zabierz mnie | take me home

KALEIDOSCOPE

MAGAZYN POKŁADOWY PLL LOT S.A. EGZEMPLARZ BEZPŁATNY/FREE COPY ISSN 0239-9032

POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT

lot.com

STAMBUŁ
Istanbul

STAR ALLIANCE 25 YEARS

KALEIDOSCOPE 06/2023

PARADA 3 MAJA W CHICAGO I DLACZEGO WARTO ODWIEDZIĆ WILNO I Z WIZYTĄ W SOPOCIE I MACIEJ KLEPACKI O PRZYSZŁOŚCI MEDIÓW I RÓŻNORODNA KUCHNIA RUMUNII

GRANDHOTEL TIFFI

Luksusowy, pięciogwiazdkowy GrandHotel Tiffi położony jest w samym sercu Iławy, nad Jeziorakiem, najdłuższym jeziorem w Polsce. Kucharze z Włoch i Tajlandii gwarantują niezapomniane wrażenia kulinarne i oryginalne potrawy, a prawdziwą perłą tego miejsca jest Tiffi Spa Dharma z terapeutkami z Tybetu, Indii i Bali, paletą zabiegów orientalnych i ajurwedyjskich. Trzypoziomowa strefa dla dzieci Tiffi Landia zapewni rozrywkę dla najmłodszych pod opieką zespołu animatorek. 1200m^2 strefy eventowo – konferencyjnej gwarantuje doskonałą obsługę konferencji i bankietów. Dojazd do Iławy ułatwia nowoczesny pociąg pendolino (1h40min z Warszawy, 55min z Gdańska).

Serdecznie zapraszamy.

ul. Dąbrowskiego 9 | 14-200 Iława | Poland | tel.: +48 89 651 97 97 | recepcja-ght@tiffi.com | www.grandhotel.tiffi.com
ul. Żeglarska 7 | 10-160 Olsztyn | Poland | tel.: +48 89 555 20 01 | recepcja-tbh@tiffi.com | www.tiffiboutiquehotel.com

PL

Szanowni Państwo,

27 kwietnia uroczyście zainaugurowaliśmy połączenie z Krakowa do Stambułu. Przy tej okazji postanowiliśmy, że okładkę czerwcowego wydania magazynu *Kaleidoscope* ozdobi właśnie największe miasto Turcji, jej centrum kulturalne i biznesowe. Redakcja magazynu zabierze Państwa w podróż życia do tego tętniącego życiem miejsca – na zwiedzanie Hagii Sophii, spacer po murach Teodozjusza czy zakupy na Wielkim Bazarze. Oczywiście z przystankami na szklankę aromatycznej czarnej herbaty i pistacjową baklawę.

W czerwcu chcielibyśmy zaproponować Państwu także odwiedzenie Wilna – pełnej zieleni stolicy Litwy obchodzącej w tym roku swoje 700-lecie. Niech z kolei wspaniałe kadry z Miami stanowią dla Państwa inspirację do marzenia o amerykańskich podróżach pełnych słońca, białych piaszczystych plaż i krystalicznych wód Atlantyku. W Polsce odwiedzamy Sopot, miasto z bogatą ofertą turystyczną, słynące z Opery Leśnej, najdłuższego mola nad Morzem Bałtyckim i charakterystycznej letniskowej, eklektycznej architektury. Redakcja nie zapomina również o tym, co jest esencją podróżowania, czyli o smakach – w czerwcu na łamach *Kaleidoscope'u* przeczytają Państwo, jak smakuje Rumunia. Mogą Państwo doświadczyć jej kuchni, wybierając połączenie Polskich Linii Lotniczych LOT do Bukaresztu oraz do Klużu-Napoki.

Korzystając z okazji, że mamy już czerwiec i wakacje za rogiem, pragnę życzyć wszystkim dzieciom – tym mniejszym i tym większym – niezapomnianych przygód, beztroskiej zabawy, ładowania baterii, uśmiechu, zapomnienia o troskach codzienności oraz wspaniałych lotów pod skrzydłami Polskich Linii Lotniczych LOT.

ENG

Dear Ladies and Gentlemen,

LOT's Krakow-Istanbul connection was officially launched on 27 April. To mark the occasion, we have put Turkey's largest city, as well as its cultural and business centre, on the cover of our June issue. We take you on the virtual journey of a lifetime to this vibrant locality. You'll visit Hagia Sophia, walk around the walls of Theodosian, and go shopping at the Grand Bazaar. Needless to say, we will be taking some time out along the way to enjoy pistachio baklava and a glass of aromatic black tea.

We also tempt you to visit Vilnius in this issue. The green capital of Lithuania celebrates its 700th anniversary this year. And with any luck, our wonderful photos of Miami will inspire you to visit this city of sunshine, white sandy beaches, and the crystalline waters of the Atlantic. Back in Poland, we visit Sopot, a city that offers the tourist a plethora of things to see and do. Sopot is famous for the Forest Opera, the longest pier on the Baltic, and characteristic, eclectic architecture reminiscent of a summer resort. Nor have we left out the whole point of travelling, viz. flavours. You will be able to read about the tastes of Romania in this month's Kaleidoscope. You can experience the country's cuisine by flying LOT Polish Airlines to Bucharest or Cluj-Napoca.

Given that it's already June and the summer holidays are upon us, I would like to wish all our children young and old lots of unforgettable adventures and carefree fun, as well as the opportunity to recharge the batteries, to smile, to forget their everyday cares, and fly under the wings of LOT Polish Airlines.

Z lotniczym pozdrowieniem | Best regards

Prezes Zarządu PLL LOT S.A. | LOT Polish Airlines CEO
Katarzyna Lewandowska

©OKŁADKA: IRINA LEPNEVA/ADOBE STOCK

PL

Zaczęłabym od międzykontynentalnej podróży statkiem. Ilekroć jestem w Stambule, trudno mi sobie odmówić tej symbolicznej przyjemności. To jedyne miasto świata tak niezwykle położone, a przy okazji tak wspaniale prezentujące się z poziomu wody. Zawsze też na końcu trasy, tuż przy ujściu Bosforu do Morza Czarnego, wysiadam z promu, by przy zachodzącym słońcu zjeść kolację w Azji z widokiem na Europę. A w czasie rejsu podziwiam las strzelających w niebo minaretów, ukryte między zielenią charakterystyczne kopuły meczetów, stare zabytkowe, drewniane wille schodzące niemal wprost do Bosforu, wspaniałe pałace, wysokościowce dzielnicy biznesowej. Chłonę codzienność mieszkańców tej supermetropolii, która ma ich nieoficjalnie nawet 25 mln. Tak różne są oblicza Stambułu, swego czasu najpiękniejszego i najbogatszego miasta chrześcijańskiego świata, które potem, po podboju przez Turków, nie miało sobie równych wśród krajów muzułmańskich. Dziś niewiele się zmieniło, o czym świadczą liczby – tylko w ubiegłym roku odwiedziło je aż 16 mln gości. Stambuł to miasto meczetów, bazarów, pałaców, hammamów, mocnej kawy, pysznych słodyczy, tulipanów i wszędobylskich kotów. Ale przede wszystkim miejsce, które wspaniale nas ugości, i to właśnie na kulinarnych eksploracjach dawnej stolicy Turcji skupiamy się w tym wydaniu *Kaleidoscope*. A warto, bo jest tutaj ponad 23 tys. restauracji i mnóstwo bazarów, gdzie możemy do woli próbować lokalnych produktów. I tu muszę przyznać, że nigdzie nie jadłam pyszniejszych truskawek, arbuzów, chałwy czy galaretek zwanych lokum niż właśnie w Stambule.

ENG

I would start with an intercontinental crossing by boat. Whenever I am in Istanbul, it is hard for me to deny myself this symbolic pleasure. It is the only city in the world that is so unusually situated and which looks so magnificent from the water. I always get off the ferry at the end of the route, right where the Bosporus meets the Black Sea, so that I can have dinner in Asia while enjoying a sunset view of Europe. And during the cruise I admire the forest of minarets shooting into the sky, the characteristic domes of mosques hidden among the greenery, old historic wooden villas descending almost right down to the Bosporus, magnificent palaces, and high-rise office buildings. I soak up the everyday life of this megalopolis, which has an unofficial population of around 25 million, and admire the different faces of Istanbul. This city, once the richest and most beautiful in all Christendom, became similarly unrivalled in the Muslim world after the Turkish conquest. Today, little has changed, as evidenced by the numbers. Last year alone, it attracted as many as 16 million visitors. Istanbul is a city of mosques, bazaars, palaces, hammams, strong coffee, delicious sweets, tulips, and ubiquitous cats. But above all, it's a place that will pamper your taste buds, and it's the culinary explorations of the former Turkish capital that we focus on in this issue of Kaleidoscope. The city has over 23,000 restaurants and plenty of bazaars where you can try everything on offer. And I must admit that I have never eaten more delicious strawberries, watermelons, halva, or lokum (a kind of jelly) anywhere.

Agnieszka Franus

redaktor naczelna | editor in chief
Agnieszka Franus

Coraltravel

EGZOTYKA 23/24

BAJECZNY URLOP

TYLKO **5%** **zaliczki**

- **RABATY** dla Stałych Klientów
- **GRATIS** Gwarancja stałej ceny
- **NIELIMITOWANE** Zmiany rezerwacji
- **WYLOTY z 4 lotnisk:** Warszawa, Katowice, Wrocław, Poznań

DOMINIKANA Punta Cana

WIETNAM Phu Quoc

TAJLANDIA Phuket

EMIRATY Dubaj

Coral Travel Group

Więcej informacji na temat promocji znajdziesz na **coraltravel.pl**

WHATS' ON

8 **Wydarzenia kulturalne**
Cultural events

POLISH HITS

16 **Parada 3 Maja w Chicago**
May 3rd Parade in Chicago

TRAVEL

22 **Dlaczego warto odwiedzić Wilno**
Why? Vilnius

28 **Podróż życia: Stambuł**
Journey of a lifetime: Istanbul

40 **Inspiracje: Miami**
Inspirations: Miami

46 **Polska: Sopot**
My Poland: Sopot

SCIENCE

54 **Wywiad: Maciej Klepacki o przyszłości mediów**
Interview: Maciej Klepacki about the future of media

PEOPLE & THE WORLD

54 **Igrzyska Europejskie Kraków-Małopolska 2023**
European Olympic Games Krakow - Malopolska 2023

TRENDS

70 **Good job TradeGov**

72 **Kuchnia rumuńska**
Romanian cuisine

76 **Beauty: skuteczna ochrona przed słońcem**
Suncare for children

78 **Must have: dodatki**
Accessories

82 **Good address**

©STOCKFOOD, SOPOCKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA, GO VILNIUS, CLARK VAN DER BEKEN/UNSPLASH

KALEIDOSCOPE

e-mail: kaleidoscope@burdamedia.pl
redaktor naczelna: **Agnieszka Franus**
redaktor prowadząca: **Agnieszka Michalak**
dyrektor artystyczny: **Grzegorz Komorowski**
fotoedycja, teksty: **Magdalena Rudzka**
korekta: **Tomasz Cholaś**
DTP: **Krzysztof Stypułkowski**
red. wersji angielskiej: **Anna Górniak, Stephen Canty**
produkcja: **Stanisław Siemiński**
koordynator LOT: **Paulina Soboniak**

Wydawnictwo:
Burda Media Polska sp. z o.o.
ul. Marynarska 15, 02-674 Warszawa,
tel. 22 360 38 00 www.burdamedia.pl
ZARZĄD:
Interim Chief Executive Officer
Maciej Klepacki
Chief Financial Officer
Przemysław Kłobut
Chief Commercial Officer
Michał Helman

Sales Director
Katarzyna Nowakowska
t. +48 692 440 118
Dyrektor Dystrybucji i Obsługi Klienta / Director of Distribution and Subscriptions
Tomasz Kałuża

REKLAMA:
Burda Media Polska sp. z o.o.
Sekretariat Biura Reklamy / Advertising Secretariat
e-mail: biuro.reklamy@burdamedia.pl

Dyrektor Biura Reklamy
Head of Advertising Team of Corporate Media
Żaneta Lis-Stryczewska
t. +48 664950424
e-mail: zaneta.lis@burdamedia.pl

MAURICE LACROIX

Manufacture Horlogère Suisse

YOUR TIME IS NOW.

AIKON AUTOMATIC DATE 35MM
AI6006-PVY13-170-1

#BE**YOUR**AIKON

KULTURA
Culture

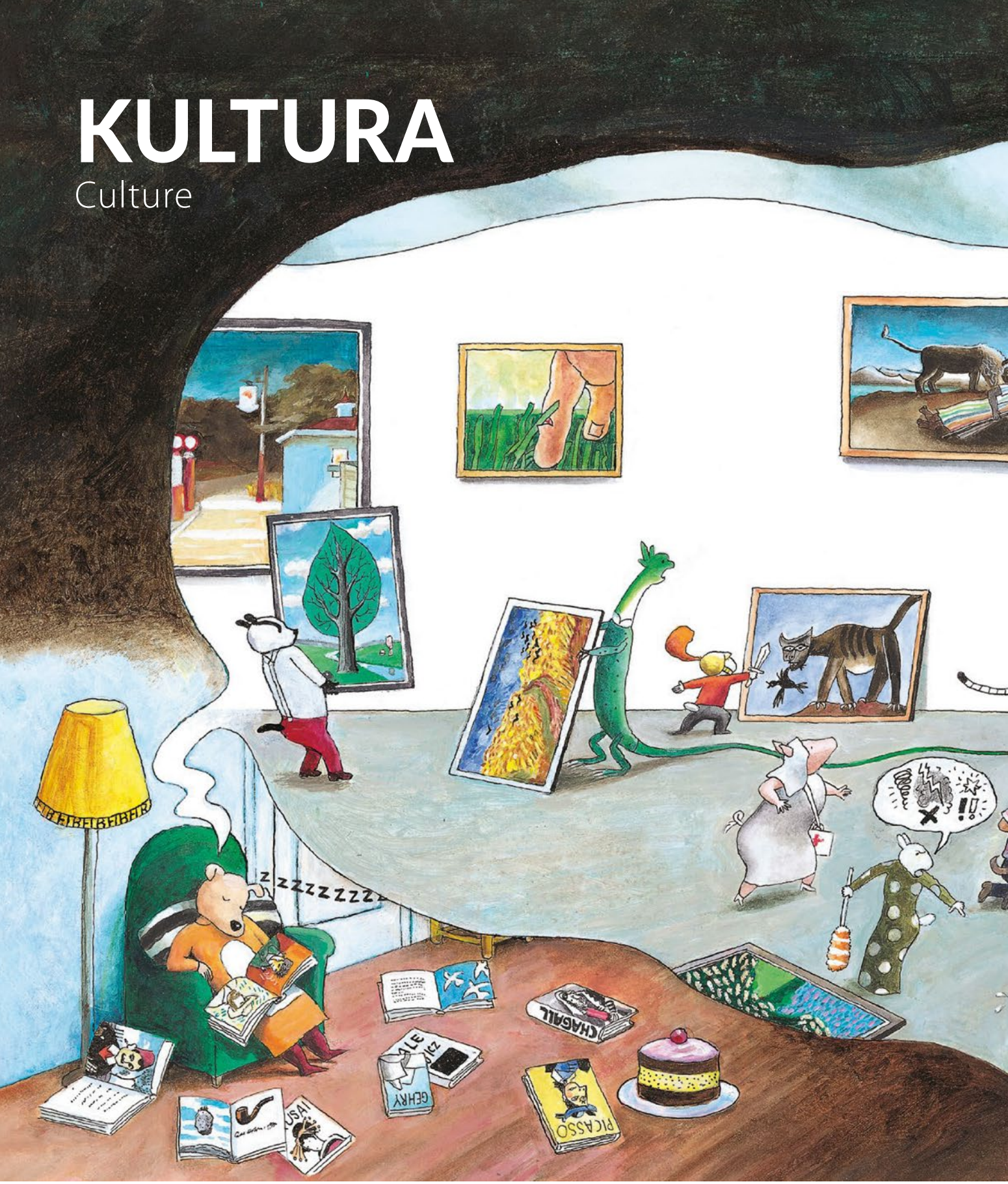

Ilustracja z książki *W pogoni za sztuką*, Thé Tjong-Khing, Wydawnictwo Dwie Siostry
An illustration from the book *In Pursuit of Art*, Thé Tjong-Khing, Wydawnictwo Dwie Siostry

ZA RABUSIEM!
Catch the thief!

Thé Tjong-Khing to jeden z najważniejszych holenderskich ilustratorów książek dla dzieci, autor m.in. znanej w Polsce serii o Felku i Toli. *W pogoni za sztuką* zabiera młodych czytelników w podróż do artystycznego świata. Rzecz dzieje się w pewnym muzeum, w którym trwa montaż wystawy. Pani Prosińka, pani Królik, pan Zając i paru innych pasjonatów dzieł sztuki są tak pochłonięci rozwieszaniem prac, że nawet nie zauważają zniknięcia cennego malowidła. W pościgu za rabusiem bohaterowie trafiają do wnętrza słynnych obrazów od Leonarda da Vinci, przez Hokusaia, po Henry'ego Moore'a.
Thé Tjong-Khing is one of the most important Dutch children's book illustrators, the author of e.g. well-known in Poland series about Felek and Tola. *In Pursuit of Art*, he takes young readers on a journey to the artistic world. The story takes place in a museum where an exhibition is being assembled. Mrs. Prosińka, Mrs. Królik, Mr. Zając and a few other art enthusiasts are so engaged in arranging the works that they don't even notice the disappearance of a valuable painting. In pursuit of the robber, the heroes find themselves inside works of art by famous painters, from Leonardo da Vinci, through Hokusai to Henry Moore.

W pogoni za sztuką, **Thé Tjong-Khing, Wyd. Dwie Siostry**

KSIĄŻKI

POFILOZOFUJMY Let Us Philosophize

Bohaterami komiksu są Staś i Lena, którzy spotykają najwybitniejszych filozofów i z nimi dyskutują na nurtujące ich tematy. Dzięki temu myśli filozoficzne tłumaczone są za pośrednictwem zabawnych anegdot i obrazków. Przedsmak poniżej. Dla czytelników od lat 9 do 109.
The heroes of this comic book are Staś and Lena, who meet the most outstanding philosophers and discuss some intriguing topics with them. The comic book explains philosophical thoughts through funny anecdotes and pictures. For readers aged 9 to 109.

Wielcy filozofowie. Prawdziwi mędrcy to buntownicy, **Chiara Pastorini, Wyd. Nasza Księgarnia**

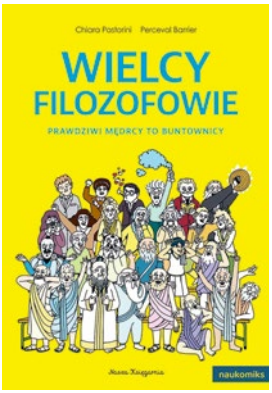

TROCHĘ HIGIENY
A bit of hygiene

Kiedy podarować dziecku pierwszy smartfon? Ile czasu powinno się spędzać przed ekranem? Czy pozwalać na granie? Jak nauczyć je radzić sobie z hejtem? I jak internet wpłynie na jego rozwój? Na te i wiele innych pytań – bez zbędnego moralizowania – próbuje odpowiedzieć Magdalena Bigaj, która od kilku lat zajmuje się higieną w sieci. A odpowiada nie tylko jako badaczka, edukatorka i fascynatka nowych technologii, ale też jako mama trójki dzieci.
When should you give your child the first smartphone? How much time should they spend in front of the screen? Should you allow gaming? How to teach children to deal with hate? And how will the Internet affect their development? Magdalena Bigaj, an expert in online hygiene, tries to answer these and many other questions without unnecessary moralizing. And not only will she speak from the point of view of a researcher, educator and enthusiast of new technologies, but also as a mother of three.

Wychowanie przy ekranie, **Magdalena Bigaj, W.A.B.**

KOPERNIK I JEGO ŚWIAT

wystawa w Zamku Królewskim w Warszawie

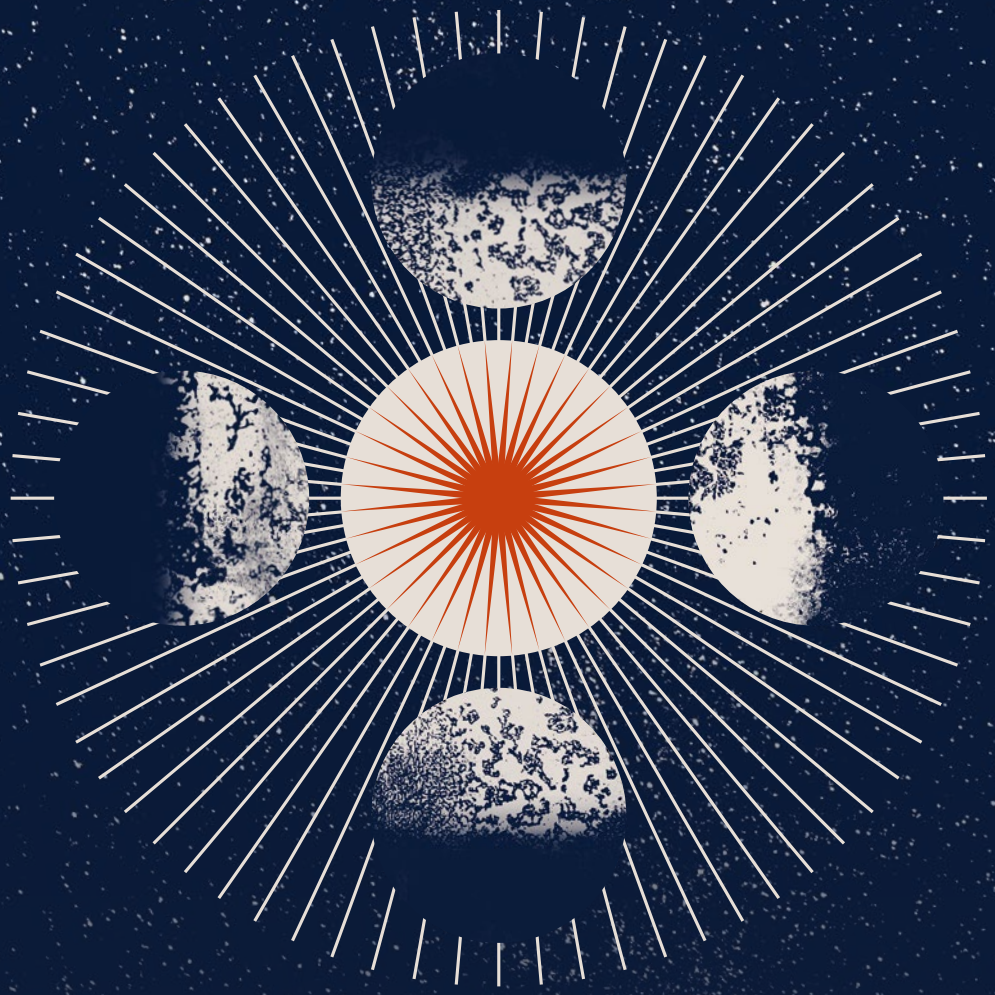

COPERNICUS AND HIS WORLD

exhibition at The Royal Castle in Warsaw

25.04 — 30.07.2023

ZAMEK KRÓLEWSKI W WARSZAWIE

Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

50. rocznica odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie
Obchodzona pod auspicjami UNESCO

Wystawa powstała we współpracy z Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego

Mecenas Zamku Królewskiego: KGHM Polska Miedź

Partner Strategiczny: Totalizator Sportowy

Sponsor Zamku: Bank Pekao

Partnerzy Jubileuszu: ORLEN, Narodowy Bank Polski

Partnerzy Zamku: ICC, Lidex, Marsh

Partner działań edukacyjnych wystawy: Centrum Nauki Kopernik

Patroni Medialni: Polskie Radio, TVP Telewizja Polska, Stolica, Insider

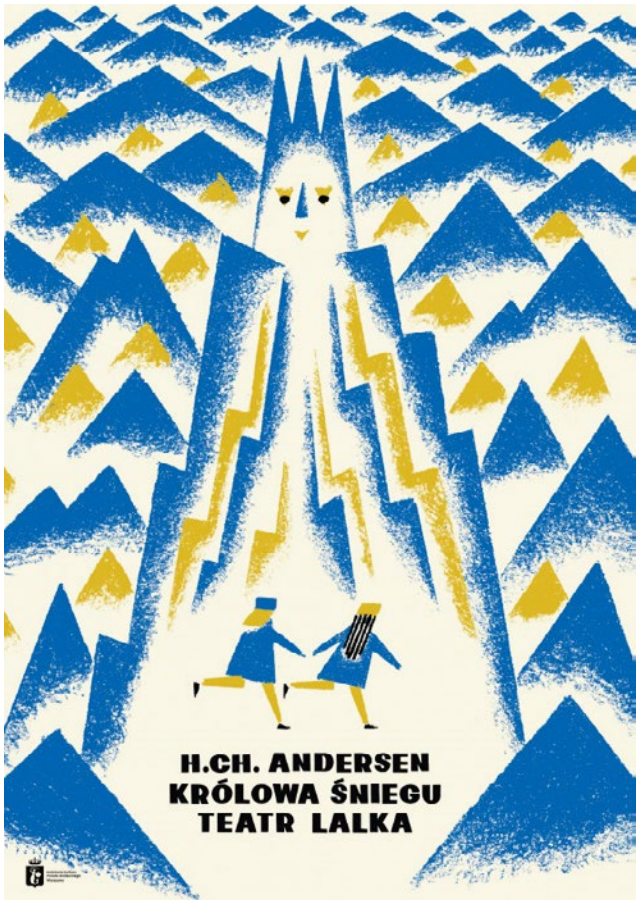

TEATR Theatre

LEKCJA MIŁOŚCI
Lesson in love

Szklana drzazga dostaje się do oka Kaja, który zamienia się w złego chłopca. Zwabiony przez Królową Śniegu ucieka z domu wprost do lodowego pałacu. Na ratunek chłopcu rusza Gerda. Czy uda się jej uwolnić przyjaciela? Lalkową wersję *Królowej Śniegu* w warszawskiej Lalce przygotował założyciel poznańskiego offowego Teatru Biuro Podróży Paweł Szkotak. Dla dzieci 7+. Koniecznie.
A glass splinter gets into Kaj's eye and turns him into a bad boy. Lured by the Snow Queen, he escapes home to the ice palace. Gerda rushes to save the boy. Will she be able to free her friend? The puppet version of the Snow Queen in Warsaw's Lalka Theatre has been created by Paweł Szkotak, the founder of the Poznań-based off theater Biuro Podróży. For children 7+. A must-see.

Królowa Śniegu, reż. Paweł Szkotak, Teatr Lalka w Warszawie

© M.P.

WYSTAWA Exhibition

SCHODZIMY POD WODĘ Let's submerge!

Uwaga! Mamy propozycję dla fanów polskiej myśli technicznej. W Muzeum Morskim w Gdańsku można oglądać – a nawet ich dotykać – polskie pojazdy podwodne, które powstały na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci. Są wśród nich i statek głębinowy Grześ, i akwaplan Manta 2, akwaplan Lecha Nowicza, pojazd głębinowy Koral AT, dwa holonury, czyli ciągniki dla płetwonurków, oraz ta żółta maszyna obok, czyli pojazd podwodny Delfin I wyprodukowany w 1972 r.
Attention! We have a proposal for fans of Polish technical thought. At the Maritime Museum in Gdańsk, you can see and touch Polish underwater vessels that have been created over the last decades. Among them are the deep-sea vessel Grześ, the Manta 2 aquaplane, the Lech Nowicz aquaplane, the Koral AT deep-sea vessel, two holonurs, i.e. towing vehicles for scuba divers, and the yellow machine you can see in the photo opposite, i.e. the "Delfin I" underwater vehicle manufactured in 1972.

W toni. Polskie pojazdy podwodne, Muzeum Morskie w Gdańsku

ASUS Zenbook S 13 OLED

Lekki. Wydajny. Niesamowity

Ultrasmukła konstrukcja
Zaledwie 1 cm w profilu i 1 kg wagi, laptop zaprojektowany pod kątem maksymalnej mobilności i najwyższego komfortu użytkowania

Ekologiczny design
Komponenty wykonane z przyjaznego dla środowiska aluminium z powłoką ceramiczną wykonaną utlenianiem plazmowym, które można w pełni poddać recyklingowi.

Jeszcze więcej mocy
Najwyższa wydajność mobilna dzięki procesorowi Intel® Core™ i7 13. generacji, a także baterii o dużej pojemności, która zapewnia pracę nawet do 14h na jednym naładowaniu.

Zaprojektowane na platformie Intel® Evo™, z myślą o najbardziej wymagających zadaniach

Procesor Intel® Core™ i7 13. generacji

Dowiedz się więcej na www.asus.pl

NORBLIN FACTORY FOR KIDS

ART·BOX EXPERIENCE

apple muzeum

FABRYKA NOR BLINA MUZEUM

KINOGRAM

smart kids planet

FABRYKA NOR BLINA

BO NASZE SERCE BIJE W POLSCE

OUR HEART BEATS IN POLAND

***Polsko-Amerykańskie partnerstwo dla pokoju* – z takim hasłem najważniejszymi ulicami Chicago przeszła Parada 3 Maja. Przemarsz jest organizowany przez Polonię od 1891 r. Jak co roku wzięli w nim udział także przedstawiciele LOT-u.**

Polish-American partnership for peace - this was the motto of the May 3rd Parade that proceeded down Chicago's main thoroughfares. The parade has been organized by the Polish community since 1891. And LOT Polish Airlines was involved – as it is every year.

tekst | by **AGNIESZKA MICHALAK** *zdjęcia | photos* **IWONA EL TANBOULI-JABŁOŃSKA**

POLISH AIRLINES
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER
BLISKO POLONII
POLSKIE LINIE LOTNICZE
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER
EON

LOT

BLISKO
POLONII
LOT

PL

W sobotę tuż przed godz. 11.00 wciąż zamglone Chicago dopiero budzi się do życia. Jeszcze nie słuchać pędzących na sygnale radiowozów, trąbiących karetek ani dudniących basami czarnych dodge'ów. Aleją Michigan można spokojnie spacerować i wdychać zapach kawy z parującego prosto w twarz kubka. Przecinam Millennium Park, rzucam okiem na lśniącą rzeźbę słynnej The Bean, pod którą zwykle kłębią się tłumy turystów – dziś żywego ducha. Nieco dalej skręcam na kilkupasmową Columbus Drive i wpadam wprost na tłum dzieciaków ubranych w biało-czerwone stroje. – Dziewczynki, ustawcie się równo. A chłopcy proszę za mną, będziemy rozwijać napis z nazwą naszej szkoły! – woła kobieta w średnim wieku, która ma na polikach namalowane polskie flagi. Dalej jest tylko ciekawiej – widzę grupę górali, którzy na drewnianym podeście stroją skrzypce, młode dziewczyny w ludowych strojach wyraźnie tańczą krakowiaka, tuż obok dwie starsze kobiety rozwijają transparent z dumnym napisem Wesoły Lud, Polish Folk Dance Company. – Pani przyszła na naszą paradę? – zaczepia mnie mała harcerka. – Jestem z zuchów, trochę Polka, a trochę stąd, z „Sikago" – śmieje się i biegnie do pozostałych harcerzy, którzy właśnie upinają polskie kwiaty do mundurków. Wzdłuż Columbus Drive ustawiły się też w równym szeregu rydwany i platformy należące do poszczególnych polonijnych grup, wystrojone w biało-czerwone symbole. Ktoś nuci *Szła dzieweczka do laseczka*, a ja czuję się jak w Polsce. Po kilku dniach spędzonych w Chicago wreszcie słyszę ojczysty język, który dobiega zewsząd. Wszyscy, których mijam, są weseli, podekscytowani i spoglądają na zegarki. Za godzinę ze skrzyżowania Balbo Drive i Columbus Drive wystartuje 132. parada Polonii i pójdzie na północ, aż do Monroe Street. Na jej czele mężczyźni poniosą długi, kilkumetrowy transparent z tegorocznym hasłem *Polsko-Amerykańskie partnerstwo dla pokoju*, tuż za nimi na białym rydwanie będzie sunęła tegoroczna królowa parady, a za nią pomaszeruje cała reszta, czyli 10-tysięczny tłum, który przyszedł tu, by wspólnie przeżyć obchody Konstytucji 3 Maja.

BO CHCEMY BYĆ RAZEM

Podczas naszej parady jednoczą się wszystkie polonijne grupy. Nawet jeśli nie zgadzają się ze sobą w jakichś sprawach, tu idą razem, manifestują tożsamość i przywiązanie do ojczyzny. Niektórzy z nas mieszkają w Chicago 50, 60 lat, ale nasze serce bije w Polsce, zwłaszcza dziś! – tłumaczy Łucja Mirowska-Kopeć, prezeska Związku Klubów Polskich, który od 1991 r. jest organizatorem przemarszu. – Nasza trybuna honorowa jak co roku stanęła naprzeciw fontanny Buckingham – to miej-

ENG

On Saturday just before 11:00, hazy Chicago is about to come to life. The speeding police cars, honking ambulances, and bass-thumping black Dodges have yet to make their appearance. You can walk along Michigan Ave and inhale the smell of coffee from a mug steaming straight into your face. I cross Millennium Park, glance at The Bean, the famous shiny sculpture, under which crowds of tourists usually swarm. Today there's not a soul. A little further on, I turn into the multi-lane Columbus Drive and run into a crowd of kids dressed in red and white. "Girls, line up. And boys, please follow me. We're going to unroll the inscription with the name of our school!" yells a middle-aged woman with Polish flags painted on her cheeks. The further I go, the more interesting it gets. I see a group of highlanders tuning a violin on a wooden platform, young girls in folk costumes dancing the krakowiak, and right next to them two older women rolling out a banner with the proud inscription 'Wesoły Lud, Polish Folk Dance Company' on it. "You've come to our parade?" – a little girl scout accosts me – "I'm from the cubs, and I'm a bit Polish, and a bit from here, from Chicago – she laughs and runs to a group of scouts who are pinning Polish flowers to their uniforms. Along Columbus Drive, chariots and floats from various Polish groups, dressed in white and red flowers, are lined up in an even row. Someone is humming *Szła dzieweczka do laseczka*, and I feel as if I was in Poland. After a few days in Chicago, I finally hear my mother tongue coming from everywhere. Everyone I pass is happy, excited and looking at their watches. In just an hour from now, the 132nd Polish Parade is due to commence at the intersection of Balbo and Columbus Drive. It will then head north as far as East Monroe St. At its head, the men will be carrying a long banner with this year's slogan "Polish-American partnership for peace". Right behind them, this year's Queen of the Parade will be riding in a white chariot, followed by the rest of the crowd, i.e. 10,000 people who have come here to experience the celebration of the Constitution of 3 May.

BECAUSE WE WANT TO BE TOGETHER

"All the Polish community groups come together during the parade. Even if they disagree on some issues, they come here to demonstrate their identity and their attachment to their homeland. Some of us have lived in Chicago for 50 or 60 years, but our hearts beat in Poland, especially today", explains Łucja Mirowska-Kopec, president of the Polish Clubs Association, which has been organizing the march since 1991. "Our honorary tribune, as every year, is facing the Buckingham Fountain. It is an iconic and historical place. Here, between the Chicago

Parada Polonii przeszła ulicami Chicago 6 maja. LOT jak co roku także miał swoją jednostkę marszową, w której wzięła udział m.in. Katarzyna Piskorz, Członek Zarządu ds. Korporacyjnych (u góry, w środku).
The parade of the Polish Diaspora passed through the streets of Chicago on May 6. As every year, LOT also had its marching unit, which was attended by, among others, Katarzyna Piskorz, Chief Corporate Officer (above, in the middle).

Jako królowa będę reprezentowała Polonię w Chicago. Chociaż urodziłam się tu, czuję się Polką, bo moja rodzina jest stamtąd. A rodzina to dla mnie najwyższa wartość **– mówi 17-letnia Marianna Mosz królowa tegorocznej parady.**

"As the queen, I will be representing the Polish community in Chicago. Although I was born here, I feel Polish because my family's homeland is Poland. And family is the highest value for me", says 17-year-old Marianna Mosz, the queen of this year's parade.

sce kultowe i historyczne. Tu, pomiędzy rzeką Chicago a jeziorem Michigan, ma swój początek legendarna Route 66 kończąca się w Los Angeles. Wiele innych grup mniejszości w Chicago bardzo zazdrości naszego święta i tego, że bierze w nim udział tak liczne przedstawicielstwo najmłodszego pokolenia – podkreśla pani Łucja. – Niech tylko pani spojrzy, ile tu młodzieży, szkoły polonijne, grupy taneczne, przedszkola. Wszyscy tego dnia chcą tworzyć wspólnotę, chcą świętować i rzucać confetti.

Pierwsze uroczystości związane z uchwaleniem Konstytucji 3 Maja Polacy zorganizowali w Wietrznym Mieście już w 1891 r., w stulecie rocznicy jej uchwalenia, chociaż Polski nie było wtedy na mapie Europy. W kolejnych latach parada przybierała na sile i brało w niej udział nawet 30 tys. osób. – Parada jest jednym z tych wydarzeń, które pokazują, że Polacy stanowią integralną część miasta. Chcemy też pokazywać naszym dzieciom ich korzenie, że patriotyzm jest ważny, że jako polska społeczność wyznajemy te same wartości, a ucząc się polskiego, przedłużają tradycje, które są ważne dla ich rodziców i dziadków – mówi Tomasz Popławski, który przyjechał do Chicago w 2002 r. i od tego momentu co roku uczestniczy w paradzie, od kilku lat z dziećmi. – Dziś Polacy w Stanach Zjednoczonych nie mają już kompleksów. Przyjeżdżają tu, by się kształcić, na kontrakty, otwierają przedstawicielstwa swoich firm, ale też chcą mieć kontakt z Polonią i swoimi korzeniami, dlatego nasza parada trwa i trwać będzie – podkreśla Oliwier Wasilewski, który w Chicago mieszka ponad 20 lat, jego dzieci chodzą tu do polskich szkół, a w domu mówi się po polsku. – Wakacje też spędzamy w Polsce, nie wyobrażam sobie inaczej. Tam jest mój prawdziwy dom. ■

River and Lake Michigan, is the beginning of the legendary Route 66, which will take you to Los Angeles. Many other minority groups in Chicago envy our celebrations and the fact that so many children take part". emphasizes Mrs. Łucja. "Just look at how many young people have come here, Polish community schools, dance groups, kindergartens. Everyone wants to create a community on this day, they want to be together, they want to celebrate and throw confetti up into the air."

The first ceremonies related to the adoption of the Constitution of 3 May were organized by Poles in the Windy City as early as 1891, on the 100th anniversary of its adoption, although Poland did not exist as a sovereign country at the time. In the following years, the parade grew in strength, drawing up to 30,000 people. "The parade is one of those events that show that Poles are an integral part of the city. We also want to show our children their roots, to teach them that patriotism is important, that as a Polish community we share the same values, and that by learning Polish, they extend the traditions that are important to their parents and grandparents", says Tomasz Popławski, who came to Chicago in 2002. Since then he has been participating in the parade every year, and for the last several years with his children. "Poles in the United States no longer have hangups. They come here to study, to conclude contracts, and to open subsidiaries of their companies. But they also want to stay in touch with the Polish community and remain connected to their roots. That's why our parade continues and will continue" emphasizes Oliwier Wasilewski, who has lived in Chicago for over 20 years. His children go to Polish schools, and Polish is spoken at home. "We also spend our holidays in Poland, I can't imagine it any other way. Poland is where my real home is." ■

BROWARY WARSZAWSKIE

40 unique restaurant concepts cafes, bakeries deli shops

WHERE

Services at your fingertips

THE CITY

Green and open city squares

Immersive events

HAPPENS

1,500 sqm of restaurant and café gardens

Let's meet at the Warsaw Breweries!

Haberbusch&Schiele Street

@BroweryWarszawskieOfficial @browarywarszawskie browarywarszawskie.com.pl

Tereny zielone stanowią aż 61 proc. powierzchni Wilna.
Green areas constitute as much as 61% of the area of Vilnius.

URODZINOWY CITY BREAK
BIRTHDAY CITY BREAK

Niedalekie, zielone, zabytkowe – **Wilno** zawsze jest warte wizyty, ale w tym roku szczególnie. Dlaczego?
Not too far away, green, historic - **Vilnius** is always worth a visit, but this year especially. Here's why.

tekst | by **MAGDALENA RUDZKA**

1

2

3

1. Plac Katedralny to historyczne serce Wilna. Tu zawsze coś się dzieje.
Cathedral Square is the historical heart of Vilnius. There's always something going on here.

2. Litwa słynie z ciemnego chleba pieczonego z mąki pszennej i żytniej, z dodatkiem słodu oraz miodu.
Lithuania is famous for its dark bread, baked from wheat and rye flour, with the addition of malt and honey.

3. Baszta Giedymina to pozostałość gotyckiego, średniowiecznego zamku górującego niegdyś nad Starym Miastem.
The Gediminas' Tower is a remnant of a Gothic, medieval castle that once towered over the Old Town.

PL

W tym roku stolica Litwy obchodzi swoje 700-lecie, a wieść o jej urodzinach dotarła w najdalsze zakątki globu za sprawą komicznej, autoironicznej kampanii reklamowej. Spot nakręcony z przymrużeniem oka, w celowo przestarzałym stylu lat 80., zachęca do wysyłania miastu wirtualnych kartek urodzinowych – można to zrobić do końca roku na stronie *700birthdaycards.lt*. Humorystyczna kampania jest wyjątkowo skuteczna: pisały o niej media od USA po Nową Zelandię, a Wilno trafiło nawet do rankingu CNN na najciekawiej promowane kierunki.

Ale rok 2023 to zapewne nie koniec obchodów 700. rocznicy urodzin miasta. Wprawdzie pierwsza pisemna wzmianka o Wilnie pochodzi rzeczywiście

ENG

This year, the Lithuanian celebrates its 700th anniversary. This information has reached the farthest corners of the globe thanks to a comical, self-deprecating advertising campaign. The tongue-in-cheek spot, in a deliberately outdated 1980s style, encourages people to send virtual birthday cards to the city – this can be done until the end of the year via the 700birthdaycards.lt website. This humorous campaign has proven extremely effective: from the USA to New Zealand, the media has written about it, and Vilnius has even made it to the CNN ranking for the most interestingly promoted destinations.

But we will probably not see the end of the city's 700th anniversary celebrations this year. Although

Wakacyjny recital?
Od Joteyki do Chopina w zaledwie 15 minut

Pauza Ochota to kameralna inwestycja, składająca się z 56 unikalnych apartamentów. Realizowana jest w najwyższym standardzie wykończenia, zachwyca architekturą i szerokim wachlarzem udogodnień. Inwestycja powstaje w Warszawie, w urokliwej części Starej Ochoty - na ulicy Joteyki.

Lokalizacja zapewnia idealne połączenie ze wszystkimi najważniejszymi punktami Warszawy. Czy wiesz, że droga z jednego z naszych apartamentów na lotnisko Chopina zajmie Ci zaledwie 15 minut?

www.pauzaochota.pl

unidevelopment

1

2

3

1. W trakcie jarmarku rzemiosła tradycyjnego w Wilnie można kupić unikatową ceramikę.
During the fair of traditional crafts in Vilnius you can buy unique ceramics.

2. Zamek Dolny to zrekonstruowana renesansowa siedziba Wielkich Książąt Litewskich.
The Lower Castle is a reconstructed Renaissance seat of the Grand Dukes of Lithuania.

3. Ul. Rudnicka (Rudninku) – jedna z uroczych kolorowych uliczek starówki.
Rudnicka St. (Rudninku) – one of the charming, colorful streets of the old town.

z 1323 r., ale prawa miejskie uzyskało o wiele lat później – w 1387 r. Najstarsza część miasta, lokowana na tzw. prawie magdeburskim przez Władysława Jagiełłę, dziś tworzy zabytkową wileńską starówkę. To jeden z najlepiej zachowanych kompleksów staromiejskich w całej Europie, wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Na 700-lecie miasto przygotowało mnóstwo atrakcji do wyboru przez cały rok. 25 lipca, w dniu patrona miasta – św. Krzysztofa, odbędzie się darmowy festiwal muzyczny *Młody jak Wilno*. Specjalne wystawy przygotowały miejskie muzea: Narodowe, Sztuki Współczesnej czy Pałac Wielkich Książąt Litewskich. Będzie można zobaczyć m.in. historyczny odpis listu księcia Giedymina z 1323 r., gdzie nazwa „Wilno" pojawiła się po raz pierwszy. Bez przesady można więc stwierdzić że rok 2023 to najlepsza od 699 lat pora na odwiedzenie Wilna! ■

not granted city rights until 1387. The oldest part of the city, which was granted Magdeburg Rights by Władysław Jagiełło, today forms the historic old town of Vilnius. It is one of the best preserved old town complexes in Europe and is a UNESCO World Heritage Site.

The city has lined up plenty of events during the year. The "Young as Vilnius" music festival will be held on 25 July, the feast day of the city's patron saint (St. Christopher). Admission is free. Special exhibitions have been prepared by the National Museum, the Museum of Contemporary Art, and the Palace of the Grand Dukes of Lithuania. You will be able to see e.g. a historical copy of a letter that was written by Prince Gediminas in 1323 and in which the name "Vilnius" first appeared. It is no exaggeration to say that 2023 is the best time to visit Vilnius in 699 years. ■

LOT
Połączenia
Connections
WAW–VNO
Więcej informacji na ■
More information on
lot.com
lot.com

© GO VILNIUS (2), ADOBE STOCK (2), ISTOCK (2), SHUTTERSTOCK

3rd International Competition of Polish Music

Cherish the best Polish Music

Follow the 3rd International Competition of Polish Music

July 2-9, 2023 Rzeszow

Works by 60 Polish composers

103 artists from 10 countries

Pianists & Chamber ensembles

Watch live on National Institute of Music and Dance

Find out more: polishmusiccompetition.pl

The 3rd International Competition of Polish Music is organised by the National Institute of Music and Dance in collaboration with the Artur Malawski Podkarpacka Philharmonic in Rzeszów, and funded by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

National Institute of Music and Dance

Artur Malawski Podkarpacka Philharmonic in Rzeszow

STAMBUŁ OD KUCHNI
THE TASTE OF ISTANBUL

To miasto nie tylko imponującej historii i zabytków. Tutaj zjesz być może najlepiej na świecie.
Istanbul not only has an impressive history with monuments and buildings to match, but arguably the most delicious food in the world.

tekst | by **BARTEK KIEŻUN**

Tzw. Złoty Róg, czyli zatoka w cieśninie Bosfor łączącej morza Czarne z Marmara.
The so-called Golden Horn, a bay in the Bosphorus Strait connecting the Black Sea with the Sea of Marmara.

PL

Jest jeszcze prawie całkiem ciemno, kiedy budzi mnie głos muezina. Wzywa na pierwszą w ciągu dnia modlitwę. Zamykam oczy, wiedząc, że chwilę jeszcze mogę pospać i nabrać sił, by znów zmierzyć się ze Stambułem. Gdy wstanę, od razu dam się ponieść wirowi tego miasta. Zostawiam za plecami Beyoğlu pełne hipsterskich kawiarni, galerii i drogich sklepów będących turystycznymi pułapkami. Przechodzę przez most Galata, mijając łowiących ryby wędkarzy. Wchodzę do Kubbe-i Aşk, czyli Kopuły Miłości. Gdyby nie gorące zapewnienia obsługi z mojego hotelu, że dobrze tam karmią, nie zdecydowałbym się na wejście do miejsca, które nazywa się jak podrzędna spelunka. Na parterze wiszą tam dziwaczna huśtawka i mnóstwo sztucznych kwiatów. Przedzieram się na ostatnie piętro wąskimi schodami, po drodze mijam akwarium nieczyszczone pewnie od czasów sułtanów i nagle rozumiem, dlaczego to właśnie tu powinienem zjeść pierwszy posiłek dnia. Jestem na dachu budynku, w prowizorycznej sali obudowanej dookoła wielkimi oknami. Widok jest rewelacyjny. Siedzące na barierce mewy hipnotyzują jedzących, najwyraźniej podkradają jedzenie nie tylko kotom.

ŚNIADANIE

Jestem głodny i przygotowany na kulinarną ucztę. Na dziesiątki talerzy i talerzyków, misek i miseczek, bo tak nad Bosforem wygląda pierwszy posiłek. Śniadanie to tutaj nie tylko najważniejszy posiłek dnia, to rytuał. Przede mną pojawiają się wspaniałe konfitury, miody i tahina, pasta z sezamu. Do tego sery, wśród których wyróżnia się boski kajmak, słodka i tłusta śmietana zebrana z bawolego mleka. Są też oliwki i inne marynowane warzywa oraz znakomite pomidory i obowiązkowa natka pietruszki. Simit, czyli precle pełne sezamu, i herbata w szklance w kształcie tulipana wieńczą dzieło. Jem, wpatrując się w minarety Süleymaniye Camii, czyli meczetu Sulejmana Wspaniałego – dzieła najważniejszego architekta Stambułu, mistrza Sinana. Człowieka,

ENG

It's still quite dark when I'm woken up by the muezzin's call to prayer – the first for the day. I close my eyes, knowing that I can sleep a little longer and build up the strength I'm going to need to face Istanbul again. Because as soon as I get up, I'm going to be drawn into the maelstrom of the city. I leave Beyoğlu behind, along with its hipster cafes, galleries and expensive tourist trap shops, and cross the Galata Bridge, where people are fishing. I enter the Kubbe-i Aşk (the Dome of Love) restaurant. I wouldn't have set foot in the place if not for the enthusiastic recommendations of the hotel staff, who assured me that it served good food. I mean the name calls to mind a BDSM dungeon.
The ground floor has a quirky swing and lots of artificial flowers. I make my way up the narrow stairway to the top floor, passing an aquarium that has probably not been cleaned since the time of the sultans, and I suddenly understand why this is where I should eat my first meal of the day. I'm in a makeshift room on the roof, surrounded by large windows. The view is sensational. The seagulls on the railing stare down the diners – their food theft victims are clearly not all feline.

BREAKFAST

I'm hungry and ready for a culinary orgy, for dozens of plates and saucers, bowls and bowls, because this is what the first meal of the day looks like on the Bosporus. Breakfast here is not only the most important meal of the day, it is a ritual. I have wonderful jams, honey and tahini (sesame seed paste) in front of me. There are also several cheeses, including the divine kaymak (a sweet, fatty dairy product made from buffalo milk). And to top it off, there are olives and other pickled vegetables, as well as excellent tomatoes and, of course, parsley. Simit (pretzels encrusted with sesame seeds) and tea in a tulip-shaped glass complete the meal. I enjoy the food and gaze at the minarets of the Süleymaniye Camii (Suleiman

1. W wielu restauracjach w Stambule na miejscu wypieka się placki gözleme, które serwuje się wypełnione farszem. Gözleme pancakes are baked and served filled with stuffing in many different restaurants in Istanbul.

2. Klasyczną baklawę przygotowuje się z ciasta listkowego, które przekłada się warstwami orzechów z cukrem lub miodem. Classic baklava is prepared with dough layered with nuts with sugar or honey.

3. Tradycyjny targ rybny wzdłuż nabrzeża Eminönü. Traditional bread fishing boats can be found along the Eminönü Wharf.

„Meczety fundowane przez kolejnych władców imperium osmańskiego miały więcej funkcji niż tylko modlitewną. Stawiano obok szkoły i łaźnie, a tereny dookoła obsadzano drzewami.

The mosques founded by the successive rulers of the Ottoman Empire have always had more function than just places of worship. Schools and baths were erected, and the surrounding areas were planted with trees. "

1

2

3

który dla Stambułu jest tym, kim Bernini dla Rzymu. To on dobudował do Hagii Sophii cztery minarety i wzmocnił ściany tej wielkiej świątyni, tak by trzęsienia ziemi nie były dla niej zagrożeniem. Dzisiejsza panorama miasta nikomu nie zawdzięcza tyle co jemu. Ściągam buty i odkładam je na półkę przed wejściem do meczetu. Ogromne wnętrze wsparte na czterech filarach jest przestronne i pełne światła. Między modlitwami jest tu prawie pusto.

OBIAD

Meczety fundowane przez kolejnych władców imperium osmańskiego zawsze miały nieco więcej funkcji niż tylko modlitewną. Razem ze świątyniami stawiano szkoły i łaźnie, a tereny dookoła obsadzano drzewami, by zapewnić ochronę przed upałem i zgiełkiem miasta. Przede mną przemyka uliczny sprzedawca. Na głowie ma wielką tacę, na której ułożone są dziesiątki precli. Idę za nim, zastanawiając się, jakim cudem jest w stanie utrzymać to na głowie. Dostrzegam pod tacą kawałek gąbki, która pozwala mu brać zakręty z prędkością pendolina. Wychodzę z terenu meczetu bocznym wejściem i trafiam na skromny nagrobek Sinana stojący przy skrzyżowaniu dwóch niepozornych uliczek. Architekt sam wybrał to miejsce. Okolica

Na zdjęciu obok: jedna z największych świątyń w Turcji – Błękitny Meczet ukończony w 1616 r. Znajduje się w sąsiedztwie pałacu Topkapı. Poniżej: tradycyjne wieloelementowe tureckie śniadanie podawane z konfiturami, oliwkami, serami i świeżymi warzywami.
In the photo on the left, one of the largest temples in Turkey - the Blue Mosque, completed in 1616. It is located in the vicinity of the Topkapı Palace. Below: traditional multi-dish Turkish breakfast served with jams, olives, cheeses and fresh vegetables.

the Magnificent Mosque). This was the brainchild of Master Sinan, Istanbul's greatest architect. Sinan is to Istanbul what Bernini is to Rome. It was he who added four minarets to Hagia Sophia and strengthened the walls of this great temple so that it could withstand earthquakes. The current cityscape owes to him more than to anyone else. I take off my shoes and put them on the shelf in front of the entrance. The huge interior, supported by four pillars, is spacious and full of light. It's almost empty here between prayers.

LUNCH

The mosques founded by the successive rulers of the Ottoman Empire have always had more function than just places of worship. Schools and baths were erected, and the surrounding areas were planted with trees to provide shelter from the heat and block out the bustle of the city. A street vendor flits by in front of me. He is carrying a large tray with dozens of pretzels on his head. I follow him, wondering how he manages to keep it balanced. I see a piece of foam under the tray that allows him to take turns at pendolino speed. I leave the mosque through a side entrance and find Sinan's modest tombstone at the intersection of two inconspicuous streets. The architect chose this place himself. The area is full of artisans who make coffee crucibles. The smoke coming from the factories stings the eyes and mixes with the smell of cat urine. On the roof of the building next door I see a huge AmStaff. Apparently, instead of being

ZIMA 23/24 w sprzedaży!

ITAKA

WWW.ITAKA.PL

ODLEĆ NA ZIMĘ!

Nowości: Brazylia, Sri Lanka, Kenia

pełna jest rzemieślników, którzy zajmują się wytwarzaniem tygielków do parzenia kawy. Dym wydobywający się z zakładów gryzie w oczy i miesza się z zapachem kociego moczu. Na dachu budynku obok dostrzegam ogromnego amstafa. Najwyraźniej zamiast na spacer wyprowadza się go na dach. – Oprowadzę cię po meczecie – zaczepia mnie przewodnik. Wyjaśniam, że właśnie stamtąd wyszedłem. I podpytuję o miejsca, gdzie jedzą miejscowi. W końcu czas już na obiad. – Idź do Şeyhmuz Kebap przy Medresesi 4a, a na kolację płyń na anatolijski brzeg.

Idę pod wskazany adres. Turecka kuchnia potrafi zachwycić. Najprostsze techniki obróbki mięsa, dostęp do świetnych warzyw i owoców oraz do wspaniałych serów sprawiają, że zjeść źle w Stambule jest bardzo trudno. W oczy rzuca mi się wielki piec, z którego co rusz kucharz wyciąga kolejne parujące lahmacun – turecką pizzę z jataken for a walk, the dog is taken to the roof. "I'll show you around the mosque," a guide accosts me. I explain that I have just walked out of there. And I ask him where the locals eat as it's getting on lunchtime. "Go to Şeyhmuz Kebap at Medresesi 4a, and then to the Anatolian shore for dinner. I find the address. Turkish cuisine is amazing. The simplest meat processing techniques, together with access to great fruit and vegetables and wonderful cheeses make it very difficult to be disappointed with food in Istanbul. A large oven catches my eye. The cook keeps pulling steaming lahmacun out of it. This is a Turkish pizza with lamb and parsley. Beside him, another cook is working up a sweat at the grill over the fire, arranging skewers with pieces of chicken and with minced lamb and cinnamon. "It's our best kebab", the cook tells me as I stand by the stove to get a closer look at the kitchen at work. "The recipe

Mieszkańcy Stambułu kochają jeść na świeżym powietrzu. Dlatego miasto usiane jest kameralnymi knajpkami ze stolikami na zewnątrz.
The people of Istanbul love to eat outdoors. That is why the city is filled with intimate pubs with outside tables.

NIE BĄDŹ WAKACYJNYM PRZESTĘPCĄ! UWAŻAJ NA PAMIĄTKI!

Jesteś na wymarzonych egzotycznych wakacjach i chcesz przywieźć z nich pamiątkę? WWF Polska ostrzega – uważaj! Niestety często na lokalnych straganach można kupić pamiątki, których wwiezienie do Polski jest nielegalne! Wino z kości tygrysa? Figurka z rafy koralowej czy kości słoniowej? A może kobrówka? Te produkty wykonane zostały z chronionych gatunków, a za wwiezienie ich do Polski grozi grzywna i nawet do 5 lat więzienia.

Twoje pamiątki mogą być objęte konwencją CITES.
Mogłoby się wydawać, że jeśli coś jest sprzedawane, to jest legalne. Niestety tak nie jest, dlatego warto unikać wszelkich pamiątek odzwierzęcych czy pochodzących z egzotycznych roślin – mogą być chronione międzynarodową konwencją CITES. W wakacje nielegalny handel zagrożonymi gatunkami kwitnie. Zdaniem ekspertów to drugi, po handlu narkotykami, najbardziej intratny rodzaj przemytu. Nie stań się nieświadomym przemytnikiem! Nielegalny handel dziką przyrodą to poważne przestępstwo, a Polska jest niestety w czołówce tego procederu. Tylko między latami 2019-2022 wykryto w naszym kraju aż prawie pół miliona nielegalnych przedmiotów pochodzących z przestępstw przeciwko dzikiej przyrodzie na całym świecie.

Co oznacza przestępstwo przeciwko przyrodzie?

Wszystkie przestępstwa, wskutek których zabijana lub krzywdzona jest dzika przyroda, to przestępstwa przeciwko przyrodzie. Dotyczy to zarówno rzadko występujących jak i zagrożonych gatunków zwierząt i roślin. Do głównych kategorii takich przestępstw należą - kłusownictwo, nielegalne posiadanie, przemyt, nielegalny handel oraz zatruwanie. Przy okazji pamiętajmy, że na nasz szacunek i ochronę zasługuje cała flora i fauna, nie tylko zagrożone gatunki.

Popełniający tego rodzaju przestępstwa nie powinni czuć się bezkarnie – za ich popełnienie grozi kara grzywny i od 3 miesięcy aż do 5 lat pozbawienia wolności. Na jak największym wykrywaniu tego rodzaju przestępstw powinno zależeć nie tylko służbom, ale nam wszystkim. Wszak to od nas wszystkich zależy, czy obronimy przed przestępcami przyrodę, która jest naszym wspólnym dobrem. Więcej informacji na temat przepisów i zagrożonych gatunków znajdziesz tutaj: https://www.wwf.pl/projekt-swipe

Na co uważać na wakacjach?
Wiele potencjalnych pamiątek może być tzw. okazem CITES, którego wwiezienie do Polski jest nielegalne, chyba że posiadasz odpowiednie zezwolenie lub świadectwo. Powinieneś uważać przede wszystkim na żywe rośliny i zwierzęta, ale też wypchane zwierzęta i trofea myśliwskie, wyroby z kości, rogów, zębów zwierząt (m.in. kość słoniowa). Niebezpieczne są też naszyjniki, pierścionki i inne wyroby, które zawierają części roślin i zwierząt chronionych. Nie kupuj torebek, butów, portfeli czy pasków do spodni wykonanych ze skór węży, krokodyli, waranów itp. Powstrzymaj się też od zakupu lekarstw zawierających sproszkowane fragmenty zwierząt lub roślin (tzw. medycyna orientalna). Pamiętaj, że gatunków wpisanych na specjalną listę CITES jest ok. 30 tysięcy, z czego 10 tysięcy to zwierzęta. Pełną listę znajdziesz na stronach rządowych.

Pamiątki - Tak! Przestępstwa - NIE!!!
Zastanawiasz się pewnie, co zatem jest bezpieczną pamiątką z wakacji? Zdaniem WWF Polska najbezpieczniej jest wybierać zdjęcia. To najlepsza pamiątka, która zda próbę czasu i nie stanowi zagrożenia dla przyrody. Pamiętaj jednak, żeby przy robieniu zdjęć też zachowywać się odpowiedzialnie. Unikaj zdjęć z tresowanymi w nieludzkich warunkach słoniami, tygrysami, które całe życie spędziły w niewoli oraz nie wyjmuj z wody morskich organizmów – wiele osób robi sobie zdjęcia z rozgwiazdami, nie wiedząc, że wyjęta z wody rozgwiazda po kilku sekundach umiera. Szanujmy przyrodę!

Co mogę zrobić?
Bądź odpowiedzialnym turystą! Będzie to z zyskiem nie tylko dla przyrody, ale także dla Ciebie, bo unikniesz nieprzyjemnych konsekwencji nieświadomego działania. Jeśli natomiast jesteś świadkiem przestępstwa przeciwko przyrodzie – pomóż jej i zgłoś sprawę na policję!

SWIPE Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe.
Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Projekt SWiPE otrzymał wsparcie finansowe z Programu LIFE Unii Europejskiej
PARTNERZY
WWF
FAUNA & FLORA INTERNATIONAL
Pravosudna akademija
TRAFFIC

gnięciną i natką pietruszki. Obok drugi uwija się przy grillu nad ogniem, układając szpadki z kawałkami kurczaka i tuż przy nich kolejne, które przed chwilą okleił mieloną jagnięciną z cynamonem. – To nasz najlepszy kebab – mówi mi kucharz, kiedy staję przy piecu, by z bliska przyjrzeć się pracy kuchni. – Receptura pochodzi z Mardin, ze wschodniej Turcji – wskazuje zdjęcie na ścianie w rozmiarze porządnej fototapety. Tam jest wspaniałe jedzenie. Zamawiam polecany kebab i ajran. Przede mną pojawia się przypieczone żywym ogniem mięso i sałatka z cebuli i natki pietruszki podbitej sumakiem, bliskowschodnią kwaśną niczym cytryna przyprawą. Z łakomstwa zamawiam jeszcze lahmacun. Smakuje wspaniale, kebab też. Zjadam tyle, ile normalnie przez cały dzień.

KOLACJA

Idę w stronę przystani promowej Eminönü. Aby tam dojść, przedzieram się przez uliczki stambulskiej starówki pełne sklepów. Tłum gęstnieje z każdą chwilą. Turcy uwielbiają zakupy. Przychodzą tu całymi rodzinami. Matki ciągną za sobą liczne potomstwo, ojcowie z nudy palą papierosy, odpalając jednego od drugiego. Jest siwo od dymu z okolicznych grilli i tego papierosowego. Na kolację płynę promem do Kadıköyu – po azjatyckiej stronie. Przez całą drogę podglądam spektakl karmienia mew na rufie promu. Rzucanie kawałków precli ptakom, tak by chwyciły je w locie, jest najlepszą zabawą podczas przeprawy. Niegdyś palmę pierwszeństwa w dziedzinie rozrywki dzierżył plac Taksim i jego

1. Wąskie brukowane uliczki, kolorowe kamienice i stylowe kawiarnie – niektórzy twierdzą, że dzielnica Balta w Stambule to najbardziej urodziwa część miasta.
Vast cobblestone streets, colorful tenement houses and stylish cafes - some say that the Balta district is the most beautiful part of the city.

2. Położony na nabrzeżu Eminönü Bazar Egipski – jego nazwa pochodzi z czasów osmańskich, kiedy handlowano na nim przyprawami przywożonymi z Egiptu. Dziś można tu kupić dosłownie wszystko.
Located on the Eminönü waterfront, the Egyptian Bazaar - its name comes from Ottoman times, when spices imported from Egypt were traded here. Today you can buy literally everything at the market.

comes from Mardin, in eastern Turkey", he points to a photo on the wall the size of a decent photo wallpaper. I order the recommended kebab and ayran. In front of me, meat that has been roasted over a fire and a salad of onions and parsley lined with sumac, a Middle Eastern spice, sour as lemon. I can't help myself and I order another lahmacun. It tastes great, as does the kebab. I eat as much as I normally would in a whole day.

DINNER

I am walking towards the Eminönü ferry terminal. To get there, I make my way through the streets of Istanbul's old town, which is full of shops. The crowd thickens by the minute. Turks love shopping. They come here with their whole families. Mothers drag numerous offspring behind them, fathers chain smoke out of boredom. The air is grey from the smoke wafting out of the surrounding grills and from cigarettes. For dinner, I take a ferry to Kadıköy, on the Asian side. As the boat plies the water, I watch seagulls being fed on the stern. Tossing pieces of pretzel for the birds to catch in mid-air is a lot of best fun. In the past, Taksim Square and its surroundings were the centre of entertainment. Today, prices are higher there, because of the tourist traffic. That is one of the reasons why there is a lot going on on the other side of the Bosphorus. The center of Kadıköyu is an open-air market. The narrow streets are full of buyers and sellers. The exhortations of the fishmongers ring in my head, the aromas of spices tickle my nose, but I haven't come here to shop. It's lively and bustling.
When I sit down in a meyhane, a traditional bar-restaurant. A set of small dishes known as meze

©CREDITS

THAMES BRITISH SCHOOL WARSAW

Part of the Thames British School Group which has British International Schools in the UK, Spain and Poland.

- A leading international school in Warsaw that offers the full complement of education from 2.5 to 19 years.
- Fully accredited to deliver the Cambridge International Curriculum to Primary, Secondary (IGCSE) and High School (A LEVELS).
- Authorised to deliver the International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP)
- Teachers are qualified, experienced and native level speakers of English.
- More than 50 nationalities. International and multicultural atmosphere.
- Six campuses in and around Warsaw: Ochota Preschool, Ochota Primary School, Mokotow Primary School, Wlochy Primary and Secondary School, Piaseczno Campus and our new Mokotow High School.

Cambridge Assessment International Education

Cambridge International School

Diploma Programme

www.thamesbritishschool.pl

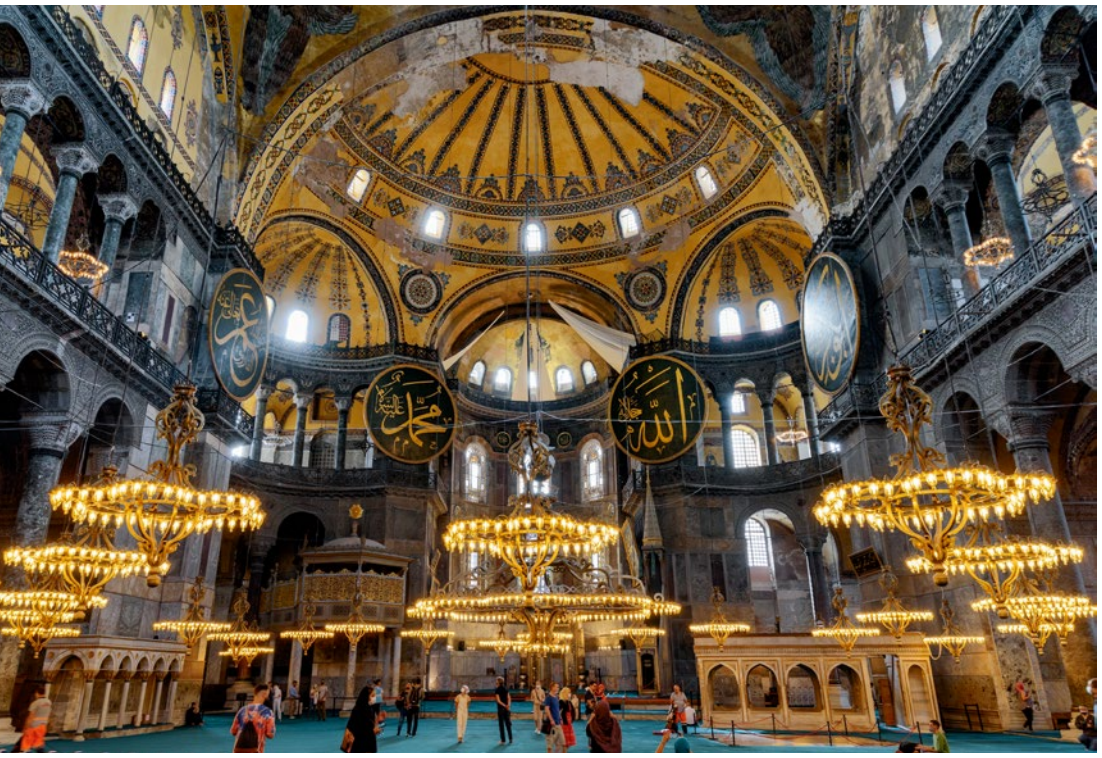

Wnętrze uważanego za najwspanialszy wytwór architektury bizantyjskiej meczetu Hagia Sophia. Pierwotnie powstał jako kościół Mądrości Bożej.
The interior of the Hagia Sophia mosque, which is considered the greatest product of Byzantine architecture. It was originally built as the church of the Wisdom of God.

okolice. Dziś ceny są tam wyższe, bo ruch turystyczny jest spory, dlatego dużo dzieje się po drugiej stronie Bosforu. Centrum Kadıköyu to targ na świeżym powietrzu. Wąskie ulice pełne są kupujących i sprzedających. Nawoływania sprzedawców ryb dzwonią mi w głowie, aromaty przypraw kręcą w nosie, ale przecież nie przypłynąłem tu na zakupy. Jest żywo i gwarno

Kiedy usiądę w meyhane, tradycyjnym barze połączonym z restauracją, przede mną pojawi się zestaw meze i butelka raki, anyżowej wódki. Zanurzając kawałek pieczywa w paście z bakłażana z tahiną, patrzę, jak raki zmienia kolor, gdy kelner dolewa do niej wody. – Mówimy, że to lwie mleko – kelner wyłapuje moje spojrzenie. – Meyhane w przeszłości prowadzili głównie Ormianie, dziś także Turcy, ale raczej ci, w których życiu religia nie odgrywa pierwszorzędnej roli – wyjaśnia kelner. Wracając, zatrzymuję się na przystani. Grupa młodych ludzi gra ludowe tureckie pieśni przearanżowane tak, by brzmiały jak napisany wczoraj turecki pop. Część słuchaczy klaszcze rytmicznie, inni tańczą. Mam już odchodzić, kiedy zauważam, że do jednej z dziewczyn podchodzi chłopak i klęka przed nią, wyciągając przed siebie pudełko z zaręczynowym pierścionkiem. Tłum wiwatuje, a ja dziwię się samemu sobie. Co się ze mną dzieje? Wzruszyły mnie oświadczyny na przystani w ostatnich promieniach zachodzącego słońca. Cóż, na kolacje też chyba zjadłem za dużo. ■

Turcy uwielbiają zakupy. Przychodzą na nie całymi rodzinami. Matki ciągną potomstwo, ojcowie z nudy palą papierosy, odpalając jednego od drugiego.
Turks love shopping. They come here with their whole families. Mothers drag numerous offspring behind them, fathers chain smoke out of boredom.

and a bottle of raki (aniseed vodka), appears. Dipping a piece of bread in eggplant and tahini, I watch the raki change colour as the waiter pours water into it. "We say it's lion's milk". The waiter catches my eye. He explains that most meyhanes used to be run by Armenians. They are now also run by Turks - usually ones whose lives are not dominated by religion.

On my way back, I stop at the marina. A group of young people are playing Turkish folk songs rearranged to sound like the latest pop music. Some listeners are clapping rhythmically, while others dance. I'm about to leave when I notice a boy approach one of the girls, kneel before her, and present her with a box containing an engagement ring. The crowd cheers and I am surprised at myself? What is happening to me? I find this proposal touching, coming as it does when the harbour is lit by the last rays of the setting sun. I might have had too much for dinner, too. ■

©SHUTTERSTOCK (7), ADOBE STOCK (2), ISTOCK

KSIĄŻKA WYSOKICH LOTÓW

Badania udowadniają, że życie Frankowiczów pełne jest wyrzeczeń. Chciwość banków, które udzielały konsumentom tzw. kredytów frankowych, odbiła się negatywnie na życiu, zdrowiu i relacjach rodzinnych setek tysięcy Polaków. Wiele osób nie było w stanie mówić o tym głośno. Dziś odzyskują głos.

Książka do nabycia w empik.com oraz na zyciebezkredytu.pl

Autor książki, Kamil Chwiedosik, jest ekspertem w dziedzinie tzw. kredytów frankowych i założycielem społeczności Życie Bez Kredytu, która liczy ponad 30 tysięcy osób. W ramach zespołu ekspertów prawa finansowego i ekonomii prowadzi ponad 2 tysiące spraw przeciwko bankom udzielającym kredytów waloryzowanych do CHF.

Niech te opowieści i walka Frankowiczów o podmiotowość oraz samostanowienie będą inspiracją do zmian, dodadzą poszkodowanym odwagi i pokażą, że pozwanie banku to słuszna decyzja.

W książce opublikowany jest pierwszy w Polsce raport z badań skutków społecznych obciążenia kredytowego Frankowiczów. Ważna jest zwłaszcza kwestia przeprowadzki do innego mieszkania, bo to przecież porażka całego systemu. Emigracja zarobkowa to aspekt, o którym się nie mówi, a aż 25% Frankowiczów było zmuszonych do przeprowadzki.

PLAŻOWE ART DÉCO
BEACH ART DÉCO

Utrzymane w jaskrawych kolorach, każda ma unikatowy wystrój i kształt. Cukierkowe budki ratowników są rozsiane po całym wybrzeżu Miami. Nie przegapcie ich.
Brightly coloured, candy-like lifeguard towers, each in a unique design and shape, are dotted all over the Miami coast. Don't forget to check them out.

NO
LIFEGUARD
ON DUTY

W Miami Beach znajdziecie ponad 30 wież ratowników, są stale odnawiane. Po 1992 r., kiedy wybrzeże nawiedził huragan Andrew i część z nich zniszczył, na miejsce starych pojawiły się nowe, zaprojektowane m.in. przez studio Lane Williams Architects (ta powyżej oraz na sąsiedniej stronie).
In Miami Beach you will find over 30 lifeguard towers, which are constantly being renovated. After the 1992 hurricane Andrew, new towers, designed, among others, by Lane Williams Architects (above and on the opposite page) replaced the ones which had got destroyed.

BEACH WARNING FLAGS
12 ST
MIAMI BEACH

JETTY
KEEP YOUR BEACH CLEAN

LOT
Połączenia
Connections
WAW–MIA
Więcej informacji na
More information on
lot.com
lot.com

© SHUTTERSTOCK, ISTOCK, AOBE STOCK (2), C.BASTIAS, C VAN DER BEKEN, R.RONDON/UNSPLASH

Niewielki kościół Zbawiciela to świątynia luterańska z XIX w. Szybko stała się zbyt mała, jak na potrzeby rozwijającego się kurortu, i w Sopocie wybudowano kolejne kościoły.
The small Church of Christ the Saviour is a 19th c. Lutheran temple. It quickly became too small for the needs of the developing resort and more churches were built in the city.

DLA CIAŁA I DLA DUSZY
FOR BODY AND SOUL

Sopot przez lwią część swojego istnienia był uzdrowiskiem. I nim pozostał, a w tym roku obchodzi wyjątkowy jubileusz: 200-lecia kurortu.

Sopot has been a health resort for most of its existence. And it celebrates its 200th anniversary this year.

tekst | by **TERESA TULEJA**

1

2

3

PL

W czerwcu 1823 r. oficjalnie otwarto w Sopocie miejski zakład kąpielowy i tę datę przyjęto za narodziny miasta jako kurortu. – To trochę magiczne, nieco zapomniane słowo. Częściej w ostatnich latach używało się słowa „uzdrowisko". Celowo chcemy wrócić do słowa kurort i do idei kurortu. Bo kurort to miejsce, gdzie leczy się duszę i ciało – tak o Sopocie mówi wiceprezydentka miasta Magdalena Czarzyńska-Jachim. Świętowanie 200-lecia zapowiada się huczne. Od 9 do 11 czerwca będzie można na własnej skórze poczuć uzdrowiskowy klimat, poddać się zabiegom z zastosowaniem lokalnej solanki, poznać szerzej kuracyjną ofertę miasta, wziąć udział w barwnej paradzie, zobaczyć pokaz historycznych strojów plażowych i odbyć bezpłatny rejs po Zatoce Gdańskiej. Specjalnie na tę okazję przygotowano też projekcję, która zostanie wyświetlona na zabytkowej latarni morskiej. Wszystkie te atrakcje będą się odbywały w centralnym punkcie miasta – na skwerze Kuracyjnym, przy wejściu na słynne sopockie molo, najdłuższą tego typu konstrukcję w Europie. I co ważne – będą darmowe. Zresztą w Sopocie nie zaznacie nudy przez całe lato. Wśród kilkudziesięciu mniejszych i większych imprez warto zwrócić uwagę m.in. na: Sopocki Festiwal Filmowy (3–11.06), Klubowe Mistrzostwa Polski w żeglarstwie (regaty trwają do końca września) czy niekończący się cykl koncertów i festiwali w słynnej Operze Leśnej.

GDZIE BUDUJE SIĘ ŁADNIE I SPÓJNIE

Nie zapominajmy jednak o tym, że bez względu na imprezy i obchody Sopot przez cały rok jest miastem zielonym, przyjaznym i pełnym ciekawostek. Po pierwsze – ma plaże o łącznej długości ponad 4,5 km. To jedne z najlepiej utrzymanych plaż nad Zatoką Gdańską, bardzo wysoko oceniane w rankingach ogólnopolskich, zarówno tych dotyczących czystości i zagospodarowania, jak i bezpieczeństwa. Warto zajrzeć do którejś z wielu knajpek ciągnących się wzdłuż plaż, np. kultowego Baru Przystań czy zdecydowanie

1. Wśród stylów architektonicznych Sopotu znalazł się i neogotyk – na zdjęciu kościół św. Jerzego.
Among the architectural styles of Sopot there is also a negotic - in the photo the Church of St. George.

2. Sofitel Grand Sopot – jeden z najbardziej imponujących hoteli w Polsce.
Sofitel Grand Sopot - one of the most impressive hotels in Poland.

3. Opera Leśna oddana do użytku w 1909 r. To tu od lat 60. odbywa się największy polski festiwal piosenki.
The Forest Opera opened in 1909. It is here that the largest Polish song festival has been held since the 1960s.

ENG

The municipal bathing establishment was officially opened in Sopot in June 1823. This marks the birth of the city as a resort. "It's a bit of a magical, somewhat forgotten word. However, the term 'health resort' has been coming into vogue in recent years. We want to bring back the word 'resort' and the idea behind it. Because a resort is a place where soul and body are healed", says deputy mayor, Magdalena Czarzyńska-Jachim. The celebration of the 200th anniversary will be grand. From 9 to 11 June, you'll be able to experience the spa ambience on your own skin, undergo treatments with the use of local brine, learn more about the cures the city has to offer, take part in a colourful parade, see a fashion show of historical beachwear and take a free cruise around the Gulf of Gdansk. Especially for the occasion, a projection mapping will be displayed on the city's historic lighthouse. All these events will be held in Kuracyjny Square, at the entrance to the famous Sopot pier, the longest structure of its type in Europe. And most importantly, admission will be free. Boredom is not an option in Sopot this summer. You will be able to participate in dozens of smaller and larger events, including the Sopot Film Festival (3-11 June), the Polish Club Sailing Championship (the regatta lasts until the end of September), and an endless series of concerts and festivals in the famous Forest Opera.

WHERE ARCHITECTURE IS PRETTY AND COHERENT

But don't let all these events and celebrations distract you from the fact that Sopot is a green and friendly city with no end of things to see and do all year round. First of all, its beach is over 4.5 km long. This is one of the best main-

Najbardziej znanym budynkiem jest postawiony w 1931 r. w stylu secesyjnym Grand Hotel. W swych wnętrzach gościł m.in. Marlenę Dietrich, Charles'a de Gaulle'a czy Gretę Garbo.

The city's most famous building is the Grand Hotel, which was built in the Art Nouveau style in 1931. The hotel numbers Marlene Dietrich, Charles de Gaulle, Fidel Castro and Greta Garbo among its guests.

REKLAMA

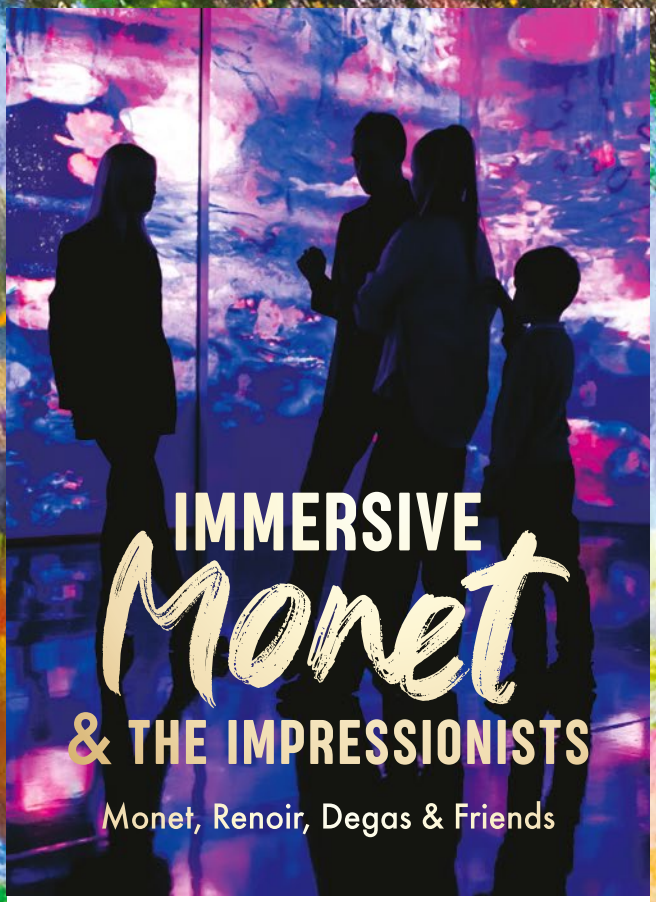

Po raz pierwszy w Europie
multisensoryczna wystawa
Immersive Monet & the Impressionists
wyłącznie w Art Box Experience
w warszawskiej Fabryce Norblina.

For the first time in Europe
multisensory exhibition
Immersive Monet & the Impressionists
exclusively at the Art Box Experience
in Warsaw's Norblin Factory.

BILETY NA / TICKETS AVAILABLE ON

ticketmaster®

ART·BOX EXPERIENCE

www.artboxexperience.com

VISIONI ECCENTRICHE · LIGHTHOUSE IMMERSIVE · FABRYKA NORBLINA

mniej obleganego, położonego po lewej stronie mola baru Małe Molo, gdzie podają m.in. pyszne bułki ze śledziem.
Sopocki deptak – Monciak – znają wszyscy. Dlatego proponuję z niego zejść i poznać lepiej sopocką historię i architekturę. Koniecznie zajrzyjcie do położonej przy ul. Poniatowskiego 8 willi Claaszena, w której znajduje się Muzeum Sopotu. Jego zbiory obejmują ok. 10 tys. eksponatów – obrazy, grafiki, rzeźby oraz rzemiosło artystyczne ilustrujące dzieje miasta i regionu. Gdy już to wszystko obejrzycie, przyjrzyjcie się starej sopockiej architekturze. Najbardziej znanym budynkiem jest postawiony w 1931 r. w stylu secesyjnym Grand Hotel. W swych wytwornych wnętrzach gościł na przykład Marlenę Dietrich, Charles'a de Gaulle'a czy Gretę Garbo. Do dziś zresztą zatrzymuje się w nim wielu artystów. A gdy będziecie na ulicy Obrońców Westerplatte, zachwyćcie się stojącymi tu zabytkowymi willami z wielkimi ogrodami, balkonikami, wykuszami i werandami. Pod nr. 24 stoi willa Bergera z 1881 r. Wielokrotnie zmieniała właścicieli, po wojnie przejęli ją artyści z tzw. szkoły sopockiej, a następnie uczelnie artystyczne. Budynek jest pełen tajemnic. Sopo-

tained beaches on the Gulf of Gdansk, and is highly rated nationally for its cleanliness, infrastructure, and safety. It is worth visiting one of the many beachfront pubs, e.g. the iconic Bar Marina or the much less crowded Małe Molo, to the left of the pier (be sure to try its delicious herring rolls). The Sopot promenade - Monciak - is known to everyone. It is therefore better to give it a miss and explore Sopot's history and architecture. Be sure to check out Villa Claaszena located at 8 Poniatowskiego St., where the Museum of Sopot is located. The museum has approx. 10,000 exhibits, including paintings, graphics, sculptures and artistic crafts, that illustrate the history of the city and the region. Once you've finished there, take a look at Sopot's old architecture. The city's most famous building is the Grand Hotel, which was built in the Art Nouveau style in 1931. The hotel numbers Marlene Dietrich, Charles de Gaulle, Fidel Castro and Greta Garbo among its guests, and it remains the first choice for many artists today. And Obrońców Westerplatte St. has an amazing assortment of historic villas with large gardens, balconies, bay windows and verandas. Berger's Villa, built in 1881, is at No. 24. The building has changed hands several times. After the war, it was

1

2

3

1. Sopocka latarnia morska ma ciekawą historię: powstała jako komin kotłowni zakładu balneologicznego. Latarnią stała się dopiero w 1977 r.
The Sopot lighthouse has an interesting history: it was built as a chimney for a balneological plant's boiler room. It didn't become a lighthouse until 1977.

2. Krzywy Domek przy ul. Bohaterów Monte Cassino kiedyś znalazł się na liście najdziwniejszych budynków świata.
The Crooked House in Heroes of Monte Cassino St. was once on the list of the strangest buildings in the world.

3. Sopot to nie tylko nadmorski klimat – posiada też źródło solanki.
Sopot is not only a seaside climate - it also has a source of brine.

Jubileusz 70-lecia Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”

im. Stanisława Hadyny

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny powstał 1 lipca 1953 roku i w tym roku obchodzi swoje 70. urodziny. Kulminacyjne obchody wielkiego Jubileuszu odbędą się:

- **5 czerwca** – Uroczysta Jubileuszowa Gala - koncert pt. „W pogoni za wiosną” w Teatrze Wielkim w Warszawie.
- **1 lipca** – Jubileuszowe obchody „Święta Śląska” w Koszęcinie.

Instytucja zarządzana przez Dyrektora Zbigniewa Cierniaka jest jedną z najlepiej rozpoznawalnych marek artystycznych w Polsce i na świecie. Od maja 2017 roku Zespół jest Instytucją Kultury Samorządu Województwa Śląskiego współprowadzoną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Biorąc pod uwagę dzisiejsze bogactwo repertuaru, niezliczone nagrody i około 200 corocznie wykonanych koncertów – widać wyraźnie, jak bardzo pracował nad dążeniem do perfekcji i najwyższej maestrii. W swoim dorobku ma kilkanaście płyt, w tym 11 wydanych w Złotej Kolekcji „Śląska”. Pięć z nich posiada status Złotej, a jedna Platynowej Płyty. Wydany w 2021 roku wspólny album Zespołu „Śląsk” i Miuosha - „Pieśni współczesne”, otrzymał tytuł podwójnej Platynowej Płyty oraz Nagrodę Muzyczną Fryderyk 2022 w kategorii ALBUM ROKU MUZYKA KORZENI BLUES, a także Fryderyk 2023 w kategorii ZESPÓŁ/PROJEKT ARTYSTYCZNY ROKU. W tym roku otrzymaliśmy również statuetkę Fryderyk 2023 w kategorii ALBUM ROKU MUZYKA KORZENI BLUES – „Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” – 70-lecie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. Największe przeboje.”
„Śląsk” prowadzi także bogatą działalność edukacyjną i turystyczną. Zapraszamy do odwiedzenia siedziby naszej Instytucji - zabytkowego zespołu pałacowo – parkowego w Koszęcinie!
Więcej na www, FB, Instagram

Dyrektor
Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny
Zbigniew Cierniak

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” IM. STANISŁAWA HADYNY

ZAMKOWA 3, 42-286 KOSZĘCIN
TEL. +48 34 310 64 15, E-MAIL: INFO@ZESPOLSLASK.PL

@ZESPOLSLASK @ZESPOLSLASKOFFICIAL WWW.ZESPOLSLASK.PL

The 70th anniversary of the Song and Dance Ensemble ‘Śląsk’ **The Stanisław Hadyna Song and Dance Ensemble ‘Śląsk’** was founded on 1 July 1953, and it celebrates its 70th anniversary this year. The culminating celebrations of The Great Jubilee will take place on:

- **5th June** – the Grand Jubilee Gala - a concert entitled ‘In the pursuit of spring’ in The Grand Theatre (Teatr Wielki) in Warsaw.
- **1st July** – the Jubilee celebrations of the ‘Śląsk Festival’ (‘Święta Śląska’) in Koszęcin.

The institution, managed by Director Zbigniew Cierniak, is one of the most recognisable artistic brands in Poland and worldwide. Since May 2017, the ‘Śląsk’ Ensemble has been the Cultural Institution of the Silesian Voivodeship Local Government co-managed by the Ministry of Culture and National Heritage. Considering the Ensemble's rich artistic repertoire, countless awards and around 200 concerts performed annually – it is clear how hard the artists have worked to achieve perfection and supreme mastery. They have more than a dozen albums to their credit, including 11 released in the ‘Śląsk’ Golden Collection. Five of them have achieved Golden Record status and one of them the Platinum Record status. Released in 2021, the joint album of the ‘Śląsk’ Ensemble and the Miuosh called ‘Pieśni współczesne’ achieved double Platinum Record status and received the “Fryderyk 2022” Music Award in the category ALBUM OF THE YEAR - ROOTS OF THE BLUES MUSIC as well as the ‘Fryderyk 2023’ Music Award in the category ARTISTIC GROUP/PROJECT OF THE YEAR This year we have also received the ‘Fryderyk 2023’ Music Award in the category of ALBUM OF THE YEAR - ROOTS OF THE BLUES MUSIC – Song and Dance Ensemble ‘Śląsk’ – ‘The 70th anniversary of the Stanisław Hadyna Song and Dance Ensemble “Śląsk.” The Greatest Hits’.
‘Śląsk’ Ensemble is also involved in extensive educational and tourism-oriented activities. You are more than welcome to visit the headquarters of our Institution – the historic Palace and Park Complex in Koszęcin.
Find out more on our website, Facebook, Instagram

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” IM. STANISŁAWA HADYNY JEST INSTYTUCJĄ KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WSPÓŁPROWADZONĄ PRZEZ MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Województwo Śląskie

1

2

W czerwcu 1823 r. oficjalnie otwarto w Sopocie miejski zakład kąpielowy i tę datę przyjęto za narodziny miasta jako kurortu.

The municipal bathing establishment was officially opened in Sopot in June 1823. This marks the birth of the city as a resort.

cianie twierdzą, że jest także nawiedzony. Nie bez powodu wystąpił w pierwszym polskim horrorze z 1985 r. pt. *Medium*.

Sopot dorobił się własnego stylu architektonicznego: mieszanki secesji, historyzmu i klasycyzmu. Jest zupełnie inny niż sąsiedni gotycki Gdańsk i modernistyczna Gdynia. Szczęśliwie uniknął wojennych zniszczeń, a jego władze bardzo dbają o architektoniczne dziedzictwo przeszłości. Jest po dziś dzień miejscem, gdzie buduje się ładnie i spójnie. Połączenie wielkomiejskości głównych ulic z przytulną architekturą zaułków i monumentalnymi, ale nawiązującymi do przeszłości obiektami kurortu – taki jest sopocki styl uzdrowiskowy. Zatem jedźmy do Sopotu – dla ciała i dla duszy. ■

taken over by artists from the "Sopot School", and then art colleges. The building is full of secrets. It is also said to be haunted. It should therefore come as no surprise that it appeared in Poland's first horror film, Medium (1985).

Sopot has an architectural style all its own. Essentially this is a tasteful fusion of Art Nouveau, Historicism and Classicism. Sopot is completely different from Gothic Gdansk to the south and modernist Gdynia to the north. Fortunately, Sopot was spared the destruction of World War II. The municipal authorities are diligent in preserving the city's architectural heritage, and local regulations ensure that its buildings are attractive and its streetscapes harmonious. The metropolitan character of the main streets, counterposed with the cosy architecture of the side streets and alleyways, and supplemented with monumental resort buildings that evoke the past pretty much sums up the Sopot spa style. So let's go to Sopot – for body and soul. ■

1. Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie od lat jest uważana za jedną z najlepszych galerii sztuki współczesnej w Polsce.
The State Art Gallery in Sopot has been considered one of the best contemporary art galleries in Poland for years.

2. Na plaży, przy wejściu nr 15, można zjeść w restauracji M15 oraz skorzystać z sauny.
On the beach, at entrance no. 15, you can eat at the M15 restaurant, and use the sauna.

©CREDITS
© SHUTTERSTOCK (2), ADOBE STOCK, SOPOCKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA (6)

Vilea Property Boutique to butikowa agencja nieruchomości luksusowych i premium. Oferujemy pomoc w sprzedaży oraz wynajmie domów, willi i apartamentów. Nasza firma znana jest z indywidualnego podejścia do klienta. Jesteśmy osobistymi doradcami i zaufanymi agentami nieruchomości. Dwukrotnie zdobyliśmy prestiżową nagrodę European Property Awards dla najlepszej agencji nieruchomości w Polsce oraz nagrodę Otodom dla najlepszej agencji w Warszawie i woj. Mazowieckim w 2022 roku. Niezwykłe nieruchomości wymagają więcej - każda z nich jest osobistą historią odzwierciedlającą różne potrzeby, marzenia i wymagania.

Vilea Property Boutique is a boutique agency specializing in luxury and premium real estate. We offer assistance in selling and renting houses, villas, and apartments. Our company is known for our individual approach to the client. We are personal advisors and trusted real estate agents. We have twice won the prestigious European Property Awards for the best real estate agency in Poland, as well as the Otodom award for the best agency in Warsaw and the Mazovia Province in 2022. Extraordinary properties require more - each one is a personal story reflecting different needs, dreams, and requirements.

Co nas wyróżnia?

- Ponad 10 lat doświadczenia
- Profesjonalni doradcy premium
- Unikalna sieć kontaktów
- 5-gwiazdkowe rekomendacje klientów
- Doskonała znajomość rynku premium
- Skuteczna finalizacja transakcji

What sets us apart?

- Over 10 years of experience
- Professional premium advisors
- Unique network of contacts
- 5-star customer recommendations
- Excellent knowledge of the premium market
- Effective transaction finalization

F. Klimczaka 13, Warszawa | Piękna 11a, Warszawa
+48 602 206 111 | kontakt@vilea.pl | www.vilea.pl

Vilea
Property Boutique

JAK SZTUCZNA INTELIGENCJA ZMIENIA MEDIA
HOW IS AI CHANGING THE MEDIA?

Sztuczna inteligencja potrafi coraz więcej. Z każdym miesiącem upadają kolejne mity, że nie umie dobrze rozumieć kontekstu, że algorytmy powtarzają tylko to, co można znaleźć w internecie. Dziś już wiemy, że to nie jest prawda – mówi Maciej Klepacki, prezes zarządu Burda Media Polska.
"AI can do more and more. With each passing month, more myths are dispelled, such as those that AI has a poor understanding of context, or that algorithms only repeat what can be found on the Internet. We now know that none of those claims are true," says **Maciej Klepacki,** CEO of Burda Media Polska.

tekst | by **AGNIESZKA MICHALAK**

PL

Czy jako redaktorka i dziennikarka w dobie AI powinnam myśleć o zmianie zawodu?

Wszystko zależy od tego, jak sztywno patrzysz na to, co dzisiaj robisz w swoim zawodzie, i w jakim stopniu jesteś otwarta na zmiany. Właśnie tego typu pytania stawia przed nami postęp technologiczny. Gdy spojrzymy wstecz, to 60 proc. obecnych zawodów nie istniało 50 lat temu, a jednocześnie dziś nie potrafimy powiedzieć, czego powinny uczyć się nasze dzieci, które dopiero za 10 czy 15 lat wejdą na rynek pracy. Wszyscy jednak czujemy, że sztuczna inteligencja (AI), która jest częścią tego postępu technologicznego, może być kolejnym przełomowym krokiem na miarę rewolucji przemysłowej XIX w. czy powstania internetu. Dlatego warto się jej przyglądać z uwagą i zadawać pytanie, co to oznacza dla mnie, dla mojej pracy i mojego otoczenia. Jeśli zaś chodzi o twój zawód, to w perspektywie najbliższych 2–3 lat możesz spać spokojnie. Na obecnym etapie widzę wykorzystanie sztucznej inteligencji w mediach głównie narzędziowo – z twojej dziennikarskiej perspektywy rozwiązania oparte o AI podniosą efektywność tworzenia artykułów, pomogą w researchu czy doborze zdjęć, tworzeniu treści jeszcze bardziej odpowiadających potrzebom użytkowników. AI będzie superważnym asystentem w twojej pracy, dlatego praca w mediach stanie się jeszcze bardziej ciekawa i pasjonująca.

W jednym z wywiadów powiedziałeś, że patrzysz z ciekawością na rozwijającą się sztuczną inteligencję i jej wpływ na media. Czy ta ciekawość nie przeradza się w niepokój? AI umie coraz więcej.

Tak, sztuczna inteligencja potrafi już coraz więcej. Z każdym miesiącem upadają kolejne mity, że nie umie dobrze rozumieć kontekstu, że nie da się jej wykorzystać do kreatywnych zadań, że algorytmy powtarzają tylko to, co można znaleźć w internecie. Dziś już wiemy, że to nie jest prawda. AI coraz lepiej odnajduje się w tych obszarach – co więcej, jest w stanie sama siebie trenować i uczyć. Przykładem może być AlphaZero, który sam nauczył się grać w szachy w taki sposób, że

ENG

As an editor and a journalist in the era of AI, should I be thinking about changing my profession?

It all depends on how rigidly you look at what you currently do in your profession, and how open you are to change. This is precisely the sort of dilemma that technological progress poses. When we look back, 60 percent of today's professions did not exist 50 years ago. Similarly, we cannot say what we should be teaching our children, who will be entering the workforce in 10 or 15 years. However, we all feel that artificial intelligence, which is part of this technological progress, could be the next watershed, comparable to the industrial revolution of the 19th century or the emergence of the Internet. That is why it is worth looking at it carefully and asking yourself what it is going to mean for you, your job, and your environment.

As for your profession, you can sleep peacefully for the next 2-3 years. At this stage, I mainly see the media using artificial intelligence as a tool. From your journalistic perspective, solutions based on AI are going to increase the efficiency of creating articles, and will assist in research, in selecting photos, and in creating content that better meets the needs of its intended consumers. AI is going to be a super important assistant in your work, which is why, in my opinion, working in the media will become even more interesting and exciting.

You once said in an interview that you were observing the development of artificial intelligence and its impact on the media with interest. Does that interest ever give way to anxiety? AI is able to do more and more.

Yes, AI can do more and more. With each passing month, more myths are dispelled, such as those that claimed that AI has a poor understanding of context, that it cannot be used for creative tasks, or that algorithms only repeat what can be found on the Internet. We now know that none of those claims are true. AI is constantly improving in these areas. Not only that, but it can train and teach itself. A case

pokona każdego arcymistrza szachowego. A doszedł do tego poziomu w cztery godziny samodzielnej nauki. Podobnie w starciu z AlphaZero upadł ostatni bastion zdominowany przez człowieka, czyli gra Go. Dziś nie ma już gry na świecie, w której człowiek byłby lepszy od maszyny. Patrząc na inne dziedziny naszego życia, możemy powiedzieć, że sztuczna inteligencja jest obecnie na poziomie 8-latka, tylko uczy się istotnie szybciej niż człowiek. Czyli dla mnie jest pewne, że stracimy palmę pierwszeństwa i w perspektywie kilku lat nie będziemy już najbardziej inteligentnymi stworzeniami na tej planecie. I tutaj nasuwa mi się następujące pytanie:w czym człowiek istotnie wyróżnia się od innych obecnie żyjących gatunków na ziemi? Przecież nie jesteśmy ani najsilniejsi, ani najszybsi. Nie mamy też najlepszego zmysłu słuchu czy wzroku. W mojej ocenie człowiek dominację nad innymi gatunkami zawdzięcza przede wszystkim inteligencji, która tak istotnie wpłynęła na to, gdzie dziś jesteśmy. Dlatego pozostawię bez odpowiedzi pytanie, co będzie dalej, gdy stracimy już dominację w tym obszarze…

I tego się nie obawiasz?

Nie należy obawiać się postępu technologicznego. My jako jednostka nie mamy na to większego wpływu. Natomiast należałoby już teraz przygotowywać przepisy dotyczące sztucznej inteligencji w gospodarce, usankcjonować kary za nadużycia i przygotować traktaty międzynarodowe, by AI była bezpieczna dla świata. Do rozwoju technologii należy włączyć nie tylko inżynierów, ale i socjologów, etyków, filozofów.

Wróćmy do tego, jak AI zmienia media.

Media od wielu lat są na froncie zmian wynikających z postępu technologicznego. Nowe technologie zmieniają zachowania konsumentów, a co za tym idzie, same media. Każdego roku powstają dziesiątki nowych platform, serwisów i digitalowych kanałów dystrybucji treści. Już dziś żyjemy w erze zetabajtów, w ciągu jednej sekundy wysyłamy ponad 3 mln maili, w każdej minucie użytkownicy Facebooka publikują ponad 150 tys. zdjęć, w ciągu dnia powstaje ponad 1,1 tryliona MB danych, a rocznie użytkownicy internetu korzystają z wyszukiwarki Google ponad 2 tryliony razy. Dodatkowo coraz wyraźniej zacierają się granice między poszczególnymi typami mediów, trudno wskazać różnicę pomiędzy wideo oglądanym w internecie a streamingiem online czy portalem VOD, z którego korzystamy w telewizorze. Przeciętny odbiorca często nie potrafi wręcz wskazać, gdzie w internecie z daną treścią miał styczność. Tak dziś wyglądają realia każdego wydawcy w cyfrowym świecie, który walczy o uwagę i skupienie użytkownika na swoich treściach. I właśnie dlatego w sztucznej inteligencji upatruję szansę dla wszystkich twórców treści, w tym firm medialnych takich jak moja, które w krótkiej perspektywie czasu istotnie zwiększą efektywność swoich działań, pogłębią analizę zacho-

in point is AlphaZero, which taught itself to play chess to a level where can beat any grandmaster. And it reached this level after only 4 hours of teaching itself. Similarly, the last bastion held by humans, viz. the game of Go, fell in a clash with AlphaZero. So there is no longer any game in the world where people are better than machines. Looking at other areas of our lives, we can say that artificial intelligence is currently at the level of an 8-year-old, but it is learning significantly faster than any human. I'm therefore convinced that we are going to lose our primacy, and that in the space of a few years, we will have ceased to be the most intelligent creatures on the planet. For me, this raises the following question: Do humans differ significantly from the other species that inhabit the earth, and if so, how? After all, we are neither the strongest nor the fastest. Nor do we have the best sense of hearing or sight. In my opinion, we humans primarily owe our dominance over other species to the intelligence that has so significantly influenced where we are today. I'm therefore going to leave open the question of what is going to happen when we lose our dominance in this area.

And that doesn't frighten you?

We shouldn't fear technological progress. We as individuals have no influence over it. However, regulations on artificial intelligence in the economy should be prepared now, as should sanctions for misuse, and international treaties should be drawn up to make AI safe for the world. Not only engineers, but also socio-

MACIEJ KLEPACKI – prezes zarządu Burda Media Polska. Od 17 lat odpowiada za zarządzania spółkami z obszaru mediów i nowych technologii. W tym czasie związany m.in. z Grupą Allegro, ATM, mPay, Bankier.pl i Starcom Publicis Groupe.
CEO of Burda Media Polska, for 17 years responsible for managing the media and new technologies companies. Mr Klepacki has previously worked with the Allegro Group, ATM, mPay, Bankier.pl and Starcom Publicis Groupe.

CROWNE PLAZA®
AN IHG® HOTEL
WARSAW - The HUB

A MODERN HOTEL IN THE HEART OF WARSAW

Welcome to Warsaw's newly emerging business district.
Crowne Plaza® Warsaw- The HUB hotel offers modern accommodation, award - winning conference space and superb food and beverage services.

Join IHG® One Rewards and get instant access to benefits and exclusive Loyalty Member deals at 6000 destinations globally.

IHG ONE REWARDS

cpwarsawthehub.com | +48 22 377 37 37 | ihg.com/one

wań użytkowników i będą w stanie w sposób coraz bardziej automatyczny tworzyć treści na niespotykaną dotychczas skalę. Z mojej perspektywy zastosowanie sztucznej inteligencji w mediach będzie równie przełomowym krokiem jak kilkadziesiąt lat temu początek internetu. Tym razem jednak wszystkie zmiany zadzieją się na przestrzeni kilku następnych lat.

Wróćmy do tematu treści. Kiedy zaczynałam jako dziennikarka, starsi koledzy uczyli mnie, że czytelnika trzeba wychowywać. Dziś jednak liczą się przecież kliknięcia, wyświetlenia, wejścia na stronę. Co z edukacją czytelników i ambitniejszymi treściami? Jest dla nich przyszłość?

To trudne pytanie. Wszyscy dostawcy treści internetowych coraz więcej tworzą je pod algorytmy wyszukiwarek czy serwisów społecznościowych. Co się stanie, kiedy wydawcy zaczną wykorzystywać masowo AI do produkcji treści? Tu wracamy do obaw i pytań, które zadawałaś na początku rozmowy. Będziemy bowiem w sytuacji, w której algorytmy zaczną pisać dla algorytmów, które zajmą się dalszą dystrybucją treści do użytkownika końcowego. Wiem, to brzmi groźnie, ale obecny dziś proces zostanie jeszcze bardziej zautomatyzowany, a treści będą jeszcze lepiej dopasowane do naszych potrzeb. Już dziś w znacznej części to, co widzimy jako użytkownicy internetu, jest oparte na algorytmach, które analizują nasze zachowania, interakcje w serwisach społecznościowych, czas i rodzaj czytanych poprzednio treści. Można więc powiedzieć, że to, jaki content będą tworzyć wydawcy, będzie jeszcze bardziej lustrem naszych potrzeb, często tych, których nawet sami nie mamy świadomości. Także tych, z których nie jesteśmy dumni. Wierzę jednak, że będzie miejsce na wartościowe i edukacyjne treści, które być może nie będą w mainstreamie, ale na pewno znajdą swoje miejsce w nowych mediach. Dlatego cieszy

logists, ethicists and philosophers should be involved in the development of technology.

Shall we get back to how AI has changed the media?

The media has been at the forefront of changes resulting from technological progress for many years. New technologies change consumer behaviours, and consequently the media. Every year, dozens of new platforms, services and digital content distribution channels are created. We already live in an era of zettabytes. We can send over 3 million e-mails in the space of a second, Facebook users publish over 150,000 photos every minute, more than 1.1 trillion MB of data is created every day, and Google is used more than 2 trillion times per year. Moreover, the boundaries between the various types of media are becoming increasingly blurred. It is difficult to tell the difference between a video watched on the Internet and online streaming or the VOD portal we watch on our TV. The average recipient often cannot even say where he first came across a particular content online. Every digital publisher, fighting to grab the attention of their users and keep them focused on their content, is in the same boat. I therefore see artificial intelligence as an opportunity for all content creators, including media companies like mine. In the short term, we'll all be significantly more effective, we'll be analysing the behaviour of our users more thoroughly, and we'll be able to create content on an unprecedented scale and in an increasingly automated manner. From my perspective, the use of AI in the media will be as ground-breaking as the beginnings of the Internet several decades ago, only this time all these changes will happen over a few years. A huge change is in the offing.

Getting back to content, when I started out as a journalist, older colleagues taught me that we had to educate the reader. But what counts now is getting

Żyjemy w erze zetabajtów, w ciągu jednej sekundy wysyłamy ponad 3 mln maili, w ciągu dnia powstaje ponad 1,1 tryliona MB danych. I coraz wyraźniej zacierają się granice między poszczególnymi typami mediów. We live in an era of zettabytes. We can send over 3 million e-mails in the space of a second, more than 1.1 trillion MB of data is created every day. The boundaries between the various types of media are becoming increasingly blurred.

JBL
by HARMAN

TOUR ONE M2

TOUR PRO 2

Pierwsze na świecie,
innowacyjne etui ładujące
z panelem sterującym!

NAJWYŻSZA JAKOŚĆ ANC
WSZĘDZIE TAM,
GDZIE PROWADZI CIĘ
TWOJA PODRÓŻ!

www.jbl.pl

mnie rozwój w Polsce np. ambitnych podcastów, a także coraz większa akceptacja dla płatnych subskrypcji treści premium. Tutaj wiele dobrego zrobi coraz młodszy segment użytkowników, zwłaszcza generacja Z, która w tym obszarze jest bardzo wymagająca.

Jak w tych wszystkich zmianach odnajduje się firma, którą prowadzisz? Czy Ty i Twój zespół widzicie szansę na zastosowanie AI?

Wchodząca w skład międzynarodowego koncernu Burda Media Polska jest największą firmą medialną w obszarze lifestyle w Polsce. Jesteśmy dumni ze swoich korzeni prasowych, natomiast dziś jesteśmy firmą przede wszystkim digitalową, która wydaje 17 portali internetowych w kluczowych kategoriach tematycznych mediów dla kobiet: moda, uroda, luxury & lifestyle, podróże i kulinaria. Każdego miesiąca docieramy do ponad 13 mln użytkowników i upatrujemy ogromną szansę w rozwoju narzędzi opartych na sztucznej inteligencji, gdyż z blisko 500 pracowników w Polsce ponad połowa odpowiada za produkcję lub publikację treści, w tym materiałów wideo.

W jakich dziedzinach pracy redakcyjnej chcielibyście wdrażać rozwiązania oparte od AI?

Wierzymy, że AI może zrewolucjonizować sposób, w jaki wydawcy wchodzą w interakcje ze swoimi odbiorcami, głównie zwiększając ich zaangażowanie. Dzięki tym narzędziom chcemy jeszcze lepiej analizować zachowania i preferencje użytkowników, aby dostarczać spersonalizowane treści każdemu czytelnikowi. Już dziś widzimy, jak silniki rekomendacji napędzane przez AI mogą sugerować czytelnikom treści na podstawie ich zachowań i preferencji. Może to pomóc wydawcom w promowaniu odpowiednich treści, często nawet w czasie rzeczywistym umożliwiając identyfikację wzorców i trendów oraz odpowiednie dostosowanie strategii contentowych. Drugim obszarem jest podniesienie efektywności. Narzędzia wykorzystujące AI mogą generować streszczenia i nagłówki, dobierać zdjęcia oraz zmniejszać czas i wysiłek potrzebny do tworzenia treści. Podobnie jak tłumaczenia na różne języki zwiększające zasięg. Już dziś z tego korzystamy w ramach treści powstających w innych krajach, w których działa Burda. Podsumowując, jestem pewien, że AI może pomóc wydawcom lepiej zrozumieć swoich odbiorców i dostarczać treści

clicks, views and page visits. So what about educating readers? What about more ambitious content?

That's a difficult question. All Internet content providers are creating more and more content for search engine and social media algorithms. What's going to happen when publishers start using AI to produce content en masse? This brings us back to the concerns you raised and the questions you asked at the beginning of this conversation. We're going to be in a situation where the search algorithms will start writing for the algorithms that distribute the content to the end user. I know it sounds scary, but actually, this process, which has already arrived, will simply be even more automated, and the content will better suit our needs. Even today, what we see as Internet users is in large part based on algorithms that analyse our behaviour, our interactions on social network sites, and the type of content we've read previously and the time we spent on it. It can therefore be said that publishers will be creating content that even better reflects our needs. These will often be needs that we didn't even know we had, as well as needs that we are not in the least proud of. However, I believe that there will be a place for valuable and educational content that may not be mainstream, but will certainly find its place in new media. That is why I am pleased with the development of, for example, ambitious podcasts in Poland, as well as the growing acceptance of paid subscriptions to premium content. Here, the increasingly younger segment of users will do a lot of good, especially Generation Z, which is very demanding in this area.

Please tell me how the company you run finds itself in all these changes? Do you see an opportunity to use AI?

Burda Media Polska, which is part of an international concern, it is the largest media company in Poland that focuses on lifestyle content. We are proud of our press roots, but today we are primarily a digital company that publishes 17 internet portals for women under the key thematic categories of fashion, beauty, luxury & lifestyle, travel and cooking. We reach over 13 million people every month, and we've identified the development of tools based on AI as a great opportunity, as more than half of our nearly 500 employees in Poland are responsible for producing or posting content, including video materials.

„To, jaki content będą tworzyć wydawcy, będzie jeszcze bardziej lustrem naszych potrzeb, często tych, których nawet sami nie mamy świadomości. Także tych, z których nie jesteśmy dumni.

Publishers will be creating content that even better reflects our needs. These will often be needs that we didn't even know we had, as well as needs that we are not in the least proud of. „

KRAKÓW MAŁOPOLSKA
EG2023
3rd EUROPEAN GAMES

The **biggest sporting event** in Europe

European Games
Kraków-Małopolska 2023

21.06-02.07.2023

Tickets available on
european-games.org

Ministerstwo Sportu i Turystyki | THE EUROPEAN GAMES | MAŁOPOLSKA | Kraków

GENERAL SPONSOR ORLEN

MAIN PARTNER LOTTO

Zastosowanie AI w mediach będzie równie przełomowym krokiem jak początek internetu. Tym razem jednak zmiany zadzieją się na przestrzeni kilku następnych lat.
The use of AI in the media will be as groundbreaking as the beginnings of the Internet several decades ago, only this time all these changes will happen over a few years.

dostosowane do ich zainteresowań i preferencji, co będzie skutkować zwiększeniem zaangażowania i lojalności.

Jak w takim razie przygotować się na te wszystkie zmiany? Zmienność to także niepewność – jak sobie z tym radzisz? Jako człowiek, jako menedżer i jako ojciec dorastających dzieci?

Kiedy 20 lat temu zaczynałem pracę w mediach, rynek i klienci oczekiwali od menedżerów tworzenia strategii na kolejne 5–10 lat. Już wtedy budziło to mój uśmiech. Dziś podobnie jak wszyscy skupiam się na dużo krótszym horyzoncie. Próbuję budować organizację, która jest w pełni zwinna, gotowa na zmiany, nie boi się eksperymentować np. z nowymi projektami i rynkami. Akceptuję zmienność i niejednoznaczność, a niepewność budzi bardziej ciekawość niż strach. Patrzę też partnersko na zarządzanie i widzę ogromną siłę w różnorodności, także doświadczeń, kultur i punktów widzenia. Oprócz ogromnego postępu technologicznego mierzymy się obecnie ze spowolnieniem gospodarczym w Polsce i Europie. Uważam, że firmy które redukują koszty, mają gwarancję przetrwania tego trudniejszego czasu, natomiast zatrzymają się w miejscu. Gracze, którzy zaś mądrze podchodzą do zarządzania kosztami, ale jednocześnie inwestują – w momencie, w którym sytuacja makroekonomiczna się odwróci, istotnie urosną i mogą się okazać wygrani. To właśnie dlatego Burda Media Polska w ostatnich dwóch latach przejęła swojego największego konkurenta medialnego, a także zainwestowała w zupełnie nowy biznes eCommerce. Jako ojciec wciąż wierzę w tzw. umiejętności miękkie, komunikacyjne. I te wzmacniam w swoich dzieciach. Wierzę też w naukę języków obcych. Wiem, co teraz powiesz – dzięki sztucznej inteligencji będziemy przecież mieć tłumaczenia symultaniczne live. Tak, dzwonimy telefonem do kogoś w Chinach i dzięki aplikacji w telefonie dostaniemy odpowiedź w naszym języku. Ale nic nie zastąpi rozmowy w cztery oczy, reagowania na bieżąco, myślenia w obcym języku. Chociaż… być może za dwa lata odpowiem na to pytanie całkiem inaczej *(śmiech)*. ■

In which areas of editorial work would you like to implement AI-based solutions?

We believe that AI can revolutionize the ways in which publishers interact with their audiences, mainly by increasing their engagement. These tools enable them to better analyse user behaviour and preferences in order to provide personalised content. We are already seeing how AI-powered recommendation engines can suggest content based on user profile. This can help publishers promote the most appropriate content, often in real time, thereby enabling them to identify patterns and trends, and adjust their content strategies accordingly. The second area has to do with improving effectiveness and efficiency. AI tools can generate summaries and headlines, select photos, reduce the time and effort required to create content, translate it into other languages, and extend its reach. All this is already being done in other countries where Burda operates. All in all, I am sure that AI can help publishers better understand their audience and deliver content tailored to their interests and preferences. The upshot will be more engaged and loyal readers.

So how do we you prepare for all these changes? Changeability implies uncertainty. How do you deal with that? As a person, as a manager, and as a father of growing children?

When I started working in the media 20 years ago, the market and clients expected managers to create a strategy for the next 5-10 years. This made me smile even back then. Today, like everyone else, I focus on a much shorter horizon. I'm trying to build an organization that is agile, prepared for change, and not afraid to experiment with new projects and markets. I accept volatility and ambiguity, and uncertainty arouses more curiosity than fear. I also look at management as a partnership, and I consider the diversity of experience, culture, and viewpoint to be a great strength. In addition to huge technological progress, we are currently facing an economic slowdown in in Europe, including Poland. I believe that companies that reduce costs are guaranteed to survive this difficult time, but they won't move forward. Players who approach cost management wisely, but at the same time invest, will grow significantly and may turn out to be the winners once the macroeconomic situation reverses. This is why, over the past two years, Burda Media Polska has taken over its largest media competitor and invested in a completely new e-commerce business. As a father, I still believe in "soft" skills and communications skills. And I am strengthening these in my children. I also believe in learning foreign languages. I know what you're about to say – artificial intelligence can give us simultaneous translations. Yes, we can call someone in China and an application will translate what they say into our language. But there is no substitute for talking face to face, responding in real time, and thinking in a foreign language. Although, I might answer this question differently in two years *(laughs)*. ■

©ADOB STOCK, SHUTTERSTOCK, M.P.

Norway
grants

TARNÓW

perła renesansu
pearl of the renaissance

45 minut od Krakowa
45 minutes from Cracow

TARNÓW

www.tarnow.travel

NAJLEPSI NA START
MAY THE BEST WIN

Do Krakowa przyleciał właśnie Ogień Pokoju, by zapowiedzieć rozpoczynające się 21 czerwca Igrzyska Europejskie Kraków-Małopolska 2023.

The Torch of Peace has just arrived in Krakow to announce the European Games Krakow-Malopolska 2023, which commence on 21 June.

tekst | by **MARIANNA KUCHARSKA**

PL

Odbywające się co cztery lata Igrzyska Europejskie są największym multidyscyplinarnym świętem na Starym Kontynencie. W tym roku trzecia edycja imprezy odbędzie się w Krakowie oraz w pozostałych częściach Małopolski od 21 czerwca do 2 lipca. W ciągu 12 dni igrzysk do rywalizacji w 29 dyscyplinach, m.in. kajakarstwie sprintowym, kolarstwie górskim czy pięcioboju nowoczesnym, stanie blisko 7 tys. najlepszych europejskich sportowców. – Tegoroczne Igrzyska Europejskie zapiszą się w historii sportu. Będą ważnym krokiem dla sportowców na drodze do igrzysk olimpijskich, wiele konkurencji sportowych odbywać się będzie bowiem w randze mistrzostw Europy i/lub kwalifikacji do Paryża 2024. Rywalizacje będą również doskonałą promocją dla mniej popularnych sportów, takich jak piłka ręczna plażowa, teqball, padel czy muay thai. Czekamy na wszystkich, którzy chcą poczuć sportowe emocje na najwyższym poziomie – mówi Marcin Nowak, prezes zarządu spółki Igrzyska Europejskie 2023.

Pełen kalendarz Igrzysk Europejskich 2023 dostępny na: *european-games.com.*

ENG

The European Games are held every four years and are the largest multidisciplinary celebration on the continent. This year, the third edition will be held in Krakow and elsewhere in Lesser Poland (Malopolska) from 21 June to 2 July. During these 12 days, nearly 7,000 of Europe's top athletes will be competing in 29 disciplines, including sprint canoeing, mountain biking, and modern pentathlon. "This year's European Games will go down in the history of sport. They will be an important stepping stone to the Olympic Games, as many of the competitions will affect European Championship rankings and/or will be qualifying events for the 2024 Paris Olympics. The competitions will also be an excellent promotion for less popular sports, such as beach handball, teqball, padel or muay thai. Anyone who wants to experience top level sports excitement is more than welcome", says Marcin Nowak, President of the Management Board of the European Games 2023.

The full calendar of the European Games 2023 is available at: *european-games.com.*

Na zdj. Marcin Nowak, prezes zarządu spółki Igrzyska Europejskie 2023, oraz Radosław Włoszek, prezes zarządu spółki Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice. In the photo: Marcin Nowak, President of the Management Board of the European Games 2023 and Radosław Włoszek, President of the Management Board of John Paul II International Airport Krakow-Balice.

Wydarzenie promuje samolot LOT-u, który został pomalowany w igrzyskowe barwy.

The event is promoted by a LOT plane painted in Olympic colours.

©JAN GRACZYŃSKI, ISTOCK(1), ADOBE STOCK (1). M.P.

KLEJNOT MODERNIZMU
A JEWEL OF MODERNISM

Tor Wyścigów Konnych Służewiec to nie tylko gonitwy, ale i bezcenny zabytek.

The Służewiec Horse Race Track is more than a race track; it is a priceless national monument.

tekst | by **MARIANNA KUCHARSKA**

PL

Tor Wyścigów Konnych Służewiec to jedno z tych miejsc, o których rzadko można przeczytać w warszawskich przewodnikach,choć absolutnie na to zasługuje. Oddany do użytku w czerwcu 1939 r., służewiecki tor w chwili otwarcia uznawany był za najnowocześniejszy tego typu obiekt w Europie. Stanowił największą prywatną inwestycję w międzywojennej Warszawie. Dzisiaj, po przeszło 80 latach, przyciąga nie tylko miłośników koni, lecz także modernistycznej architektury. Projektantem całego założenia był Zygmunt Plater-Zyberk, który przed przystąpieniem do pracy odbył podróż po europejskich torach wyścigowych. Do współpracy zaprosił grono młodych zdolnych architektów, m.in. Juliusza Żórawskiego. Najbardziej charakterystycznym obiektem całego kompleksu jest oszklona Trybuna Honorowa, zaprojektowana w popularnym w międzywojniu tzw. „stylu okrętowym". Pierwsza gonitwa odbyła się 3 czerwca 1939 roku, a zwyciężył ją koń o imieniu Felsztyn, którego dosiadał Stefan Michalczyk. Podczas II Wojny Światowej, na szczęście, obiekty nie uległy większym zniszczeniom. Tor wznowił działalność tuż po wojnie - już w 1946 roku odbyło się na nim aż 240 gonitw. Dziś, obok wrocławskich Partynic i HipodromuSopot, Służewiec jest jednym z 3 torów wyścigowych w Polsce. Sezon wyścigowy obejmuje 45 mityngów. W okresie od kwietnia do listopada wyścigi konne odbywają się prawie w każdy weekend, a najważniejsza z nich to Wielka Warszawska, która w tym roku odbędzie się 25 września. 138-hektarowy teren Toru stanowi miejską oazę spokoju, w której rytm życia podporządkowany jest treningowi koni. Na stałe przebywa tutaj ponad 500 koni, a mieszka ponad 1000 osób. 1,5 km muru okalającego tor to najstarsza legalna galeria graffiti w Polsce. Miejsce to uchodzi za jedno z tych, w których każdy szanujący się grafficiarz namalować musi. Tor Służewiec to także popularne miejsce organizacji dużych wydarzeń jak Orange Warsaw Festival czy Męskie Granie. ■

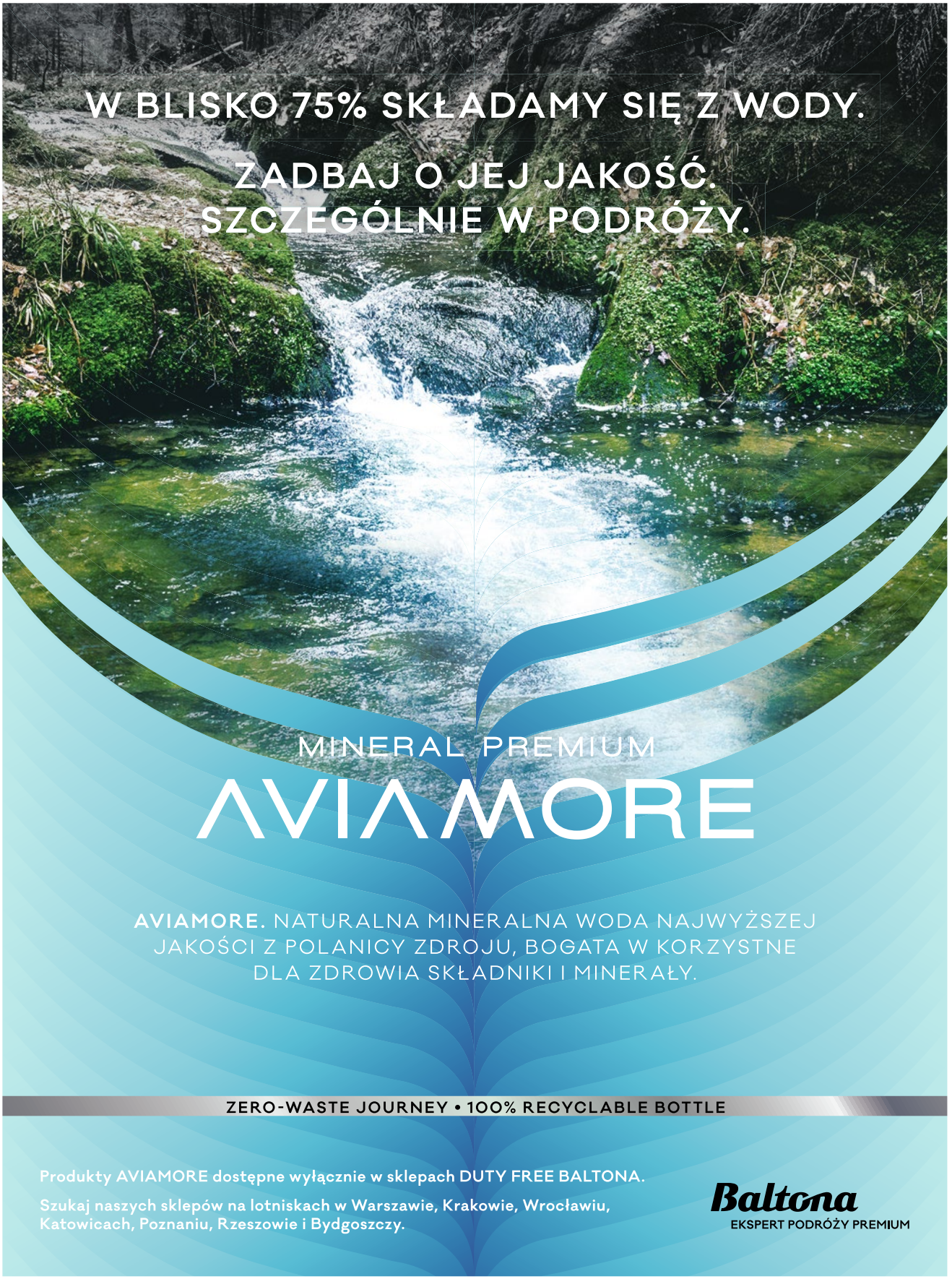
W BLISKO 75% SKŁADAMY SIĘ Z WODY.
ZADBAJ O JEJ JAKOŚĆ.
SZCZEGÓLNIE W PODRÓŻY.
MINERAL PREMIUM
AVIAMORE
AVIAMORE. NATURALNA MINERALNA WODA NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI Z POLANICY ZDROJU, BOGATA W KORZYSTNE DLA ZDROWIA SKŁADNIKI I MINERAŁY.
ZERO-WASTE JOURNEY • 100% RECYCLABLE BOTTLE
Produkty AVIAMORE dostępne wyłącznie w sklepach DUTY FREE BALTONA.
Szukaj naszych sklepów na lotniskach w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Katowicach, Poznaniu, Rzeszowie i Bydgoszczy.
Baltona
EKSPERT PODRÓŻY PREMIUM

ENG

The Służewiec Horse Race Track is one of those places that is undeservedly overlooked in Warsaw guidebooks. When it opened in June 1939, the track was considered the most advanced facility of its kind in Europe. It was the largest private development project in interwar Warsaw. Today, after more than 80 years, it attracts not only horse enthusiasts, but also lovers of modernist architecture. The complex was designed by Zygmunt Plater-Zyberk. The functionalist architect inspected racetracks all over Europe, and then formed a group of talented young architects, including Juliusz Żorawski. The standout structure is the glazed Honorary Tribune, which was designed in ship style. The first race was held on 3 June 1939, and was won by a horse named Felsztyn, ridden by Stefan Michalczyk. Fortunately, the complex did not sustain too much damage during World War II. The track resumed its activity in 1946, and as many as 240 races were held there. Służewiec is one of Poland's three horse race tracks, the others being Parynice in Wrocław and the Sopot Hippodrome. The racing season consists of 45 meetings. Races are held almost every weekend from April to November. The most important is the Great Warsaw Race, which will be held on 25 September this year. The 138-ha area of the venue is an urban oasis of peace, where life moves to the rhythm of horse training. There are over 500 horses stabled here permanently and more than 1,000 people call it home. The 1.5-km wall around the track is the oldest legal graffiti gallery in Poland. It is obligatory for any self-respecting graffiti artist to "display" his/her work here. The Służewiec Horse Race Track is also a popular venue for major events, such as the Orange Warsaw Festival or Meskie Granie. Horse racing has been held here since 1939. ■

„W okresie od kwietnia do listopada wyścigi konne odbywają się prawie w każdy weekend, a najważniejsza z nich to Wielka Warszawska.

Races are held almost every weekend from April to November. The most important is the Great Warsaw Race. "

Odkryj Elektrownię Powiśle

SHOPPING

50 WYJĄTKOWYCH MAREK

BEAUTY HALL

9 KONCEPTÓW BEAUTY

FOOD HALL

16 KONCEPTÓW KULINARNYCH I 3 BARY

RESTAURACJE I BARY

DOCK19 BY MATEUSZ GESSLER
TRES TOROS • DYM • PEŁNĄ PARĄ
BLUE CACTUS • NAR • GATSBY WARSAW

EUROPEAN BEST DESTINATION 2023 ★ WARSAW ★

2021 WINNER BEST MIXED-USE DEVELOPMENT mipim AWARDS

ul. Dobra 42, Warszawa
www.elektrowniapowisle.com
/elektrowniapowisle
@elektrownia_powisle

ELEKTROWNIA POWIŚLE

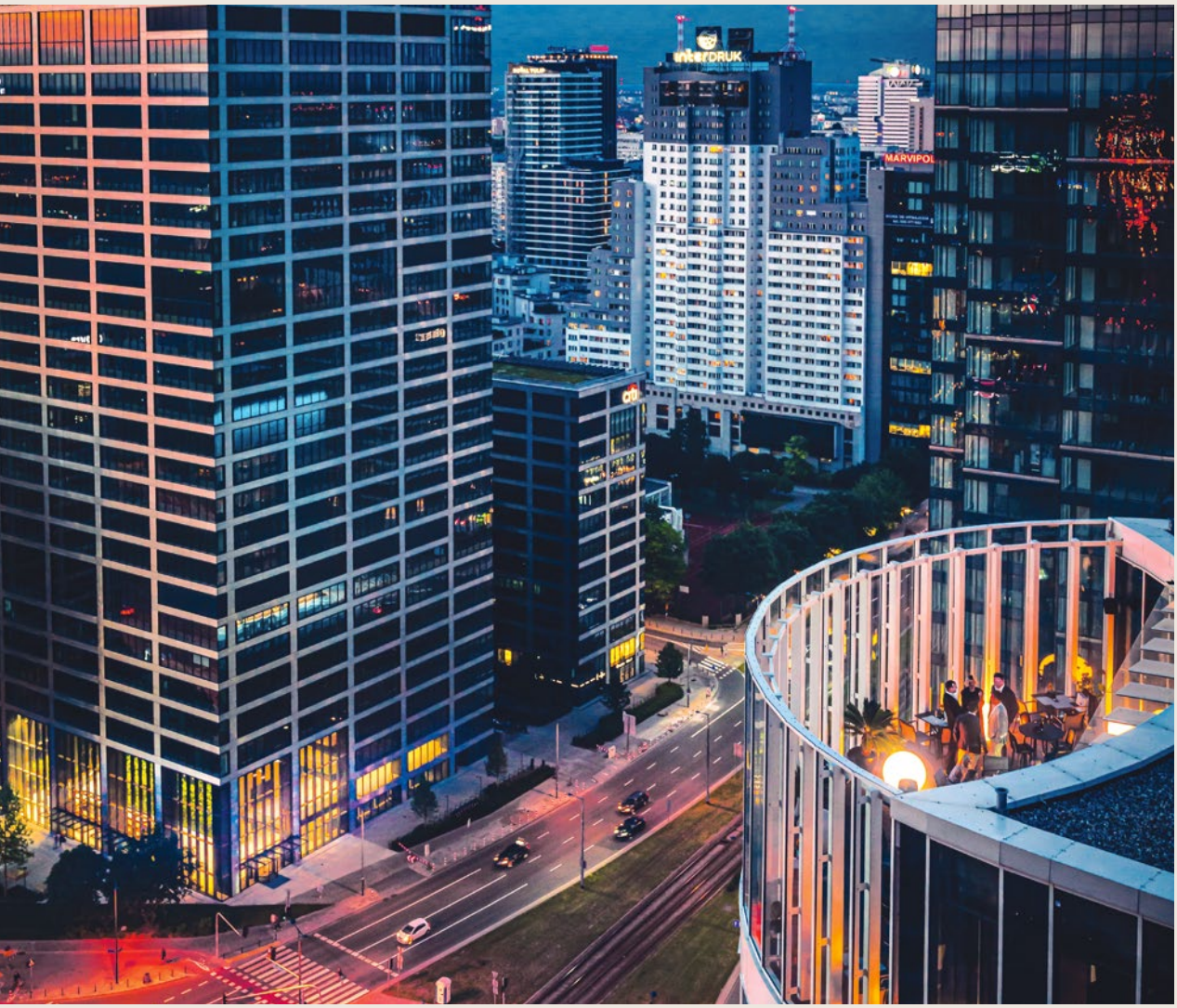

POLSKA: PODRÓŻE I BIZNES
POLAND: TRAVEL AND BUSINESS

tekst | by: Filip Majchr

Mimo zmniejszonej w sezonie letnim liczby wydarzeń targowych: konferencji, forów gospodarczych, okres ten to idealny czas na działalność biznesową. Dla przedsiębiorców zagranicznych to dobry moment, aby odwiedzić Polskę, a dla polskich firm – by wybrać się za granicę i eksplorować potencjalne rynki.
Despite the reduced number of trade fairs, conferences and economic forums in the summer season, this period is an ideal time for business activity. For foreign entrepreneurs, it is a good time to visit Poland, and for Polish companies to go abroad and explore potential markets.

PL Bez względu na to, czy podróżujemy w celach biznesowych, czy turystycznych, rozsiane po całej Polsce lokalne sklepy obfitują w produkty, których jakość może nas przekonać do zmiany dotychczasowych upodobań.

ENG Regardless of whether we travel for business or tourism, local shops scattered throughout Poland abound in products whose quality can convince us to change our current preferences.

Wśród towarów cieszących się szczególną popularnością i należących do polskich specjalności znajdują się produkty z sek-tora spożywczego i kosmetycznego. Pod względem produkcji żywności znajdujemy się na 7. miejscu w Europie. Poza słynnymi już krówkami naszymi wiodącymi towarami eksportowymi są owoce: jabłka i wiśnie, oraz produkty mięsne. W przypadku tych ostatnich warto wiedzieć, że w Polsce można zakupić towary opatrzone certyfikatami koszerności lub halal. Jeśli chodzi o kosmetyki, warto natomiast nadmienić, że znajdujemy się w grupie 15 największych eksporterów tego sektora.

Najwięcej dóbr z Polski trafia do Niemiec, Czech, Francji, Wielkiej Brytanii i Królestwa Niderlandów. Za obecność polskich produktów na tych i wielu innych rynkach odpowiadają przedstawiciele biznesu oraz pomagające im instytucje publiczne. W tym Polska Agencja Inwestycji i Handlu aktywnie wspierająca polskich przedsiębiorców w internacjonalizacji działalności. Pod hasłem „Poland. Business Forward" promujemy rodzimą gospodarkę na świecie, zachęcamy do budowania i zacieśniania relacji biznesowych z Polską. To hasło to także obietnica, że to właśnie w Polsce twój biznes przyspieszy, a Polska Agencja Inwestycji i Handlu chętnie ci w tym pomoże. Jesteśmy liderem doradztwa eksportowego i inwestycyjnego działającym na kilkudziesięciu rynkach świata. Partnerem dla przedsiębiorców na rynku krajowym i zagranicznym.

Naszą misją jest zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do kraju oraz zasięgu i dynamiki umiędzynarodowienia polskich przedsiębiorstw. Działamy zarówno w Polsce, jak i poprzez globalną sieć Zagranicznych Biur Handlowych. PAIH prowadzi także portal Trade.gov.pl – kompendium wiedzy dla przyszłych i obecnych eksporterów, bezpłatne i ogólnodostępne narzędzie zawierające kalendarium międzynarodowych i lokalnych wydarzeń biznesowych z bazą instytucji wsparcia eksportu. Portal poszerza też rejestr polskich przedsiębiorstw posiadających potencjał eksportowy i firm zainteresowanych współpracą z zagranicznymi kontrahentami. Strona funkcjonuje w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej. Pośród bogatych informacyjnie artykułów na Trade.gov.pl można też znaleźć aktualności, a także teksty o tematyce eksportowo-inwestycyjnej.

Zachęcamy do kontaktu i korzystania z narzędzi oferowanych przez PAIH!

Among the goods that enjoy particular popularity and belong to Polish specialties, there are mainly products from the food and cosmetics sectors. In terms of food production, we are ranked 7th in Europe. In addition to the already famous fudge, our leading export goods are fruits, such as apples and cherries, and meat products. In the case of the latter, it is worth knowing that in Poland you can buy goods with kosher or halal certificates. When it comes to cosmetics, it is worth mentioning that we are among the 15 largest exporters of this sector.

Most goods from Poland go to Germany, the Czech Republic, France, Great Britain and the Kingdom of the Netherlands. Business representatives and public institutions supporting them are responsible for the presence of Polish products on these and many other markets. Including the Polish Investment and Trade Agency, which actively supports Polish entrepreneurs in the internationalization of their activities. Under the slogan "Poland. Business Forward" we promote the domestic economy in the world, we encourage you to build and strengthen business relations with Poland. This slogan is also a promise that it is in Poland that your business will accelerate, and the Polish Investment and Trade Agency will be happy to help you with this. We are a leader in export and investment consulting operating in dozens of markets around the world. A partner for entrepreneurs on the domestic and foreign markets.

Our mission is to increase the inflow of foreign direct investments to the country as well as the range and dynamics of the internationalization of Polish enterprises. We operate both in Poland and through a global network of Foreign Trade Offices. PAIH also runs the Trade.gov.pl portal - a compendium of knowledge for future and current exporters, a free and publicly available tool containing a calendar of international and local business events with an extensive database of export support institutions. The portal is also constantly expanding the register of Polish enterprises with export potential and companies interested in cooperation with foreign contractors. The website operates in two language versions - Polish and English. Among the information-rich articles on Trade.gov.pl, you can find both short news and extensive texts on export and investment topics.

We encourage you to contact us and use the tools offered by PAIH!

Polish Investment & Trade Agency
PFR Group

Trade.gov.pl

PEŁNA GAMA
FULL RANGE

Kuchnia Rumunii pełna jest składników pochodzących z gór, lasów, pól, pastwisk, winnic, wielkich rzek i morza. Właśnie dlatego jest tak różnorodnie pyszna.

Romanian cuisine is like its homeland: full of ingredients from the mountains, forests, fields, pastures, vineyards, great rivers and the sea. That's why it's so diversely delicious.

tekst | by **MAGDALENA RUDZKA**

← MAMAŁYGA

Narodowa potrawa Rumunii to gotowana kasza kukurydziana. W zależności od ilości wody użytej do gotowania jest mniej lub bardziej gęsta. Podawana zarówno na słono, jak i na słodko. Może być dodatkiem, ale i samodzielnym daniem, np. z serem owczym lub śmietaną.

This national dish of Romania is boiled corn grits. Its thickness depends on the amount of water used while cooking. Served both salty and sweet, it can be a side dish, as well as an independent dish - e.g. with sheep's cheese or cream.

↑ SALATĂ DE ICRE

Bardzo popularna pasta z solonej ikry ryb słodkowodnych, np. karpia lub szczupaka. Ma tylko 4 składniki: soloną ikrę, olej, białe pieczywo do zagęszczenia i sok z cytryny. Czasami dodaje się bardzo drobno startej cebuli.
A very popular paste made of salted roe of freshwater fish, e.g. carp or pike. It has only 4 ingredients: salted roe, oil, white bread to thicken and lemon juice. Sometimes very finely grated onion is added.

↑ AMANDINE

Nieco dekadenckie czekoladowe ciasto z kremem i polewą sprzedawane niemal w każdej rumuńskiej cukierni, często w formie małych dekorowanych ciastek. Czekoladowy biszkopt nasącza się syropem karmelowym z rumem. W skład kremu obok czekolady i masła z reguły wchodzą mielone migdały.
A slightly decadent chocolate cake, with cream and icing, sold in almost every Romanian patisserie, often in the form of small, decorated cakes. Chocolate sponge cake is soaked in caramel syrup with rum. The cream, apart from chocolate and butter, often includes ground almonds.

Obfitość rzek i strumieni w Rumunii sprawia, że zjemy tu mnóstwo dań z ryb.

The abundance of rivers and streams in Romania means lots of fish dishes.

↑ RĂCITURI

To danie wyjątkowo środkowoeuropejskie – galaretka mięsna znana jest w wielu krajach, również i w Polsce. Jej rumuńska wersja przeważnie przyrządzana jest z użyciem wieprzowych nóżek zawierających mnóstwo naturalnej żelatyny. Ale răcituri robi się też z kurczakiem czy indykiem.
This is a trully Central European dish - meat jelly is known in many countries, including Poland. Its Romanian version is usually made with pork legs, which contain a lot of natural gelatin. But racituri is also made with chicken or turkey.

→ PLĂCINTĂ

Rodowód tego placka z nadzieniem może podobno sięgać starożytności. W Rumunii plăcintă występuje w bardzo wielu wersjach – nadziewana np. różnego rodzaju serami, jabłkami, ziemniakami, szpinakiem, kapustą, czekoladą czy rodzynkami. Ciasto też bywa różne: drożdżowe, półfrancuskie, z dodatkiem kefiru.
The history of this stuffed pie supposedly goes back to antiquity. In Romania, placinta comes in many versions - stuffed with various kinds of cheese, apples, potatoes, spinach, cabbage, chocolate or raisins. The dough can also vary: it might be yeast, semi-French, or with the addition of kefir.

Sery najczęściej używane do plăcinty to słona telemea i robiona z serwatki urdă.

The cheeses most commonly used for placinta are salty telemea and whey-made urda.

← CHIFTELE

Małe mięsne klopsiki robione zwykle z wieprzowiny z dodatkiem utartych i podsmażonych wcześniej ziemniaków oraz mnóstwem świeżych ziół. Chiftele smaży się na oleju i podaje na przykład z pilafem. Rumuńska kuchnia obfituje w różnego rodzaju mięsne kotleciki – inne ich rodzaje to np. podłużne mititei, serwowane w zupach perișoare, czy panierowane parjoale.
Small meatballs usually made of pork with the addition of grated and previously fried potatoes and lots of fresh herbs. Chiftele is fried in oil and served, for example, with pilaf. Romanian cuisine is abundant in various types of meat cutlets - other types include oblong mititei, served in perisoare soups, or breaded parjoale.

→ FRIGĂRUI

Potrawy z grilla to w Rumunii klasyka, spotkamy je i w niemal każdej restauracji, i w domach. Frigărui to po prostu mięsne szaszłyki, ale przeważnie z mnóstwem rozmaitych dodatków: cebulą, papryką, grzybami, bekonem, pomidorami i ziołami.
Grilled dishes are Romanian classics. We can order them in almost every restaurant. They're also often made at home. Frigarui is basically meat skewers, but usually with lots of different additions: onions, peppers, mushrooms, bacon, tomatoes and herbs.

Ze względu na pasterskie tradycje w Rumunii je się dużo jagnięciny i owczych serów.

Lamb and sheep cheeses are eaten a lot in Romania due to the pastoral traditions.

← ZUPY SOUPS

Rumunia to wyjątkowy kraj dla miłośnika zup – są tu dziesiątki, jeśli nie setki ich rodzajów. Ciorbă są gęste i bogate w dodatki. Borș to zupy kwaśne, ale też i określenie na sam zakwas. Sopa – przejrzyste, lekkie, podawane z makaronem lub pierożkami.
Romania is a unique country for soup lovers - there are dozens, if not hundreds, kinds of soups. Ciorba - thick and rich in ingredients. Bors - these are sour soups, but also the term for sourdough itself. Sopa - transparent, light, served with noodles or dumplings.

LOT
Połączenia
Connections
WAW-OTP
WAW-CLJ
Więcej informacji na ■
More information on
lot.com
lot.com

© ADOBE STOCK (6), STOCK FOOD (4)

UWAGA! SŁOŃCE BEWARE OF THE SUN

Lecicie na urlop z dzieckiem? Jak odpowiednio chronić je przed promieniowaniem słonecznym? O tym rozmawiamy z dr Anną Płatkowską-Szczerek z kliniki Anclara Health & Aesthetics.
Are you planning to take the children on vacation with you? Then you need to know how to protect them from UV rays. We are discussing this issue with Dr Anna Płatkowska-Szczerek from Anclara Health Clinic & Aesthetics.

PL

Dlaczego ochrona przeciwsłoneczna jest szczególnie ważna dla dzieci?
Skóra najmłodszych ma mniej ochronnej melaniny i cieńszą warstwę rogową naskórka. Dlatego promienie UV łatwiej wnikają w głąb skóry, prowadząc do fotouszkodzenia, które powoduje oparzenia słoneczne i zwiększa ryzyko wystąpienia raka skóry w dorosłym życiu.
Jaka fotoprotekcja jest bezpieczna dla dziecka?
Skuteczną strategią fotoochrony przed promieniowaniem słonecznym jest m.in. przebywanie w cieniu, noszenie odzieży zakrywającej skórę, nakrycia głowy i okularów przeciwsłonecznych. Należy też unikać bezpośredniej ekspozycji na słońce w godzinach największego indeksu promieniowania, czyli między 10 a 16. Dla dzieci w wieku od 6 miesięcy i starszych zalecane są ponadto filtry przeciwsłoneczne z SPF 30+, najlepiej z przewagą filtrów nieorganicznych.
Co to takiego?
Filtry nieorganiczne, takie jak tlenek i dwutlenek tytanu, nie przenikają w głąb naskórka i dlatego są mniej drażniące dla skóry dziecka. Niektóre kosmetyki z filtrami fizycznymi w zależności od formuły produktu mogą powodować tzw. bielenie, czyli pozostawiać biały ochronny film w miejscu aplikacji.
A co z niemowlętami?
Zdolność do opalania wykształca się dopiero w pierwszych miesiącach życia. Stosowanie chemicznych filtrów przeciwsłonecznych powinno być zminimalizowane, bo skóra niemowląt jest mniej dojrzała, a zatem bardziej podatna na przezskórne wchłanianie substancji zawartych w kremach. Preferowane są filtry nieorganiczne, które nie przenikają w głąb naskórka i są mniej drażniące. ■

Anna Płatkowska-Szczerek – założycielka Kliniki Anclara H&A. Jest lekarką z ponad 12-letnim doświadczeniem w dziedzinie dermatologii i wenerologii, dermochirurgii oraz dermatologii estetycznej.
Anna Płatkowska-Szczerek – founder of the Anclara H&A Clinic. Dr Płatkowska-Szczerek has over 12 years of experience in dermatology, venereology, dermosurgery and aesthetic dermatology.

ENG

Why is sun protection especially important for children?
Children's skin has less protective melanin and a thinner stratum corneum. Therefore, UV rays penetrate the skin more easily, leading to photodamage, which causes sunburn and increases the risk of skin cancer in adulthood
What photoprotection is safe for a child?
Well, one effective strategy against solar radiation would be to stay in the shade, and wear clothing that covers the skin, as well as hats and sunglasses. Direct exposure to the sun should also be avoided when the radiation index is at its highest, i.e. between 10 am and 4 pm. For children aged 6 months and older, sunscreens with SPF 30+ are also recommended, preferably those with a predominance of inorganic filters.
What are those?
Inorganic filters, such as titanium oxide and dioxide, do not penetrate deep into the epidermis and are therefore less irritating to the child's skin. Some cosmetics with physical filters, depending on the formula of the product, may leave a white protective film on the skin.
How about infants?
The ability of the skin to tan doesn't develop in the first few months of life. The use of chemical sunscreens should be minimized because the less mature skin of infants is more susceptible to transdermal absorption of the substances contained in creams. Inorganic filters are preferred, as they don't penetrate deep into the epidermis and are less irritating. ■

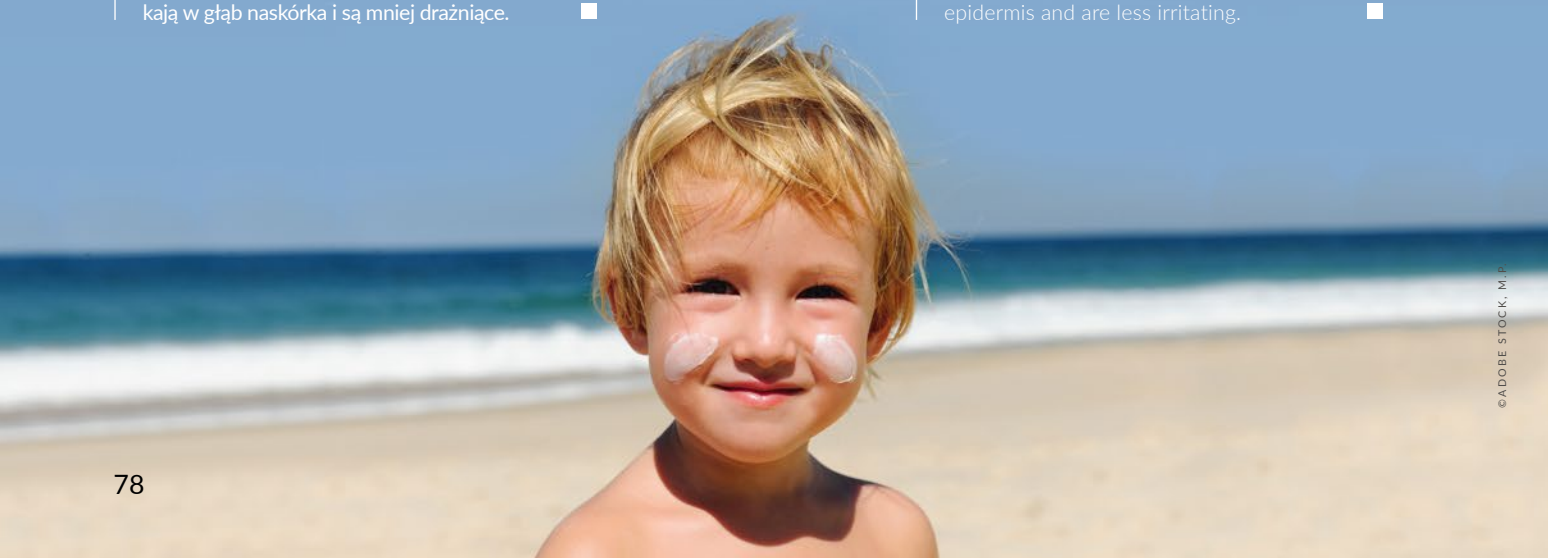

©ADOBE STOCK, M.P.

1

NA WAKACJE!
WE'RE GOING ON VACATION!

Skuteczna ochrona przed deszczem i wiatrem to podstawa podczas wszelkich aktywności na świeżym powietrzu. Podpowiadamy, co warto spakować do rodzinnego plecaka.

Effective protection against rain and wind is key during any outdoor activities. Here are some tips that will help you organise your backpack.

2

3

4

1. Kamizelka Hillpack, REGATTA, 379 zł Hillpack bodywarmer, REGATTA, PLN 379 **2. Kurtka przeciwdeszczowa Hamara III, REGATTA, 499 zł** Waterproof jacket Hamara III, REGATTA, PLN 499 **3. Dziecięca kurtka parka przeciwdeszczowa Baybella, REGATTA, 349 zł** Kids' waterproof jacket Baybella, REGATTA, PLN 349 **4. Unisex płaszcz plażowy wodoodporny Changing Robe, REGATTA, 749 zł** Changing Robe, REGATTA, 749 PLN

© M.P.

1

2

3

4

NA WAKACJE!

WE'RE GOING ON VACATION!

Skuteczna ochrona przed deszczem i wiatrem to podstawa podczas wszelkich aktywności na świeżym powietrzu. Podpowiadamy, co warto spakować do rodzinnego plecaka.

Effective protection against rain and wind is key during any outdoor activities. Here are some tips that will help you organise your backpack.

1. Kamizelka Hillpack, REGATTA, 379 zł Hillpack bodywarmer, REGATTA, PLN 379 **2. Kurtka przeciwdeszczowa Hamara III, REGATTA, 499 zł** Waterproof jacket Hamara III, REGATTA, PLN 499 **3. Dziecięca kurtka parka przeciwdeszczowa Baybella, REGATTA, 349 zł** Kids' waterproof jacket Baybella, REGATTA, PLN 349 **4. Unisex płaszcz plażowy wodoodporny Changing Robe, REGATTA, 749 zł** Changing Robe, REGATTA, 749 PLN

© M. P.

1

3

2

4

5

LEKKO ELEGANCKO
NONCHALANT ELEGANCE

Chcesz wyglądać szykownie podczas urlopu? Doskonale sprawdzi się biały total look. Stylizację dopełnią odpowiednie dodatki.

Do you want to look chic on vacation? A white total look will do the job. The outfit won't be complete without matching accessories.

1. Srebrny naszyjnik Bet, MAAR, 230 zł Bet silver necklace, MAAR, PLN 230 **2. Wełniana kamizelka SANDRA STACHURA, 989 zł** SANDRA STACHURA wool vest, PLN 989 **3. Bransoletka z okiem Horusa, ANKA KRYSTYNIAK, 229 zł** Bracelet with the eye of horus, ANKA KRYSTYNIAK, PLN 229 **4. Książka, *30 notatek z życia*, KAROLINA WILK, 69 zł** Book, 30 notes from life, KAROLINA WILK, PLN 69 **5. Perfumy Sous le pont mirabeau, ETAT LIBRE D'ORANGE, 719 zł/100 ml, *sephora.pl*** Sous le pont mirabeau perfume, ETAT LIBRE D'ORANGE, PLN 719/100 ml, *sephora.pl*

©CREDITS

Twoje wakacje szyte na miarę na Sardynii

Wakacje na SARDYNII

Apartamenty przy plaży, hotele, luksusowe wille, atrakcje.
Wybierz wczasy na Sardynii z polską asystą.

wakacjenasardynii.pl

ŚWIATOWEJ SŁAWY DEPILACJA WOSKIEM W WARSZAWIE

World famous waxing in Warsaw

Depilacja całego ciała australijskim woskiem Lycon, stylizacja brwi i rzęs, opalanie natryskowe i odprężające, ujędrniające i liftingujące masaże twarzy i ciała australijskimi olejami! I to w samym centrum warszawskiego Powiśla. Salon flagowy Lycon w Elektrowni Powiśle jest otwarty przez siedem dni w tygodniu.

Whole body waxing with Australian LYCON wax, styling of eyebrows and eyelashes, spray tanning and relaxing, firming and lifting facial and body massages with Australian oils! And in the very center of Powiśle. The LYCON flagship beauty studio in Elektrownia Powiśle is open seven days a week.

więcej | more: ***salonflagowylycon.pl***

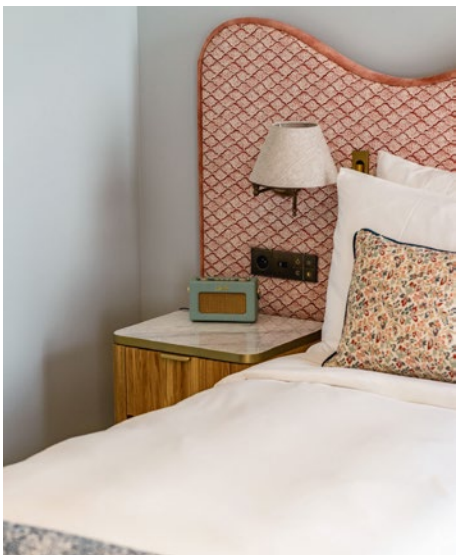

TEGO MIEJSCA NIE ZAPOMNISZ You won't forget this place

First Stradom House, Autograph Collection łączy wyrafinowany design, bogatą historię oraz światowe trendy w postrzeganiu gościnności. Prestiżowe miejsce przy ul. Stradom 12-14 w Krakowie, pomiędzy Wawelem a dzielnicą Kazimierz, oczaruje osoby poszukujące wyrafinowanego noclegu, pełnej smaku kuchni, wrażeń klubowych i holistycznego wytchnienia w strefie wellness.

Fist Stradom House, Autograph Collection combines sophisticated design, rich history and global trends in the perception of hospitality. A prestigious place at ul. Stradom 12-14 in Krakow, between the Wawel Castle and the Kazimierz district, will charm people looking for sophisticated accommodation, tasty modern cuisine, club experiences and a holistic respite in the wellness area.

więcej | more: ***stradomhouse.com***

© CREDITS

Ilasz & Associates, Biura Adwokackie
Międzynarodowa kancelaria w USA i Polsce

Kompleksowa obsługa prawna w USA i Polsce dla podmiotów gospodarczych i osób fizycznych. Reprezentacja w sprawach **biznesowych, imigracyjnych, wypadkowych, karnych, spadkowych i w obrocie nieruchomościami.**

BOGATE DOŚWIADCZENIE • BOGATE DOŚWIADCZENIE •
26 lat

Comprehensive legal services in the USA and Poland for business entities and individual persons. We represent clients in **business activities, immigration, accidents, criminal, inheritance cases and in real estate transactions.**

WE SERVE OUR CLIENTS IN ALL STATES
IN THE USA IN COOPERATION WITH LOCAL COUNSEL

Główne siedziby kancelarii

www.ilaszlawfirm.com

Manhattan
1 Maiden Lane,
New York, NY 10038
9 Piętro
tel. +1212-480-2222
office@ilaszlawfirm.com

New Jersey
Hoboken Business Center
50 Harrison Street, lokal: PH420,
Hoboken, NJ 07030
tel. +1 973-773-9060
office@ilaszlawfirm.com

Warszawa
ul. Złota 3
00-019 Warszawa
Lokal 21
tel. +48-22-115-92-00
biuro@ilaszlawfirm.com

Gdańsk
Al. Zwycięstwa 13A
80-219 Gdańsk
tel. +48-58-766-23-16
biurogdansk@ilaszlawfirm.com

SMART KIDS PLANET
Smart Kids Planet

Smart Kids Planet to pierwsze w Polsce innowacyjne i interaktywne Centrum Mądrej Zabawy dla dzieci w wieku 0–10 lat. Znajdziemy w nim aż dziewięć angażujących stref mądrej zabawy i ponad 50 wyjątkowych atrakcji. W lutym 2023 r. Smart Kids Planet otrzymało Nagrodę Główną w konkursie Świat Przyjazny Dziecku.

Smart Kids Planet is the first innovative and interactive Wise Fun Center in Poland for children aged 0-10. There are nine engaging zones of wise fun and over 50 unique attractions. In February 2023, Smart Kids Planet received the Main Prize in the Child-Friendly World competition.

więcej | more: ***smartkidsplanet.pl***

Z DALA OD ZGIEŁKU MIASTA Away from the city hustle and bustle

First Warsaw Golf położone jest w Rajszewie koło Jabłonny, 25 km od centrum Warszawy. To pierwsze pole golfowe w Polsce, które znalazło się w rankingu *Top 3 w Europie Środkowo-Wschodniej*. Można tu zarezerwować lekcję „wprowadzenie do golfa" lub skorzystać z restauracji The View. Ucieknij z ruchliwego miasta w jedną z najbardziej magicznych scenerii.

First Warsaw Golf is situated in Rajszewo, only 25km from Warsaw city centre. It's Poland's first golf course ranked in "Top 3 in CEE". You can book a very affordable "introduction to golf" lesson or enjoy the restaurant "The View" here. Escape the busy city center into one of the most magical sceneries.

więcej | more: ***firstwarsaw.pl***

© M. P.

LOT info

SIATKA POŁĄCZEŃ
Route network 86

FLOTA
Fleet 90

STAR ALLIANCE
Star Alliance 93

MILES&MORE
Miles&More 95

ROZRYWKA POKŁADOWA
In-flight entertainment 96

TWÓJ POSIŁEK
Your meal 99

LOT DLA FIRM
LOT dla firm 101

PORADNIK PASAŻERA
Passanger handbook 103

Zapraszamy na lot.com

SIATKA POŁĄCZEŃ LOT

LOT route network

- **połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Warszawie |** LOT schedule services from LOT Warsaw Hub
- **regularne połączenia regionalne LOT-u |** LOT schedule services
- **połączenia czarterowe LOTu |** LOT charter services
- **połączenie code-share |** code-share service
- **kierunki wakacyjne |** holiday destinations
- **kierunki code-share |** code-share destinations

***tymczasowo zawieszone |** temporarily suspended

Stan na 12/05/2023 | Status as of 12MAY23

WARSAW
Katowice
Rzeszow
Krakow
Budapest
Astana
Beijing PEK
Beijing PKX
Seoul ICN
Tokyo NRT
Tbilisi
Baku
Yerevan
Beirut
Amman
Tel Aviv
Cairo
Taba
Kuwait
Bahrain
Dubai DXB
Delhi
Ahmadabad
Kolkata
Mumbai
Pune
Hyderabad
Goa
Chennai
Bangaluru
Kochi
Nosy Be

SIATKA POŁĄCZEŃ LOT
LOT route network

połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Warszawie | LOT schedule services from LOT Warsaw Hub

regularne połączenia regionalne LOT-u | LOT schedule services

połączenia czarterowe LOTu | LOT charter services

połączenie code-share | code-share service

kierunki wakacyjne | holiday destinations

kierunki code-share | code-share destinations

***tymczasowo zawieszone |** temporarily suspended

Stan na 12/05/2023 | Status as of 12MAY23

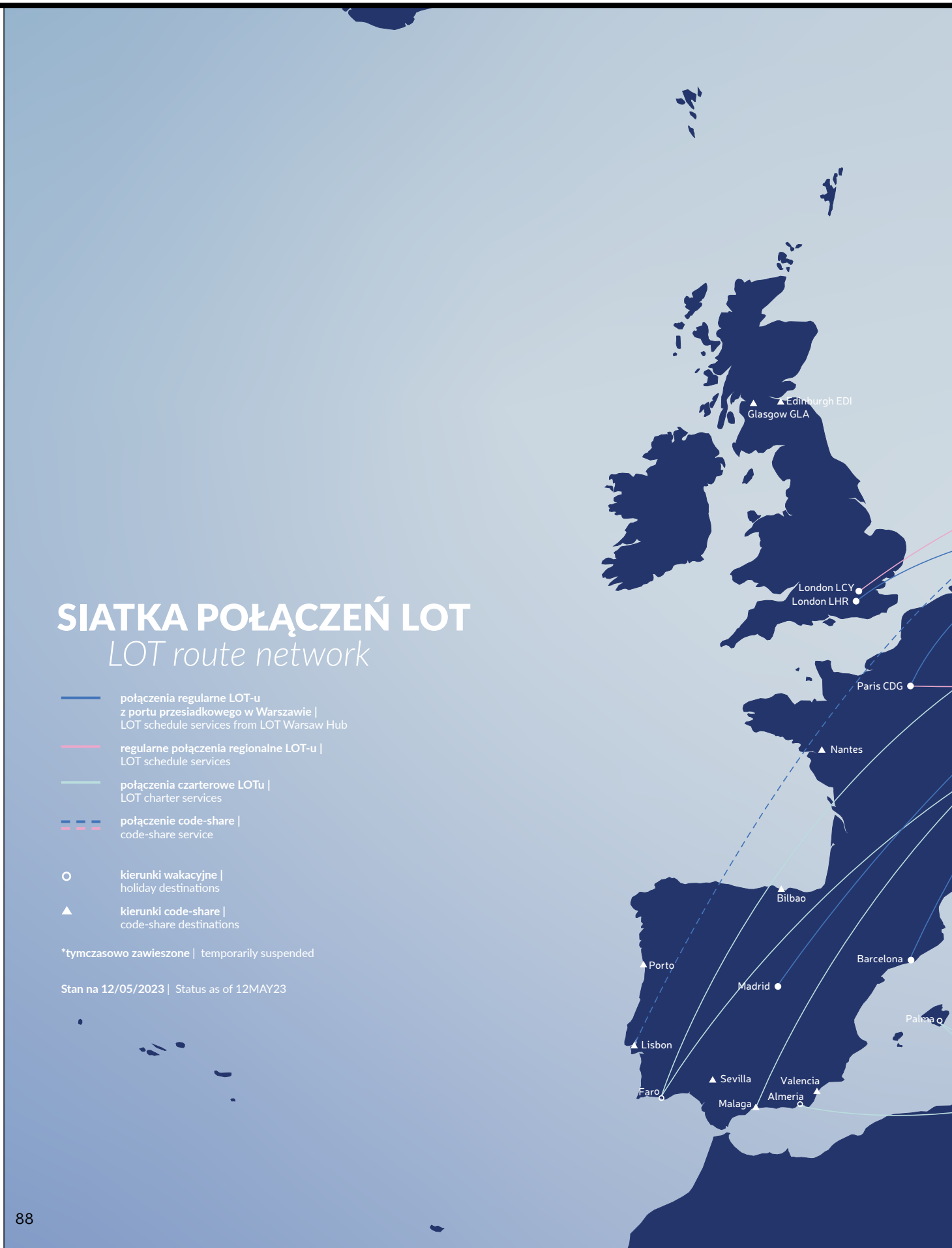

Trondheim
Alesund
Tromso
Oslo OSL
Stockholm ARN
St. Petersburg*
Tallinn
Gothenburg
Riga
Moscow SVO*
Billund
Copenhagen
Vilnius
Gdansk
Minsk MSQ*
Olsztyn
Hamburg
Szczecin
Bydgoszcz
Berlin
Poznan
WARSAW
Amsterdam
Dusseldorf
Zielona Gora
Radom
Lublin
Brussels
Wroclaw
Kyiv KBP*
Kyiv IEV*
Frankfurt
Katowice
Rzeszow
Prague
Krakow
Lviv*
Kharkiv*
Luxembourg
Ostrava
Stuttgart
Strasbourg
Kosice
Munich
Vienna
Zurich
Budapest
Chisinau
Cluj-Napoca
Geneva
Odesa*
Lyon LYS
Lubljana
Milan MXP
Zagreb
Venice
Belgrade
Bucharest OTP
Zadar
Nice
Split
Sarajevo
Marseille
Varna
Pristina
Sofia
Dubrovnik
Burgas
Tivat
Podgorica
Rome FCO
Skopje
Tirana
Istanbul IST
Kavala
Olbia
Ankara ESB
Minorca
Korfu
Lamezia Terme
Preveza
Izmir
Zakintos
Athens
Samos
Bodrum
Kos
Dalaman
Antalya
Adana
Rodos
Chania
Heraklion
Pafos

SAMOLOTY

Boeing 787-9 Dreamliner

Zasięg max
Range 13 350 km

Długość
Length 62,82 m

Liczba 7
Number in fleet

Rozpiętość 60,17 m
Wing span

V przelotowa 875 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 24/21/249
BC/PEC/EC
Capacity

SAMOLOTY ŚREDNIO –

Boeing 737 MAX 8

Zasięg max
Range 5750 km

Długość
Length 39,52 m

Liczba 11
Number in fleet

Rozpiętość 32,92 m
Wing span

V przelotowa 839 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 186
Capacity

Boeing 737-800

Zasięg max
Range 5435 km

Długość
Length 39,47 m

Liczba 6
Number in fleet

Rozpiętość 35,78 m
Wing span

V przelotowa 834 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 186
Capacity

Embraer 195

Zasięg max
Range 3990 km

Długość
Length 38,65 m

Liczba 15
Number in fleet

Rozpiętość 28,72 m
Wing span

V przelotowa 870 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 118/112**
Capacity

DALEKODYSTANSOWE

Long-haul aircraft

Boeing 787-8 Dreamliner

Zasięg max
Range 12 650 km

Długość
Length 56,72 m

Liczba *Number in fleet*	8
Rozpiętość *Wing span*	60,17 m
V przelotowa *Cruising speed*	875 km/h
Liczba miejsc BC/PEC/EC *Capacity*	18/21/213

I KRÓTKODYSTANSOWE

Medium and short-haul aircraft

Embraer 190

Zasięg max
Range 3461 km

Długość
Length 36,64 m

Liczba *Number in fleet*	8
Rozpiętość *Wing span*	28,72 m
V przelotowa *Cruising speed*	863 km/h
Liczba miejsc *Capacity*	106

Embraer 175

Zasięg max
Range 3300 km

Długość
Length 31,68 m

Liczba *Number in fleet*	15***
Rozpiętość *Wing span*	26,00 m
V przelotowa *Cruising speed*	870 km/h
Liczba miejsc *Capacity*	82

Embraer 170

Zasięg max
Range 3700 km

Długość
Length 29,90 m

Liczba *Number in fleet*	6
Rozpiętość *Wing span*	26,00 m
V przelotowa *Cruising speed*	870 km/h
Liczba miejsc *Capacity*	76

** w zależności od wersji **depending on the version*
*** w tym dwa do dyspozycji rządu **** including two aircraft at the government's disposal*

7. ARENA FESTIVAL FILM & MUSIC 2023

DYREKTOR ARTYSTYCZNY PIOTR SUŁKOWSKI

ARENA FESTIVAL
FILM & MUSIC

PIOTR SUŁKOWSKI – DYRYGENT
ORKIESTRA SYMFONICZNA FILHARMONII WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ
MAGDALENA MIŚKA-JACKOWSKA – PROWADZENIE KONCERTU

30 CZERWCA
WŚRÓD GWIAZD

AMFITEATR W OSTRÓDZIE

W PROGRAMIE MUZYKA Z FILMÓW SCIENCE FICTION

1 LIPCA
ŚPIEWAĆ
KAŻDY MOŻE

AMFITEATR W OSTRÓDZIE

KAPELA ZE WSI WARSZAWA,
ANNA CZARTORYSKA, OLGA FRYCZ I INNI
W PROGRAMIE MUZYKA STANISŁAWA SYREWICZA

Patroni honorowi

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustaw Marek Brzezin | Burmistrz Ostródy Zbigniew Michalak | Starosta Powiatu Ostródzkiego Andrzej Wróblewski | Wójt gminy Ostróda Bogusław Fijas

Organizatorzy

Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie

BILETY:
ARENAFESTIVAL.PL
FILHARMONIA.OLSZTYN.PL

STAR ALLIANCE

Polskie Linie Lotnicze LOT od 2003 roku są częścią Star Alliance - sojuszu linii lotniczych obejmującego swoim zasięgiem cały świat. Star Alliance powstał w 1997 roku i był pierwszym globalnym sojuszem przewoźników lotniczych. Jego członkami są zarówno największe linie lotnicze, jak i mniejsi przewoźnicy. Razem oferujemy połączenia z niemal każdym miejscem na świecie. Każda linia zachowuje swój indywidualny styl i tożsamość kulturową, wnosząc do sojuszu bo-gactwo różnorodności i wielokulturowości. Jednocześnie wszystkich członków Star Alliance łączy przywiązanie do najwyższych standardów bezpieczeństwa i jakości obsługi klienta.

LOT Polish Airlines has been a part of Star Alliance since 2003 - an alliance of airlines covering the whole world. Star Alliance was established in 1997 and was the first global airline alliance. Its members include both the largest airlines and smaller carriers. Together, we offer connections to almost every place in the world. Each line maintains its own individual style and cultural identity, bringing a wealth of diversity and multiculturalism to the alliance. At the same time, all Star Alliance members are committed to the highest standards of safety and customer service quality.

LINIE LOTNICZE NALEŻĄCE DO STAR ALLIANCE

Star Alliance Member Airlines

AEGEAN	AIR CANADA	AIR CHINA	AIR INDIA	AIR NEW ZEALAND	ANA
ASIANA AIRLINES	Austrian	Avianca	brussels AIRLINES	CopaAirlines	CROATIA AIRLINES
EGYPTAIR	Ethiopian	EVA AIR	LOT POLISH AIRLINES	Lufthansa	SAS
深圳航空 Shenzhen Airlines	SINGAPORE AIRLINES	SOUTH AFRICAN AIRWAYS	SWISS	TAP AIR PORTUGAL	THAI
TURKISH AIRLINES	UNITED				

WE HAVE
DIRECT FLIGHTS RUNNING
THROUGHOUT THE WHOLE YEAR
SO
PACK YOUR THINGS AND
FLY TO
MAZURY
LOT POLISH AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER
Olsztyn-Mazury Port Lotniczy | Airport
www.mazuryairport.pl

FLY & BUY

with SHOP&MORE

Pre-order your favourite products

FIND OUT MORE

shopandmore.lot.com

ROZRYWKA POKŁADOWA
In-flight entertainment

NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW BOEING 737
On board of the Boeing 737

Podłącz smartfon/tablet/komputer do sieci LOT Entertainment na pokładzie i oglądaj produkcje takie, jak: Ród Smoka, Mare z Easttown, Próba generalna, Figurantka.
Connect your smartphone/tablet.computer to the LOT Entertainment network on board and watch productions such as: House of the Dragon, Mare of Easttown, The Rehearsal, Veep.

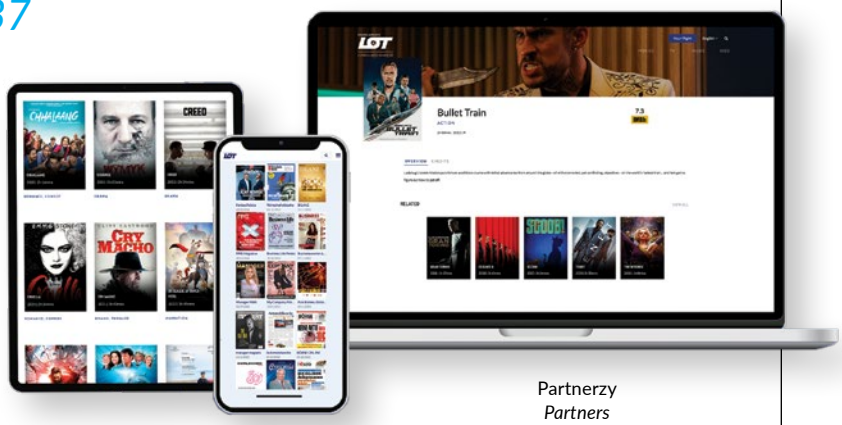

Partnerzy
Partners

SeePlaces experiences upgraded
AIRPORT SERVICES

Pełny repertuar audio-wideo sprawdzisz na
check the full audio/video lineup on: entertainment.lot.com

DWÓCH TYPÓW PODCAST

NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW BOEING 787
On board of the Boeing 787

Ponad 140 filmów, muzyka, podcasty, programy rozrywkowe, seriale oraz gry.
More than 140 films, music, podcasts, entertainment programme series and games

E-PRASA DOSTĘPNA DLA WSZYSTKICH!
Digital press offer for all!

1000 tytułów z całego świata - najpopularniejsze magazyny i gazety w ponad 30 językach. Tematyka: moda , biznes, prasa informacyjna, kultura i podróże, jedzenie, rozrywka, sport, zdrowie i wiele innych. Usługa dostępna na 72 godziny przed lotem i do 6 godzin po jego zakończeniu.
Zapraszamy do lektury!
1000 titles from around the world - the most popular magazines and newspapers in over 30 languages. Topics: fashion, business, news press, culture and travel, food, entertainment, sport, health and many others. Service available 72 hours before the flight and up to 6 hours after its departure. We invite you to read!

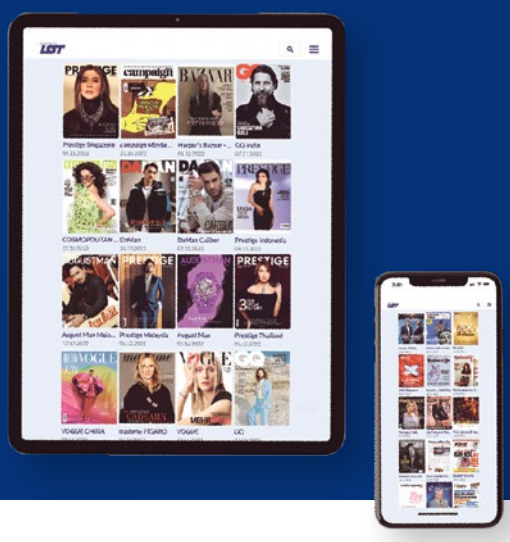

HITY NA POKŁADZIE

Hits on board

Drogie Pasażerki i Pasażerowie,

w imieniu redakcji portalu Filmweb - jednego z największych serwisów filmowych na świecie - jest mi niezmiernie miło przywitać się z Wami na łamach magazynu Kaleidoscope. Na zaproszenie Polskich Linii Lotniczych LOT® przygotowałem listę piętnastu filmów, które uprzyjemnią Wam dzisiejszą podróż. Tworząc zestawienie, kierowałem się złotą zasadą „dla każdego coś miłego". Fani hollywoodzkich widowisk za wywrotkę dolarów będą mogli obejrzeć *Na skraju jutra*, *Strażników Galaktyki vol. 2* albo *Titanica*. Miłośnicy kina familijnego ucieszą się na widok takich tytułów jak *Kraina lodu*, *Iniemamocni 2* czy *LEGO® Batman: Film*. Z kolei wierni widzowie Christophera Nolana chętnie odświeżą sobie *Mrocznego Rycerza* i *Dunkierkę*. Nie zapomniałem również o koneserach oscarowych hitów, na których czekają *Zjawa*, *Trzy billboardy za Ebbing, Missouri*, *Kształt wody*, *W trójkącie* oraz *Fabelmanowie*. A jeśli chcecie się dowiedzieć, co piszczy w polskim kinie, zachęcam do obejrzenia nagrodzonego na festiwalu w Wenecji filmu *Chleb i sól* oraz komedii *Podatek od miłości*. Życzę udanej wyprawy, a także filmowych doznań najwyższych lotów.

Dear passengers,

On behalf of the editorial team of Filmweb, one of the largest film websites in the world, it is my great pleasure to welcome you to the pages of Kaleidoscope magazine. At the invitation of LOT® Polish Airlines, I have prepared a list of fifteen films that will make your journey more enjoyable. When compiling this list, I followed the golden rule of "something for everyone." Fans of Hollywood blockbusters can enjoy films such as *Edge of Tomorrow*, *Guardians of the Galaxy Vol. 2*, or *Titanic*. Fans of family cinema will be delighted to see titles such as *Frozen*, *Incredibles 2*, or *The LEGO® Batman Movie*. Meanwhile, loyal viewers of Christopher Nolan will be happy to revisit *The Dark Knight* and *Dunkirk*. I also did not forget about connoisseurs of Oscar-winning hits, who can watch *The Revenant*, *Three Billboards Outside Ebbing, Missouri*, *The Shape of Water*, *Triangle of Sadness*, and *The Fabelmans*. And if you want to find out what's new in Polish cinema, I encourage you to watch the film *Bread and Salt*, which won an award at the Venice Film Festival, as well as the comedy *The Tax on Love*. I wish you a pleasant journey and high-flying cinematic experiences.

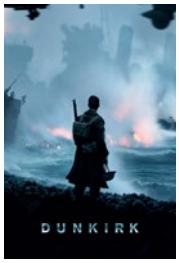

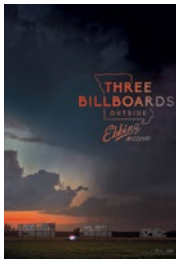

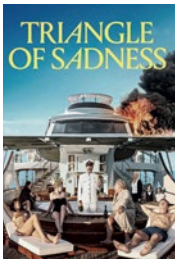

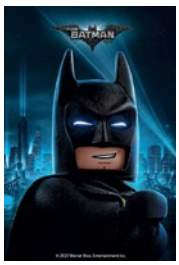

LOT oraz | *and* FILMWEB polecają | *recommend*

tekst | by **Łukasz Muszyński**

Colian
Polska Firma Rodzinna

ZŁAP

W LÓCIE

WWW.GRZESKI.PL / GRZESKI_WAFLE

KAŻDY MA SWÓJE Grześki

MAMO, CO DZISIAJ NA OBIAD?!

Mum, what's for lunch today?!

Na pokładach samolotów LOT oferujemy młodym podróżnikom specjalne menu dziecięce.

Jest ono dostępne bezpłatnie we wszystkich klasach na trasach dalekiego zasięgu oraz w klasie Biznes na krótkich rejsach.

Menu dziecięce zamówisz podczas zakupu biletu, korzystając z zakładki "Zarządzaj rezerwacją", w LOT Contact Center lub u agentów sprzedaży, najpóźniej na 24 godziny przed lotem.

Szczegóły na lot.com

LOT offers its young passengers a special children's menu.

A meal is included in the ticket price on long-haul flights in each class and on short-haul flights in Business class.

The children's menu can be ordered when purchasing a ticket, via the "Manage Booking" tab, at LOT Contact Centre or at sales agents, at least 24 hours before the flight.

For more information go to lot.com

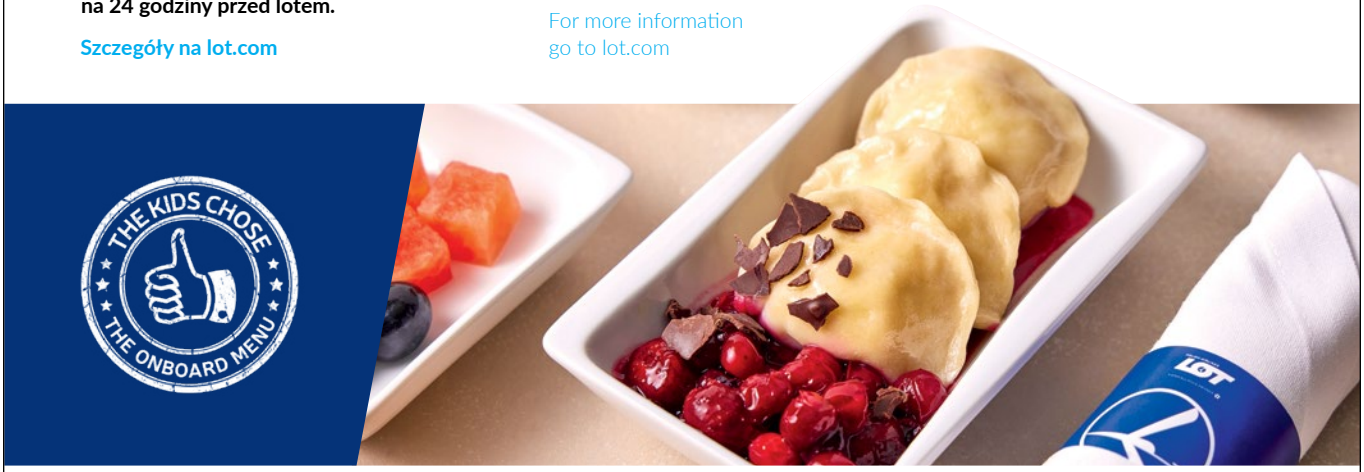

Miles & More | LOT POLISH AIRLINES

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO SALONÓW I NA APART.PL!
WSZYSCY UCZESTNICY PROGRAMU MILES & MORE
ZA KAŻDE 5 ZŁ WYDANE W APART OTRZYMAJĄ
1 MILĘ W PROGRAMIE MILES & MORE.

Idealne rozwiązanie dla Twojej Firmy!

The perfect solution for your business!

LOT Dla Firm to dodatkowe przywileje i korzyści dla Twojej firmy. Dołącz do programu i zbieraj Punkty podczas podróży służbowych. Rozwiń potencjał swojej firmy i wymieniaj Punkty na:

LOT Dla Firm offers additional privileges and benefits for your business. Join the program and earn Points while travelling for business. Expand the potential of your company and redeem Points for:

- **usługi premium** / premium services
- car rental / **wynajem auta**
- **pobyt w hotelu** / hotel stays
- airline tickets / **bilety lotnicze**

W programie **LOT Dla Firm** na jednym koncie firma zbiera Punkty za przeloty swoich pracowników, a jednocześnie pracownicy mogą gromadzić mile na indywidualnych kontach w programie Miles & More.

In the **LOT Dla Firm** program, you earn Points for your employees' flights on one account, and at the same time, your employees can earn miles on their private accounts in the Miles & More program.

Zarejestruj się na stronie **lotdlafirm.com**

Register at **lotdlafirm.com**

Miles & More | LOT POLISH AIRLINES

Jedna karta, wiele przywilejów

Dzięki karcie Miles & More możesz gromadzić i wykorzystywać mile zarówno podczas podróży, jak i na co dzień. Spójrz na atrakcyjne oferty, które daje największy w Europie program dla często podróżujących pasażerów.

Szybka i bezpłatna rejestracja
Skorzystaj z aplikacji mobilnej Miles & More i zgromadź dodatkowe 500 mil lub wejdź na stronę **miles-and-more.pl**.

Po zarejestrowaniu się można naliczyć wstecznie mile za przeloty oraz usługi partnerów z ostatnich sześciu miesięcy.

- Gromadź mile nie tylko za podróże samolotem w ponad 30 liniach lotniczych, ale również korzystając z karty kredytowej, ubezpieczenia podróży, podczas zakupów oraz u 300 innych partnerów nielotniczych na całym świecie.
- Wykorzystaj mile premiowe na przelot, podwyższenie klasy podróży oraz inne usługi, między innymi pobyt w hotelu czy wypożyczenie samochodu.

Wyjątkowe promocje
Skorzystaj z promocji milowych LOT-u, dzięki którym Twoja podróż stanie się jeszcze bardziej atrakcyjna.

NajMILszy poniedziałek – co dwa tygodnie masz możliwość wykorzystać mile na bilety – nagrody w klasie ekonomicznej już od 7000 mil.

Okazje milowe – co miesiąc nowe fascynujące kierunki podróży w atrakcyjnych cenach, dostępne już od 15 000 mil.

One card, many benefits

With Miles & More card you can earn and spend miles both while travelling and on everyday purchases. Take a look at the attractive benefits offered by the biggest Europe's programme for frequent flyers.

Fast and free registration
*Download Miles & More app and take advantage of 500 award miles or visit **miles-and-more.pl**.*

By the way: after registration, miles for your flight or other partners services can be credited to you retrospectively within 6 months.

- *Earn miles not only when you are traveling with more than 30 airlines, but also take advantage of credit cards, travel insurance, shopping and with 300 other non-airline partners all over the world.*
- *Spend award miles on flight awards, upgrade awards or other services such as stay in the hotel or car rental.*

Special offers
Take advantage of LOT mileage promotion and make your flight even more attractive.

Monday sMILEs – every two weeks you can redeem your miles for award ticket in Economy class from just 7,000 miles.

Mileage bargains – every month award tickets are available just from 15,000 miles round trip in economy class.

PAYBACK · APART.pl · aelia DUTYFREE · UNIQA

Zarejestruj się na stronie **miles-and-more.com/pl/rejestracja**

Register at **miles-and-more.com/en/registration**

MORAWY PÓŁNOCNE I ŚLĄSK, INDUSTRIALNE PIĘKNO, HISTORYCZNE SKARBY I DZIKA PRZYRODA W CZESKIM STYLU!

Poznaj niesamowitą krainę wielu kontrastów. Kraj morawsko-śląski, który niegdyś był kolebką czeskiego przemysłu, dziś jest najbardziej zazielenionym regionem Republiki Czeskiej. Gdzie znajdziesz zabytki industrialne, piękne zamki i pałace, przyrodę i miejsca na wypoczynek.

Morawy Północne i Śląsk rozciągają się pomiędzy Beskidem Śląsko-Morawskiego a Jesionikiem W obu tych miejscach znajdziesz wiele świetnie przygotowanych szlaków pieszych i rowerowych, a w zimę narciarskich tras zjazdowych i biegowych.

Sercem regionu jest Ostrawa. To właśnie tu znajduje się największa atrakcja regionu – Dolne Witkowice. Niegdyś olbrzymi kombinat górniczo-hutniczych, a dziś unikatowy kompleks łączący kulturę, naukę, innowację z przemysłową tradycją. Odbywają się tu największe festiwale w Czechach jak i w Europie. Mowa o Colours of Ostrava oraz Beats for Love. Więcej informacji znajdziesz na *www.visitostrava.eu/pl*

Nie tylko Ostrawa ma się czym pochwalić. Na terenie całych Moraw Północnych znajdziesz ponad 30 różnych zabytków postindustrialnych połączony w jeden szlak, czyli Technotrasę. Znajdziesz tu zabytki związane z przemysłem samochodowym, tekstylnym, rolniczym czy górniczo-hutniczym. Możesz również przejechać się parową kolejką wąskotorową na trasie Osoblaha-Třemešna. Wszystkie postindustrialne zabytki znajdziesz na *www.technotrasa.cz/pl*

Nie samym przemysłem żyjemy. Na Morawach Północnych znajduje się wiele przepięknych zamków i pałacyków między innymi w Hradec nad Moravicí, Bruntál, Hukvaldy czy Sovinec. Do lokalnych perełek należy Štramberk, z dawną wieżą zamkową Štramberská Trúbą. Jak architektura to i sztuka. Znajdziesz tu wiele ciekawych galerii sztuki, od tej klasycznej do współczesnej, jak na przykład Galeria Plato, którą w 2022 roku ponownie otwarto. Wszystkie pomysły na odkrywanie naszego regionu znajdziesz na *www.severnimorava.travel/pl*

We wschodniej części Republiki Czeskiej można zagrać także w golfa, który ma naprawdę długą tradycję! Niektóre pola golfowe należą nawet do najstarszych w kraju. Możesz cieszyć się grą najwyższej jakości z widokiem na góry, parki i zabytki przemysłowe.

Morawy Północe i Śląsk to również wspaniałe jedzenie i sanatoria z opcją welless. Jak na przykład uzdrowisko Karlova Studánka położone w pięknej krainie Jeseników.

To tylko przedsmak menu regionu Moraw Północnych. Zapraszamy więc do nas, aby odkryć wszystkie uroki i barwy tego regionu.

PORADNIK PASAŻERA
Passenger handbook

BAGAŻ REJESTROWANY PRZEWOŻONY W LUKU BAGAŻOWYM
Checked baggage allowances

LOT BUSINESS CLASS

na długie dystanse
on long haul flights

3 x 32 kg max

na krótkie dystanse
on short haul flights

2 x 32 kg max

LOT PREMIUM ECONOMY

na długie dystanse
on long haul flights

2 x 23 kg max

LOT ECONOMY CLASS

na krótkie i długie dystanse
on short and long haul flights

1 x 23 kg max

Suma trzech wymiarów bagażu rejestrowanego nie powinna przekraczać 158 cm. *The sum of the three dimensions should not exceed 158 cm.*

BAGAŻ DLA DZIECI DO LAT DWÓCH
Luggage allowances for children up to 2 years of age

wózek składany
folding buggy

LUB
or

fotelik samochodowy
car seat

\+ 23 kg max

o maksymalnym wymiarze do 158 cm
maximum dimensions of up to 158 cm

*zależy od taryfy rodzica
depending on parents' tariff

BAGAŻ PODRĘCZNY *Carry-on baggage*

LOT BUSINESS CLASS

na krótkie i długie dystanse*
on short and long haul flights

9 kg max + 9 kg

*Na rejsach z/do USA obowiązuje limit 1x12 kg
There is a limit of 1x12 kg on flights to / from the USA

LOT PREMIUM ECONOMY

na długie dystanse**
on long haul flights

8 kg max + 4 kg

**Na rejsach z/do USA obowiązuje limit 1x10 kg
There is a limit of 1x10 kg on flights to / from the USA

LOT ECONOMY CLASS

na krótkie i długie dystanse
on short and long haul flights

8 kg max

Suma trzech wymiarów bagażu podręcznego (długości, szerokości i wysokości) nie może przekraczać 118 cm
The sum of three dimensions of carry-on baggage (length, width and height) should not exceed 118 cm

Dodatkowo do kabiny można zabrać albo torbę z latopem, albo torebkę damską o maksymalnych wymiarach 40 x 30 x 8 cm oraz o maksymalnej wadze 2 kg.
Ze względów bezpieczeństwa cały bagaż kabinowy musi zmieścić się w schowkach nad głowami lub pod poprzedzającym fotelem. Wszystkie bagaże przekraczające dozwolone wymiary będą musiały być przepakowane lub zostaną nadane jako bagaż rejestrowany i będzie pobrana opłata według cennika.

In addition, one of the following items (max. 40 cm x 30 cm x 8 cm; max. 2 kg) may be taken on board free of charge: a laptop case or a women's handbag.
For safety reasons, all carry-on baggage must fit in the overhead compartments or under the seat in front.
All baggage exceeding the permitted size, will have to be repackaged or will be checked in subject to the relevant fee specified in the price list.

PŁYNY W BAGAŻU PODRĘCZNYM
Liquids in your carry-on baggage

Szczegółowe informacje na temat wymienionych ograniczeń na stronie lot.com
Detailed Information regarding the abovementioned limitations is available at lot.com

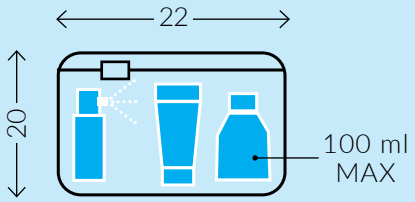

Discover the industrial beauty, historical treasures, and wild nature of North Moravia!

Destination North Moravia is one of the greenest places in the Czech Republic and there are many tourist attractions waiting for you.

Most of the region is dominated by the Beskydy and Jeseníky mountains, which offer trails for hiking, cycling, downhill skiing, and cross-country skiing. The region is rich in cultural and industrial heritage. In Ostrava, the largest city of the region, you can visit the multi-functional Dolní Vítkovice complex, where coal was processed, and pig iron was produced between 1828 and 1998. Now this industrial complex has been transformed into an original educational, cultural, and social centre with an exceptional view of the Bolt Tower at the top of the blast furnace. This world unique areal annually hosts the international music festival Colours of Ostrava and the largest dance festival in Central Europe, Beats for Love. In North Moravia you will find more than thirty industrial monuments with a fascinating genius loci. Just visit *www.technotrasa.cz/en* and take your pick. For example, you can visit the Tatra Kopřivnice Truck Museum and admire the car with which Karel Loprais won the Dakar Rally; you can also take a trip on a steam train along the one-of-a-kind Osoblaha narrow-gauge railway; you can find out what the work of the millers in Poodří and Opava Silesia was like; and you can visit places connected with mining, slate mining or the textile industry.

Destination North Moravia also offers historical gems, such as the castles and chateaux of Hradec nad Moravicí, Bruntál, Hukvaldy and Sovinec. You can also enjoy the fairy-tale Štramberk, its historical centre will enchant you and the view from the castle tower called Trúba will take your breath away. There are also many important museums and galleries in the region. In 2022, the Plato Contemporary Art Gallery was newly opened. All tips for trips and places of interest in the region can be found at *www.severnimorava.travel/en/*

You can also play golf in the easternmost part of the Czech Republic! Golf has a long tradition in the region. Some courses are even among the oldest in the country. In the Moravian-Silesian Region, you will find a golf course with a tower in the form of a mining tower or a course that is located at the foot of the mountains and is surrounded by beautiful views. In this beautiful region, 6 championship courses await you, all within 40 kilometres of each other. You can enjoy playing on high quality courses with views of mountains, parks and industrial monuments. Few regions in the Czech Republic can boast such a rich network of golf infrastructure. But you can also travel around the region for great food or to enjoy a relaxing or spa stay. Spas have a long tradition in North Moravia, so there is plenty to choose from. What about a famous spa town Karlova Studánka located in the beautiful Jeseníky countryside, which was established by the son of Empress Maria Theresa and Maximilian Francis in 1780. This is only a taste of North Moravia region's varied menu. So come and see for yourself and discover the charm of this region.

ZWIERZĘTA NA POKŁADZIE *Animals on board*

Ze względów bezpieczeństwa podróżujące na pokładzie samolotu zwierzęta muszą pozostać w trakcie całej podróży w przeznaczonej do tego celu torbie lub klatce.
For safety reasons, animals travelling on board the aircraft must remain in a dedicated bag or cage during the entire trip.

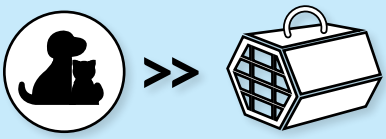

BEZPIECZEŃSTWO NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW LOT
Safety on board LOT aircraft

Zakaz palenia
(również papierosów elektronicznych).
No smoking (including e-cigarettes).

Podczas startu i lądowania laptop musi być wyłączony i umieszczony w kieszeni fotela lub schowku bagażowy, a z telefonów komórkowych pasażerowie mogą korzystać wyłącznie w trybie samolotowym.
During take-off and landing, laptops must be switched off and placed in the seat pocket in front of you or in the overhead compartment, and mobile phones can only be used in aeroplane mode.

Zakaz picia alkoholu wniesionego na pokład lub kupionego w Duty Free.
No drinking alcohol brought on board or purchased in Duty Free.

Wizerunek członków załóg podlega ochronie prawnej. Uprzejmie prosimy o uszanowanie prywatności i niefotografowanie/niefilmowanie naszych pracowników, a także o nierozpowszechnianie wizerunku bez ich zgody.
The image rights of cabin crew members are protected by law. Please respect their privacy and do not photograph/film our staff and do not disseminate their image without their permission.

Nieprzestrzeganie powyższych zasad, niewykonywanie poleceń załogi, agresywne zachowanie, a także próby niszczenia sprzętu w samolocie będą skutkowały interwencją odpowiednich służb oraz wyciągnięciem konsekwencji prawnych.
Failure to comply with the above rules, failure to follow the crew's instructions, aggressive behavior, as well as attempts to destroy equipment in the aircraft will result in the intervention of the relevant services and legal consequences.

TRANSAKCJE BEZGOTÓWKOWE NA POKŁADZIE
Non-cash transactions on board

Uprzejmie informujemy, że w celu zapewnienia bezpieczeństwa bezgotówkowych transakcji płatniczych na pokładach swoich samolotów LOT zbiera i przechowuje niektóre z Państwa danych, np. imię i nazwisko, numer dokumentu tożsamości, adres zamieszkania i numer miejsca zajmowanego na pokładzie. W tym zakresie administratorem Państwa danych jest LOT*. W związku z powyższym przysługuje Państwu prawo wniesienia sprzeciwu, prawo dostępu do danych, prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.
W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych pisemnie pod adresem LOT lub mailowo pod adresem e-mail: iod@lot.pl.
Podawanie ww. danych osobowych podczas transakcji jest dobrowolne.

Please be advised that in order to ensure the security of payment transactions on board our aircraft, LOT is collecting and storing some of your personal data, e.g. your forename and surname, identity card number, residential address, and seat number. LOT are the controller of the personal data provided above. You have a right to object, as well as right: to withdraw your consent, access to your personal data, to demand that your personal data is rectified or limited or to be forgotten.To discuss matters related to the protection of your personal data you can contact Data Protection Officer in writing, to the address of the registered office LOT or via e-mail: iod@lot.pl.*

*Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., ul. Komitetu Obrony Robotników 43, 02-146 Warszawa *LOT Polish Airlines, Komitetu Obrony Robotników St. 43, 02-146 Warsaw*

Informacje zamieszczone w magazynie są aktualne na dzień oddania magazynu do druku. Aktualna oferta i wysokość opłat za przewóz dodatkowego bagażu dostępne są w biurach sprzedaży, Call Center bądź na stronie internetowej lot.com Na niektórych połączeniach obsługiwanych małymi samolotami mogą obowiązywać dodatkowe restrykcje odnośnie wielkości bagażu podręcznego.Torba-kosz do przewozu niemowląt lub fotelik samochodowy mogą być zabierane na pokład w miarę wolnego miejsca. Z rynku polskiego obowiązuje dodatkowa opłata serwisowa.

The information published in the magazine is valid as at the date the magazine goes to print and it does not constitute a commercial offer within the meaning of the Civil Code. In order to confirm the validity of this information please consult LOT Polish Airlines sales assistants at sales offices, contact the Call Centre or visit the website: lot.com.Additional carry-on baggage restrictions may apply to some flights operated by small aircraft. A baby basket or a car seat can be taken on board, if space is available. An extra charge applies to outbound flights from Poland.

LOT WARSAW *Transfer guide*

Zapoznaj się z informacjami jak sprawnie przesiąść się na Twój kolejny rejs LOT na lotnisku Chopina w Warszawie.
Please read the following information carefully it will help you during your transfer to LOT flights at Warsaw Chopin Airport

PRZYGOTUJ PASZPORT I KARTE POKŁADOWĄ. *PLEASE PREPARE YOUR PASSPORT AND BOARDING PASS.*

Przesiadka między krajami w strefie Schengen.
Transfer from Schengen country to another Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

Przesiadka z kraju ze strefie Schengen do kraju ze strefy Non-Schengen
Transfer from Schengen country to Non-Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
   Please prepare your documents and proceed to the passport control
3. Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

Przesiadka między krajami w strefie Non- Schengen
Transfer from Non-Schengen country to another Non-Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się prosto do kontroli bezpieczeństwa
   Please proceed to the security check
3. Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

Przesiadka z kraju ze strefy Non-Schengen do kraju w strefie Schengen
Transfer from Non-Schengen country to Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
   Please prepare your documents and proceed to the passport control
3. Następnie podejdź do kontroli bezpieczeństwa
   Next proceed to the security check
4. Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

MAPA LOTNISKA CHOPINA - poziom odlotów

Map of Chopin Airport - departures area

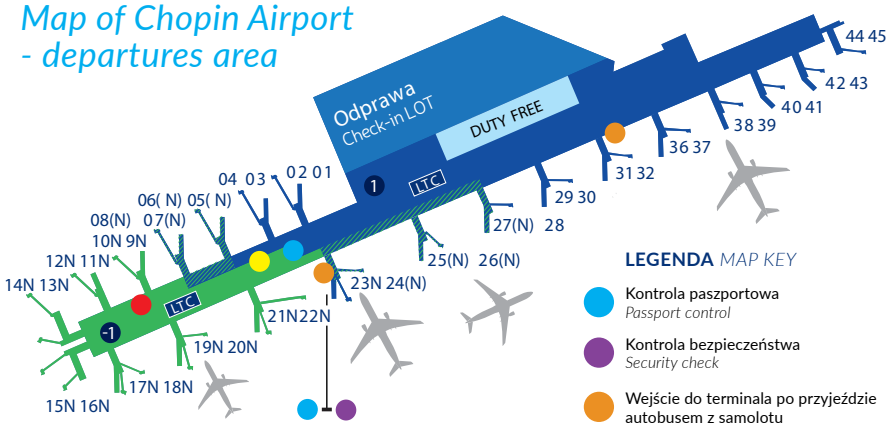

LEGENDA *MAP KEY*

- Kontrola paszportowa *Passport control*
- Kontrola bezpieczeństwa *Security check*
- Wejście do terminala po przyjeździe autobusem z samolotu *Entrance when arriving to the terminal by bus*
- 1 LOT Business Lounge Polonez (poziom 1 *level 1*)
- -1 LOT Business Lounge Mazurek (poziom -1 *level -1*)
- Obowiązkowy punkt weryfikacji *Mandatory interview point*
- Dodatkowa kontrola bezpieczeństwa w rejsach do USA *Additional security check for US flight*
- Strefa zarówno Schengen jak i Non-Schengen *Both Schengen and Non-Schengen Zone*

  Numery gate Non-Schengen
  Non-Schengen gate no. 05(N) - 08(N), 24(N) - 27(N)
- Strefa Non-Schengen *Non-Schengen Zone*

  Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bulgaria, Canada, China, Cuba, Cyprus, Dominican Republic, Egypt, Georgia, India, Israel, Japan, Kazakhstan, Liban, Macedonia, Maldives, Mexico, Moldova, Montenegro, Romania, Russia, Serbia, South Korea, Thailand, Turkey, Ukraine, United Arab Emirates, United Kingdom, United States, Vietnam, Zanzibar

  Numery gate Non-Schengen
  Non-Schengen gate no. 09N - 23N
- Strefa Schengen *Schengen Zone*

  Austria, Belgium, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Hungary, Iceland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, The Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland

  Numery gate Schengen
  Schengen gate no. 01 - 04, 28-45
- LTC LOT Transfer Center

Wejście do samolotu zamykamy na 15 minut przed odlotem!
Gate closes 15 minutes before departure!

W przypadku każdej przesiadki w ramach połączeń LOT, nie odbieraj swojego bagażu.
Do not collect your luggage if continue your journey with LOT

TRANSFER DO USA *Transfer to USA*

Przylot ze strefy Schengen
Udaj się do kontroli paszportowej i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie kolorem żółtym.
Schengen Area arrival
Preceed to passport control and then to interview point marked with yellow color as soon as possible.

Przylot ze strefy Non-Schengen
Udaj się do kontroli bezpieczeństwa i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie kolorem żółtym.
Non- Schengen Area arrival
Preceed to security check and then to interview point marked with yellow color as soon as possible.

Obowiązkowy punkt weryfikacji
Miejsce wywiadu, do którego muszą udać się wszyscy pasażerowie lecący do Stanów Zjednoczonych.
Mandatory interview point
This point is obligatory for all passengers travelling to the United States.

Po rozmowie możesz być skierowany:
Do dodatkowej kontroli bezpieczeństwa oznaczonej na mapie kolorem czerwonym. Udaj się tam jak najszybciej!
After interview you can be proceeded:
To additional security check marked with red color. Proceed there as soon as possible!

Brak wykonania obowiązkowej weryfikacji (wywiadu) oraz dodatkowej kontroli bezpieczeństwa w rejsach do USA skutkuje odmową przyjęcia na pokład samolotu!
If you skip mandatory interview or additional security check you will be denied to board your flight!

OSIPOWICZ & TURKOWSKI
CLINIC

Wakacje w ciepłych krajach są wspaniałym czasem na relaks i odpoczynek. Jednak przygotowania do wyjazdu zawsze zaczynają się z wyprzedzeniem – należy zorganizować transport, zakupić odpowiednią odzież i wykonać kilka zabiegów medycyny estetycznej, aby wyglądać pięknie i wyjątkowo.

Jeśli planujesz wakacje w ciepłych krajach, warto wybrać się do gabinetu medycyny estetycznej, aby uzyskać profesjonalne porady i przygotować się do wyjazdu.

W **klinice OT.CO** znajdziesz darmową konsultację z kosmetologiem, który przygotuje dla Ciebie plan zabiegowy, dzięki któremu Twoja skóra będzie zdrowa, elastyczna, nawilżona i gotowa na ekspozycje na słońce. Przede wszystkim, dobrze jest wykonać zabieg mezoterapii, który ujędrni skórę. Mezoterapia jest również skutecznym sposobem na poprawę kolorytu skóry, a także na zwalczanie drobnych zmarszczek. Kolejnym zabiegiem, który warto wykonać przed wyjazdem, jest wygładzanie zmarszczek. Niezawodnym sposobem na usunięcie oznak starzenia skóry jest botoks. Zabieg ten jest szybki i bezbolesny, a jego skutki utrzymują się nawet do 6 miesięcy.

Jeśli chcesz poprawić kształt twarzy, wykonaj lifting twarzy. Jest to zabieg, który pozwala uzyskać młodszy i bardziej promienny wygląd skóry. Lifting twarzy jest szczególnie skuteczny w przypadku usuwania opadających policzków i linii marionetki.

Jeśli chcesz wyglądać pięknie i młodo na wakacjach, zalecamy również wykonanie zabiegów laserami, jak depilacja laserowa, laser PIKO czy Fraxel. Dzięki tym zabiegom pozbędziesz się niechcianych włosków na ciele, blizn, rozstępów i cellulitu.

Ostatnim zabiegiem, który można wykonać przed wyjazdem, jest peeling chemiczny. Zabieg ten jest skuteczny w usuwaniu przebarwień i blizn po trądziku, a także w poprawie jędrności i elastyczności skóry. Jeśli szukasz sposobu na zachowanie pięknego wyglądu na wakacjach w ciepłych krajach, wykonaj wyżej wymienione zabiegi medycyny estetycznej w **klinice OT.CO** i spraw aby Twój urlop był jeszcze bardziej udany.

W ofercie kliniki OT.CO znajdziesz też, cały szereg kremów, z którymi nie powinieneś rozstawać się latem, z filtrami SPF.

Przyjdź do nas, a my zadbamy o resztę, ot, co.

www.klinikaotco.pl

Vacation at a warm destination is a great way to relax and unwind. However, the right preparation for the trip always starts in advance – you need to take care of transport, buy appropriate clothing and perform a few aesthetic medicine treatments to look and feel your best.

If you are planning your holiday in warm countries, it is worth going to an aesthetic medicine clinic to get professional advice and preparation for your upcoming trip.

At the **OT.CO Clinic**, you will get a free consultation with a cosmetologist, who will prepare a treatment plan for you. Thanks to which your skin will be healthy, elastic, moisturized and ready for sun exposure.

First of all, it is good to perform a mesotherapy treatment that will firm the skin. Mesotherapy is also an effective way to improve the skin tone and get rid of fine wrinkles.

Another treatment that is worth doing before departure is smoothing out your wrinkles. Botox is a reliable way to remove the signs of skin aging. This treatment is quick and painless, and its effects last up to 6 months.

If you want to improve the shape of your face, do a facelift. This is a treatment that allows you to get a younger and more radiant appearance. A facelift is especially effective for removing drooping cheeks and marionette lines.

If you want to look beautiful and young on vacation, we also recommend laser treatments, such as laser hair removal, PIKO laser or Fraxel. Thanks to these treatments you will get rid of unwanted body hair, scars, stretch marks and cellulite.

The last treatment that can be performed before setting off is a chemical peel. This treatment is effective in removing discoloration, acne scars, as well as improving skin firmness and elasticity.

If you are looking for a way to keep your beautiful appearance on vacation in warm climates, perform the above-mentioned aesthetic medicine treatments at the **OT.CO Clinic** and make your vacation even more successful.

At the OT.CO Clinic, we also offer a whole range of creams, which you should not part with in the summer, especially those with SPF filters. Come to our cliniic and we will take care of the rest.

www.otcoclinic.com

ul. Bartycka 24B/U1,
00-716 Warszawa - Mokotów

ul. Popularna 13,
02-473 Warszawa - Włochy

ul. Zgrupowania AK Żmija 12,
01-876 Warszawa - Bielany

22 690 03 33

kontakt@klinikaotco.pl

OTCO Clinic

otcoclinic

SUNTAGO

SAMSUNG

pepsi

Tropical getaway in the heart of Poland

30 mins drive from Warsaw

Get your ticket online

parkofpoland.com